

บทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่

นางสาวปิยาพัชร ล้อจรัสศรีวงษ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The Role of Financial Development and Ease of Doing Business
on New Registered Business

Miss Piyapatch Lorcharassriwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics Program in Economics

Faculty of Economics

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

ปิยาพัชร ล้อจรัสศรีวงษ์ : บทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ (The Role of Financial Development and Ease of Doing Business on New Registered Business) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. โสทธิธร มัลลิกะมาส, 110 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยพิจารณาบทบาทการพัฒนาทางการเงินทั้งในด้านความลึก การเข้าถึง และควมมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย การเริ่มต้นธุรกิจ การจดทะเบียนทรัพย์สิน การคุ้มครองผู้ลงทุน และการชำระภาษี โดยศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศมาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศ และปากีสถาน ใช้ข้อมูลภาคตัดขวางร่วมกับข้อมูลอนุกรมเวลา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 ประยุกต์กับแบบจำลอง Panel Regression Method Models ด้วยวิธี Fixed-Effects

ผลการศึกษาพบว่า การเข้าถึงสถาบันการเงิน ความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจ การคุ้มครองผู้ลงทุนและอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวมีผลทางบวก ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงมีผลทางลบต่อจำนวนการจดทะเบียนประกอบธุรกิจใหม่ในประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม การศึกษาพบว่าความลึกและประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน ความสะดวกในการจดทะเบียนทรัพย์สิน การชำระภาษี มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์กับจำนวนการจดทะเบียนประกอบธุรกิจใหม่ในประเทศอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2560

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5985167429 : MAJOR ECONOMICS

KEYWORDS: FINANCIAL DEVELOPMENT/ EASE OF DOING BUSINESS/ NEW BUSINESS

PIYAPATCH LORCHARASSRIWONG: The Role of Financial Development and Ease of Doing Business on New Registered Business. ADVISOR: ASSOC. PROF. SOTHITORN MALLIKAMAS, Ph.D., 110 pp.

The research empirically examines the role of financial development and ease of doing business on new registered business. The study examines the role of financial development in terms of their depth, access and efficiency on financial institutions and various aspects of ease of doing business namely starting a business, registering property, protecting minority investors and paying taxes in case of 8 developing countries including Malaysia, Thailand, Philippines, Indonesia, India, Sri Lanka, Bangladesh and Pakistan. It uses the panel regression models with fixed-effects over period 2002-2014.

The empirical results show that financial development, particularly access to financial institutions, ease of doing business in area of starting a business and protecting minority investors, GDP per capita growth have a positive effect and statistically significant on the number of new registered businesses. While real lending interest rate has a negative effect and statistically significant on the number of new registered businesses. However the study found that the depth and efficiency on financial institutions, ease of registering property, ease of paying taxes, foreign direct investment and gross domestic saving to GDP have not statistically significant on the number of new registered businesses.

Field of Study: Economics

Student's Signature

Academic Year: 2017

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของหลาย ๆ ท่าน ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.โสทธิธร มัลลิกะมาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนชี้แนะข้อบกพร่องให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตฤพล อริยสัจจากร ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.พุททกาล รัชธร และดร.วสุชาติล นาควิโรจน์ กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ และขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ หลักสูตร เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก ให้คำปรึกษาและเป็นที่กำลังใจที่ดีในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องของข้าพเจ้า ที่เป็นกำลังใจสำคัญในการสนับสนุน ความรัก ความห่วงใย และเป็นแรงผลักดันอันนำไปสู่ความสำเร็จทั้งทางด้านการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คุณความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน แต่หากมีข้อบกพร่องประการใดข้าพเจ้าขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเชิงประจักษ์.....	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการหรือนักธุรกิจใหม่.....	8
2.1.2 แนวคิดแรงจูงใจของการเกิดธุรกิจใหม่.....	9
2.1.3 แนวคิดรูปแบบของการประกอบธุรกิจและความแตกต่างของการประกอบธุรกิจแต่ละประเภท.....	10
2.1.4 แนวคิดข้อจำกัดของแหล่งเงินทุนกับการตัดสินใจประกอบธุรกิจ.....	13
2.1.5 แนวคิดการพัฒนากฎระเบียบการประกอบธุรกิจของ Doing Business.....	15
2.2 งานวิจัยเชิงประจักษ์.....	16
บทที่ 3 การพัฒนาธุรกิจเกิดใหม่ การพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ ของประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ.....	25
3.1 การพัฒนาธุรกิจเกิดใหม่.....	25

3.2 การพัฒนาทางการเงิน.....	34
3.2.1 การพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Depth)	39
3.2.2 การพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงิน (Financial Institutions Access)	41
3.2.3 การพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Efficiency).....	43
3.3 ความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ.....	46
3.3.1 การเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business).....	47
3.3.2 การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property)	49
3.3.3 การคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Investors)	51
3.3.4 การชำระภาษี (Paying Taxes).....	53
บทที่ 4 ระเบียบวิธีวิจัย.....	56
4.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา.....	56
4.2 ขอบเขตการศึกษาและวิธีการประมาณการ.....	57
4.3 สมมติฐานในการศึกษา.....	59
4.4 ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	61
บทที่ 5 ผลการศึกษา.....	63
5.1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในแบบจำลอง.....	63
5.2 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ	64
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	70
6.1 สรุปผลการศึกษา	70
6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	71
6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	72

รายการอ้างอิง.....	73
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก. ผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปร.....	79
ภาคผนวก ข. ผลการสำรวจความยากง่ายในการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงาน Doing Business ของประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ.....	83
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	110

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนการเกิดธุรกิจใหม่ที่จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ของประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2014.....	3
ตารางที่ 2.1 แสดงข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนและไม่จดทะเบียนธุรกิจเป็นนิติบุคคลในด้านต่าง ๆ	12
ตารางที่ 2.2 แสดงผลการศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย อุปสรรค ผลของการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีต่อการลงทุนและธุรกิจเกิดใหม่ในประเทศ	21
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา	33
ตารางที่ 3.2 แสดงตัวคาดการณ์การพัฒนาทางการเงินด้านความลึก การเข้าถึงและความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินและตลาดเงินตามกำหนดของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ	38
ตารางที่ 3.3 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Depth) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014.	40
ตารางที่ 3.4 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Access) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014	42
ตารางที่ 3.5 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Efficiency) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014	44
ตารางที่ 3.6 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016	48
ตารางที่ 3.7 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016	50

ตารางที่ 3.8 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Investors) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2014 52

ตารางที่ 3.9 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการชำระภาษี (Paying Taxes) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016 54

ตารางที่ 5.1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในแบบจำลอง 64

ตารางที่ 5.2 แสดงผลการประมาณการณ์แบบจำลอง Fixed Effect กรณีประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ 65

สารบัญญภาพ

ภาพที่ 3.1 แสดงจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2002-2014 ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา	34
ภาพที่ 3.2 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Depth) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014....	41
ภาพที่ 3.3 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Access) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014...	43
ภาพที่ 3.4 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Efficiency) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014.....	45
ภาพที่ 3.5 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016.	49
ภาพที่ 3.6 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016	51
ภาพที่ 3.7 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Investors) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2014	53
ภาพที่ 3.8 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการชำระภาษี (Paying Taxes) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016	55

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

หน่วยธุรกิจเป็นหน่วยเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อทั้งมนุษย์และระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาอย่างประเทศไทย ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมถือเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของเศรษฐกิจ สร้างรายได้ การจ้างงานคิดเป็นสัดส่วนใหญ่ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยในปัจจุบันกระแสความตื่นตัวของภาคธุรกิจ ในฐานะที่เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทำให้ภาครัฐพยายามผลักดันให้เกิดการพัฒนาภาคธุรกิจมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการเพิ่มขึ้นของจำนวนธุรกิจหรือธุรกิจเกิดใหม่ มีส่วนช่วยพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจโดยรวมของประเทศ อันเนื่องมาจากธุรกิจใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดการแข่งขันในตลาด ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ธุรกิจต้องพัฒนาศักยภาพในการผลิตของตนเอง การพัฒนาศักยภาพการผลิตอาจเกิดจากการรวมกลุ่มของธุรกิจที่ซื้อปัจจัยการผลิตระหว่างกันหรือใช้ปัจจัยการผลิตบางอย่างร่วมกัน ทำให้สามารถผลิตสินค้าได้ในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยลดลงหรือเกิดการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) ในขณะเดียวกันการรวมตัวกันของธุรกิจที่มีความชำนาญในการผลิตสินค้าแตกต่างกัน ทำให้ธุรกิจสามารถขยายการผลิตไปผลิตสินค้าชนิดอื่นที่สามารถใช้ปัจจัยการผลิตบางชนิดร่วมกันหรือเกิดการประหยัดจากขอบเขต (Economy of Scope) ส่งผลให้ธุรกิจสามารถผลิตสินค้าที่หลากหลาย ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสในการแข่งขันและส่วนแบ่งทางการตลาด นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของธุรกิจยังช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้ผลิตนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีส่วนช่วยในการผลิตสินค้าและบริการใหม่ ๆ ที่มีความทันสมัยมากขึ้นหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เนื่องจากการมุ่งที่จะลดต้นทุนการผลิตเพียงอย่างเดียว อาจไม่เพียงพอที่จะแข่งขันกับจำนวนธุรกิจในตลาดที่เพิ่มขึ้นได้ ดังนั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจึงช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจให้สามารถอยู่รอดในตลาด ซึ่งหากแต่ละธุรกิจต่างพัฒนาคุณภาพสินค้า บริการและประสิทธิภาพการผลิตของตนเอง สุดท้ายแล้วสินค้าและบริการที่ออกสู่ตลาดก็จะเป็นสินค้าที่มีความทันสมัย คุณภาพสูงและมีราคาที่เหมาะสม ส่งผลให้ศักยภาพของธุรกิจโดยรวมของประเทศเพิ่มสูงขึ้น และสามารถแข่งขันกับธุรกิจต่างประเทศได้

รูปแบบของการประกอบธุรกิจสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล หรือธุรกิจที่มีการจดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการ อาทิ ห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด เป็นต้น และธุรกิจที่ไม่เป็นนิติบุคคล หรือธุรกิจที่ไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการ อาทิ กิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนสามัญ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันการส่งเสริมให้เกิด

ผู้ประกอบการหรือธุรกิจใหม่ตามนโยบายของรัฐบาลในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทย จะเน้นการส่งเสริมการประกอบธุรกิจที่เป็นนิติบุคคลหรือธุรกิจที่จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการมากขึ้น เพราะธุรกิจเหล่านี้ นอกจากจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ตัวผู้ประกอบการ ผู้บริโภคและภาครัฐยังได้รับประโยชน์จากการเกิดขึ้นของธุรกิจเหล่านี้ อีกด้วย

การเกิดธุรกิจใหม่ โดยเฉพาะธุรกิจที่จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการ นอกจากจะเป็นทางเลือกในการทำงานสำหรับผู้ที่มีความคิดในการประกอบธุรกิจใหม่ ๆ หรือไม่พึงพอใจกับงานที่ทำอยู่ ให้สามารถหันมาประกอบธุรกิจเป็นของตนเองได้แล้ว การประกอบธุรกิจที่จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการยังก่อให้เกิดประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ด้านการตัดสินใจในการบริหารงาน ธุรกิจที่จดทะเบียนจะต้องมีกฎระเบียบในการบริหารกิจการที่แน่นอน กำหนดคณะกรรมการบริหารงานและความรับผิดชอบของกิจการชัดเจน ทำให้การควบคุมดูแลกิจการเป็นไปอย่างมีระบบ ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงและภาระของผู้ประกอบการ นอกจากนี้การจัดตั้งธุรกิจอย่างเป็นทางการยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ธุรกิจ ทำให้สามารถระดมเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจได้เพิ่มขึ้น ผู้บริโภคมีความมั่นใจในการซื้อสินค้าและบริการจากธุรกิจเหล่านี้เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจในอนาคต ในขณะที่เดียวกันภาครัฐก็ได้ประโยชน์ในด้านรายรับจากภาษีที่เรียกเก็บจากธุรกิจ รวมถึงสามารถควบคุมหรือตรวจสอบการดำเนินงานของธุรกิจได้ง่ายกว่ากรณีที่ธุรกิจไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการ

จากความสำคัญและประโยชน์ของการเกิดธุรกิจใหม่โดยเฉพาะธุรกิจที่จดทะเบียนในข้างต้น ทำให้ในปัจจุบันการส่งเสริมและสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจทั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และธุรกิจเกิดใหม่นับเป็นภารกิจสำคัญที่รัฐบาลหลาย ๆ ประเทศ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาพยายามผลักดันอยู่ในขณะนี้ จากข้อมูลจำนวนการเกิดธุรกิจใหม่ที่จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คนหรือความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจใหม่ ของประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2014 พบว่ากลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในลาตินอเมริกาและแคริบเบียนมีความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่สูงสุด รองลงมาคือกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในยุโรปและเอเชียกลาง ในขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในตะวันออกกลาง แอฟริกาเหนือและเอเชียใต้มีความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่น้อยที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงจำนวนการเกิดธุรกิจใหม่ที่จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ของประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2014

กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคต่าง ๆ	จำนวนการจดทะเบียนธุรกิจใหม่ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน
ลาตินอเมริกาและแคริบเบียน	2.77
ยุโรปและเอเชียกลาง	2.26
แอฟริกาใต้สะฮารา	1.78
เอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิก	1.65
ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ	0.67
เอเชียใต้	0.21

ที่มา: World Bank, 2017

จากข้อมูลในตารางที่ 1.1 พบว่า ความแตกต่างของจำนวนการจดทะเบียนธุรกิจใหม่ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ของประเทศกำลังพัฒนาในแต่ละภูมิภาคนั้น อาจเกิดจากหลายสาเหตุ อาทิ ระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ นโยบายการสนับสนุนของภาครัฐ หรือทัศนคติในการเป็นผู้ประกอบการของประชากรในประเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การสนับสนุนให้เกิดธุรกิจใหม่ในประเทศนั้น นอกจากจะพิจารณาปัจจัยที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจในประเทศแล้ว ยังต้องคำนึงถึงอุปสรรคที่ขัดขวางการจัดตั้งหรือการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการในด้านต่าง ๆ ด้วย โดยจากรายงานของ Doing Business (2017) Bank for International Settlements (2008) และ OECD (2002) พบว่าอุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อโอกาสในการจัดตั้งและการเจริญเติบโตของธุรกิจมีหลายประการ อาทิ การขาดแคลนแหล่งเงินทุน ขาดโอกาสทางการตลาด ขาดแคลนเทคโนโลยีทักษะการบริหารจัดการและสภาพแวดล้อมหรือกฎระเบียบในการจัดตั้งธุรกิจ

การขาดแคลนแหล่งเงินทุน ถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญในลำดับต้น ๆ ที่มีผลต่อโอกาสในการจัดตั้งและขยายธุรกิจของผู้ประกอบการ ตลาดการเงินที่มีการพัฒนาต่ำโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็กมักไม่มีหลักประกันที่เพียงพอและประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อเพื่อลงทุนหรือขยายธุรกิจ ส่งผลให้เงินทุนที่ใช้ในการลงทุนประกอบธุรกิจต้องอาศัยเงินทุนของตนเอง ครอบครัวหรือต้องกู้ยืมที่อัตราดอกเบี้ยสูง

การขาดโอกาสทางการตลาด ปริมาณความต้องการสินค้าและโอกาสทางการตลาดเป็นปัจจัยที่จำกัดการเพิ่มขึ้นและการเติบโตของธุรกิจขนาดเล็กโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาและด้อย

พัฒนา เนื่องจากประเทศเหล่านี้ประชาชนส่วนใหญ่มักมีรายได้ต่ำ อำนาจการซื้อน้อย ทำให้ธุรกิจขาดช่องทางในการขายสินค้าและบริการ ส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่มีแรงจูงใจในการลงทุนประกอบธุรกิจ

การขาดแคลนเทคโนโลยี ผู้ประกอบการรายใหม่ในประเทศกำลังพัฒนามักขาดแคลนเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและเพียงพอในการประกอบธุรกิจ ทำให้การผลิตมีต้นทุนสูง ความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจลดลงและไม่สามารถแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีเทคโนโลยีการผลิตที่สูงกว่าได้ ซึ่งแตกต่างกับประเทศพัฒนาแล้ว ผู้ประกอบการรายใหม่ก็มีโอกาสทางการตลาดและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตได้ง่ายกว่าประเทศกำลังพัฒนาโดยเปรียบเทียบ

ทักษะการบริหารจัดการ ในระยะแรกเจ้าของธุรกิจอาจยังมีความสามารถเพียงพอในการบริหารจัดการธุรกิจด้วยตัวเองได้ แต่ในระยะยาวเมื่อธุรกิจเติบโตขึ้น ความต้องการด้านการบริหารจัดการก็จะยิ่งเพิ่มขึ้นตามไปด้วย อาทิ กระบวนการผลิตและการขาย การจัดการทางการเงิน เป็นต้น ดังนั้น ถ้าผู้ประกอบการขาดทักษะความสามารถในการบริหารจัดการที่ดีหรือมีแรงงานที่ไม่มีคุณภาพ โอกาสที่ธุรกิจจะเติบโตและขยายธุรกิจก็จะลดลง

นอกจากนี้สภาพแวดล้อมและกฎระเบียบในการจัดตั้งธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นต้นทุน จำนวนขั้นตอนหรือระยะเวลาในการจัดตั้งธุรกิจเป็นอีกหนึ่งอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลต่อแรงจูงใจของการจัดตั้งธุรกิจ ประเทศที่สภาวะแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งธุรกิจ อาทิ มีต้นทุนในการขอจดทะเบียนธุรกิจสูง หลายขั้นตอนและมีความยุ่งยากซับซ้อน โอกาสของการเกิดธุรกิจใหม่ ๆ จะลดลง

จากอุปสรรคและข้อจำกัดที่มีผลต่อโอกาสในการประกอบธุรกิจในช่วงต้น การศึกษานี้จึงต้องการศึกษาถึงบทบาทของการพัฒนาทางการเงินและความง่ายในการประกอบธุรกิจว่าส่งผลอย่างไรต่อจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ภายในประเทศ โดยศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาจำนวน 8 ประเทศ เนื่องจากประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคนี้ส่วนใหญ่ยังคงมีระดับการพัฒนาทางการเงินต่ำกว่าประเทศพัฒนาแล้ว อีกทั้งผู้ประกอบการในประเทศเหล่านี้ยังต้องเผชิญกับอุปสรรคในการเข้ามาประกอบธุรกิจหลายด้าน โดยการพัฒนาทางการเงินมีบทบาทในการขยายขีดความสามารถให้ตลาดการเงินซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการทำธุรกรรมเพื่อการกู้ยืมและการลงทุนให้สามารถทำหน้าที่ในการเป็นตัวกลางระหว่างผู้มีเงินออมส่วนเกินและผู้ต้องการเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนต่ำ หรือเป็นตลาดที่มีความลึกและมีความกว้าง ทำให้ผู้มีเงินออมส่วนเกินมีทางเลือกเครื่องมือทางการเงินเพื่อการจัดสรรเงินออมที่หลากหลายในระดับความเสี่ยงที่ต่างกัน ในขณะที่ผู้ต้องการเงินทุนสามารถหาแหล่งเงินทุนที่มีความเหมาะสมตามความต้องการของตนเองได้ ในขณะเดียวกัน ความง่ายในการประกอบธุรกิจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการจดทะเบียนประกอบธุรกิจ ระยะเวลาการให้บริการ การอำนวยความสะดวก ต้นทุนค่าใช้จ่ายและกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ ของภาครัฐก็มีส่วนในการสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจในประเทศได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น การพัฒนาทางการเงินและการลดอุปสรรคในการประกอบธุรกิจจึงน่าจะช่วยอำนวยความสะดวกในการ

ลงทุนและการประกอบธุรกิจใหม่ในประเทศ เนื่องจากผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ในต้นทุนต่ำ ในขณะที่เดียวกันขั้นตอนหรือกฎระเบียบอื่น ๆ ก็ช่วยสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเหล่านี้สามารถเข้ามาประกอบธุรกิจในตลาดได้ง่ายขึ้น

เนื่องจากยังไม่พบการศึกษาที่ศึกษาบทบาทของการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในภูมิภาคนี้ในประเทศไทย การศึกษาของต่างประเทศส่วนใหญ่จะพิจารณาบทบาทการพัฒนาทางการเงิน โดยใช้สัดส่วนปริมาณเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สินเชื่อภาคเอกชนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและสัดส่วนมูลค่าหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นตัวคาดการณ์การระดับการพัฒนาทางการเงิน อาทิ การศึกษาของ Ndikumana (2005), Beck and Demirguc-Kunt (2006) และ Munemo (2017) เป็นต้น อย่างไรก็ตามการศึกษาดังกล่าว ยังพบช่องโหว่บางประการ เนื่องจากตัวแปรที่ใช้ในการวัดระดับการพัฒนาทางการเงินในแต่ละประเทศนั้น เป็นเพียงตัวชี้วัดระดับการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินตามการกำหนดของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) เท่านั้น ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้วัดระดับการพัฒนาทางการเงินทั่วโลกใน “IMF Working Paper: Introducing a New Broad-based Index of Financial Development” โดยกำหนดดัชนีวัดระดับการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงินและตลาดเงินออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความลึกของสถาบันการเงินและตลาดเงิน (Financial Depth), การเข้าถึงสถาบันการเงินและตลาดเงิน (Financial Access) และความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินและตลาดเงิน (Financial Efficiency) (Svirydzenka Katsiaryna, 2016) โดยจะมีตัวชี้วัดหลายตัวสำหรับการวัดระดับการพัฒนาทางการเงินในแต่ละด้าน และเมื่อพิจารณาการจัดตั้งธุรกิจใหม่ พบว่าในระยะแรกธุรกิจที่จัดตั้งใหม่มักเป็นธุรกิจที่มีขนาดเล็กซึ่งปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการจัดตั้งธุรกิจใหม่ที่หลาย ๆ ประเทศกำลังเผชิญนั้นคือ ปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ

นอกจากนี้ การศึกษาของ Munemo (2017) ยังพิจารณาอุปสรรคในการจัดตั้งธุรกิจเฉพาะด้านการเริ่มต้นจดทะเบียนธุรกิจเท่านั้น อย่างไรก็ตาม Doing Business ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคารโลก ได้จัดทำดัชนีชี้วัดความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ตั้งแต่การเริ่มต้นจัดตั้งธุรกิจ ระหว่างดำเนินธุรกิจ จนถึงการปิดกิจการ ครอบคลุมการประกอบธุรกิจ 10 ด้าน ประกอบด้วย การเริ่มต้นธุรกิจ การขออนุญาตก่อสร้าง การขอใช้ไฟฟ้า การจดทะเบียนทรัพย์สิน การได้รับสินเชื่อ การคุ้มครองผู้ลงทุน การชำระภาษี การค้าระหว่างประเทศ การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลงและการปิดกิจการ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา 4 เรื่องหลัก ได้แก่ ขั้นตอนในการดำเนินงานที่ง่าย ระยะเวลาในการดำเนินการที่รวดเร็ว ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ต่ำและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการดำเนินงาน (Doing Business, 2017)

ดังนั้น การศึกษานี้จึงได้พัฒนาจากการศึกษาของ Munemo (2017) โดยเน้นพิจารณาการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงินครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความลึก การเข้าถึงและ ความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน เพื่อให้สามารถพิจารณาถึงบทบาทของการพัฒนาทางการเงินแต่ละด้านที่มีต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงอุปสรรคและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ ซึ่งใช้ผล การศึกษาการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจจากหน่วยงาน Doing Business เข้ามา ประกอบการศึกษา โดยทำการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศ มาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศและปากีสถาน เนื่องจากภาคธุรกิจ และการลงทุนภายในประเทศมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ ตลอดจนการลดปัญหาความยากจน โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาข้างต้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาทางการเงิน (Financial Development) และความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ว่ามีอิทธิพลต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ (New Registered Business) หรือไม่ อย่างไร

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ศึกษาบทบาทการพัฒนาทางการเงิน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความลึก การเข้าถึง และ ความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ 4 ด้าน ได้แก่ การเริ่มต้นธุรกิจ การจดทะเบียนทรัพย์สิน การคุ้มครองผู้ลงทุนและการชำระภาษี โดยศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศมาเลเซีย ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศและปากีสถาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจาก International Monetary Fund, World Bank และ Doing Business

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษานี้ทำให้ทราบถึงบทบาทของการพัฒนาทางการเงินและผลของความยากง่ายของการประกอบธุรกิจที่มีต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ ซึ่งผลการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูล สำหรับรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการดำเนินนโยบายเพื่อพัฒนาการเงินโดยเฉพาะการเข้าถึงสถาบันการเงินและการพัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบของการดำเนิน ธุรกิจ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการลงทุนประกอบธุรกิจแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ในประเทศ อันจะ

ก่อให้เกิดการแข่งขัน การจ้างงาน การกระจายรายได้ และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ
ในระยะยาว

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเชิงประจักษ์

ในบทนี้จะอธิบายถึงแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเชิงประจักษ์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาถึงบทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ โดยมีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เชิงประจักษ์ ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการหรือนักธุรกิจใหม่

แนวคิดของความเป็นผู้ประกอบการมีวิวัฒนาการมาจากแนวคิดและทฤษฎีของ 4 สาขาวิชา ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์และสังคมวิทยา จิตวิทยาและการจัดการ แตกต่างกันตรงที่นักเศรษฐศาสตร์ศึกษาและพัฒนาแนวคิดของความเป็นผู้ประกอบการในแง่บทบาทของการพัฒนาเศรษฐกิจ ความเป็นผู้ประกอบการจึงเชื่อมโยงกับการก่อตั้งธุรกิจใหม่และสร้างสรรค์กิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในประเทศ ในขณะที่นักพฤติกรรมศาสตร์ นักจิตวิทยาและนักวิชาการด้านการจัดการเน้นศึกษาถึงคุณลักษณะและบุคลิกภาพของความเป็นผู้ประกอบการ นั่นคือ เป็นผู้ยอมรับความเสี่ยง มีความเป็นผู้นำ มีอิสระในการตัดสินใจและจะต้องนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงรวมถึงพัฒนาธุรกิจใหม่ให้มีกิจกรรมหรือขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพ

โดยคำว่า ความเป็นผู้ประกอบการหรือ Entrepreneurship ถูกให้คำจำกัดความโดยนักวิชาการหลายท่าน อาทิ

Ronstadt (1984) กล่าวว่า ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง กระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งของการสร้างความมั่งคั่งให้เพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ประกอบการจะรับความเสี่ยงหลักที่อาจเกิดขึ้นในเรื่องของทุน เวลา และ/หรือ ความผูกพันในอาชีพในการที่จะสร้างคุณค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่อาจเป็นสิ่งใหม่หรือมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยการใช้ทักษะและทรัพยากรที่มีอยู่

Timmons (1990) กล่าวว่า ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง กระบวนการในการสร้างหรือแสวงหาโอกาสและดำเนินการให้เกิดขึ้น แม้อาจไม่สามารถควบคุมทรัพยากรที่ใช้ได้ทั้งหมด โดยความเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวข้องกับการให้ความหมายหรือแนวคิดการสร้างธุรกิจใหม่ รวมไปถึงการกระจายผลประโยชน์และคุณค่าแก่บุคคล องค์กรและสังคม

อย่างไรก็ตาม Kearney, Hisrich, and Roche (2008) ให้ความหมายของความเป็นผู้ประกอบการในมุมมองที่กว้างและครอบคลุมกว่าในหลายสาขาอาชีพ ว่าหมายถึง กระบวนการที่สรรค์สร้างสิ่งใหม่ที่มีคุณค่าที่เกิดจากการอุทิศเวลา ความอดทนและรับความเสี่ยงทางการเงิน ทาง

จิตวิทยาและทางสังคมที่อาจเกิดขึ้น โดยรับผลตอบแทนในรูปของเงิน ความพึงพอใจส่วนบุคคลและความมีอิสระทางความคิด

จากคำจำกัดความในข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่าความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) เป็นกระบวนการคิดค้นวิธีการในการปฏิบัติงาน การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีคุณค่า รวมไปถึงการตัดสินใจทำกิจกรรมเพื่อแสวงหาโอกาสใหม่ในการทำธุรกิจ ซึ่งจะต้องมีการจัดสรรทรัพยากรและเวลาที่มีอยู่อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุผลที่คิดขึ้นกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้าต้องการ โดยได้รับผลตอบแทนจากการประกอบการและต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยผู้ประกอบการ (Entrepreneur) จะเป็นผู้ที่ตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ โดยพิจารณาความเสี่ยงที่จะใช้ทรัพยากรและเวลาในการสร้างสรรค์และการหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ธุรกิจ

2.1.2 แนวคิดแรงจูงใจของการเกิดธุรกิจใหม่

แรงจูงใจของการเกิดธุรกิจใหม่เริ่มต้นมาจากเหตุผลในการจัดตั้งธุรกิจ โดยโครงการศึกษาสังคมความเป็นผู้ประกอบการระดับโลกหรือ Global Entrepreneurship Monitor (GEM) แบ่งประเภทแรงจูงใจสำหรับการเริ่มต้นธุรกิจออกเป็น 2 ประเภท คือ แรงจูงใจที่เกิดจากความจำเป็น (Necessity Entrepreneurs) และแรงจูงใจที่เกิดจากโอกาส (Opportunity Entrepreneurs) (Beisland, Merland, & Zamore, 2016)

1) แรงจูงใจที่เกิดจากความจำเป็น (Necessity Entrepreneurs) หมายถึง ผู้ประกอบการที่เกิดจากความจำเป็นหรือถูกกดดันจากปัจจัยภายนอก อาทิ อยู่ในสภาวะการว่างงานหรือไม่พอใจกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เป็นต้น โดย J. Block and Sandner (2009) พบว่า อายุเป็นอีกปัจจัยหนึ่งส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการที่เกิดจากความจำเป็น โดยให้เหตุผลว่า อายุที่เพิ่มขึ้นเป็นอุปสรรคในการหางานหรือเปลี่ยนงานในบริษัท ส่งผลให้บุคคลเหล่านี้เลือกที่จะประกอบธุรกิจของตนเองมากกว่าการมองหางานในองค์กร

2) แรงจูงใจที่เกิดจากโอกาส (Opportunity Entrepreneurs) หมายถึง ผู้ประกอบการเริ่มต้นธุรกิจเพื่อที่จะแสวงหาผลประโยชน์จากตลาดที่มีอยู่ อาทิ มีช่องทางการตลาดหรือผู้บริโภคมาค้ำต้นทุนของการลงทุนต่ำ สภาพแวดล้อมและกฎระเบียบเอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

J. Block and Sandner (2009) พบว่าผู้ประกอบการที่ก่อตั้งธุรกิจจากการมองเห็นโอกาสทางการตลาดมีแนวโน้มที่จะสามารถบริหารกิจการได้ดีกว่าผู้ประกอบการที่ก่อตั้งธุรกิจเพราะความจำเป็น โดย J. Block and Sandner (2009) ให้เหตุผลว่า ผู้ประกอบการที่ก่อตั้งธุรกิจจากการมองเห็นโอกาสมักเริ่มต้นธุรกิจด้วยความสมัครใจและมีการเตรียมตัวศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ก่อนเริ่มต้นธุรกิจจริง ทำให้มองเห็นโอกาสการอยู่รอดของธุรกิจมากกว่าผู้ประกอบการที่ก่อตั้งธุรกิจเพราะความ

จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ J. H. Block and Wagner (2007) พบว่า ผู้ประกอบการที่ก่อตั้งธุรกิจจากการมองเห็นโอกาสมีอัตราความสำเร็จในแง่ผลประกอบการโดยรวมและรายได้ส่วนตัวมากกว่าผู้ประกอบการที่ก่อตั้งธุรกิจเพราะความจำเป็น ดังนั้น คุณภาพของผู้ประกอบการจึงเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่รัฐบาลควรให้การพัฒนาควบคู่ไปกับนโยบายการส่งเสริมด้านอื่น ๆ

โดยแรงจูงใจที่ทำให้เกิดผู้ประกอบการทั้ง 2 ประเภทจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจในแต่ละประเทศ ซึ่ง Deli (2011) พบว่าเมื่อประเทศมีสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่ดี อาทิ มีอัตราการเจริญเติบโตสูง อัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยต่ำ รวมไปถึงการมีแหล่งเงินทุนและกฎระเบียบในการประกอบธุรกิจอย่างเหมาะสม จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการสามารถแสวงหาประโยชน์จากตลาด ส่งผลให้จำนวนผู้ประกอบการหรือธุรกิจใหม่ในประเทศเพิ่มขึ้น

2.1.3 แนวคิดรูปแบบของการประกอบธุรกิจและความแตกต่างของการประกอบธุรกิจแต่ละประเภท

การประกอบธุรกิจประเภทใด ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจที่ดำเนินการโดยบุคคลคนเดียวหรือดำเนินการโดยร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นเป็นกลุ่มคณะ ผู้ประกอบธุรกิจย่อมต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ อาทิ ลักษณะของกิจการ เงินทุน ความรู้ในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น เพื่อมุ่งหวังให้การประกอบธุรกิจนั้นประสบความสำเร็จและนำมาซึ่งผลประโยชน์และกำไรสูงสุด โดยรูปแบบของการประกอบธุรกิจโดยทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การประกอบธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล (จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย) และการประกอบธุรกิจที่ไม่เป็นนิติบุคคล (อาจต้องจดทะเบียนตาม พ.ร.บ. ทะเบียนพาณิชย์) (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2018)

1. การประกอบธุรกิจที่เป็นนิติบุคคลหรือธุรกิจที่ต้องมีการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นทางการตามกฎหมาย สามารถแบ่งการประกอบธุรกิจได้เป็น ดังนี้

1.1 ห้างหุ้นส่วน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สามารถแบ่งห้างหุ้นส่วนออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือห้างหุ้นส่วนที่มีหุ้นส่วนประเภทเดียว โดยผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดาหนี้สินทั้งหมดของห้างหุ้นส่วน ซึ่งจะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้ หากจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลจะเรียกว่า ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล และห้างหุ้นส่วนอีกประเภทหนึ่ง เรียกว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนที่มีผู้เป็นหุ้นส่วน 2 ประเภท คือ หุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบ ซึ่งจะรับผิดชอบจำกัดเพียงจำนวนเงินที่ตนรับว่าจะลงทุนในห้างหุ้นส่วนเท่านั้น และหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ ซึ่งจะรับผิดชอบในบรรดาหนี้สินทั้งปวงของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน

1.2 บริษัทจำกัด เป็นกิจการที่ตั้งขึ้นโดยการแบ่งทุนออกเป็นหุ้นที่มีมูลค่าหุ้นละเท่า ๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะถือหุ้นจำนวนเท่าใดก็ได้และรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ตนถืออยู่ ซึ่งหากส่งเงินค่าหุ้นแก่บริษัทครบถ้วนแล้ว แม้ว่าการประกอบกิจการจะขาดทุน ผู้ถือหุ้นผู้นั้นก็ไม่ต้องรับผิดชอบต่อหนี้สินใด ๆ อีก สำหรับบริษัทจำกัด กฎหมายบัญญัติให้ต้องจดทะเบียนบริษัทจึงมีสถานะเป็นนิติบุคคล การประกอบธุรกิจสามารถกระทำในนามของบริษัทได้ โดยผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทจะเรียกว่า กรรมการบริษัท

1.3 บริษัทมหาชนจำกัด เป็นบริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นโดยประสงค์ที่จะนำเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทดังกล่าวได้ระบุไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ

1.4 องค์กรธุรกิจจัดตั้งหรือจดทะเบียนภายใต้กฎหมายเฉพาะ ได้แก่ สมาคมการค้า หรือสถาบันที่บุคคลหลายคนซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ จัดตั้งขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการประกอบวิชาชีพและหอการค้าหรือสถาบันที่บุคคลหลายคนจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้า การบริการ การประกอบวิชาชีพอิสระ อุตสาหกรรม เกษตรกรรม อันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้แบ่งปันกัน

2. การประกอบธุรกิจที่ไม่เป็นนิติบุคคลหรือธุรกิจที่ไม่ต้องจดทะเบียนจัดตั้งเป็นทางการตามกฎหมาย สามารถแบ่งการประกอบธุรกิจได้เป็น

2.1 กิจการเจ้าของคนเดียว คือ กิจการที่มีบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของหรือลงทุนคนเดียว ควบคุมการดำเนินการเองทั้งหมด เมื่อกิจการประสบผลสำเร็จมีผลกำไรก็จะได้รับผลประโยชน์เพียงคนเดียว ในขณะที่เดียวกันก็ต้องยอมรับความเสี่ยงจากการขาดทุนเพียงคนเดียวเช่นกัน โดยกิจการประเภทนี้มีอยู่ทั่วไปเป็นจำนวนมาก มีการดำเนินงานที่ไม่ซับซ้อนและมีความคล่องตัวสูงในการตัดสินใจดำเนินงาน

2.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญ ที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคล ทำให้ไม่สามารถประกอบการในนามของห้าง โดยการประกอบกิจการจะต้องกระทำในนามของผู้เป็นหุ้นส่วนในฐานะตัวแทนของเจ้าของกรรมสิทธิ์รวม

โดยข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจเป็นทางการ เป็นสิ่งหนึ่งที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการ ทั้งผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบธุรกิจเดิมที่อยู่ในตลาด ซึ่งสามารถสรุปข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนธุรกิจเป็นนิติบุคคลได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนและไม่จดทะเบียนธุรกิจเป็นนิติบุคคลในด้านต่าง ๆ

ด้าน	ธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล	ธุรกิจที่ไม่เป็นนิติบุคคล
การตัดสินใจในการบริหารงาน	มีกฎระเบียบแน่นอน และมีคณะกรรมการบริหารชัดเจน การตัดสินใจต้องขอมติจากที่ประชุมทั้งหมด	มีกฎระเบียบไม่ซับซ้อน ตัดสินใจได้รวดเร็ว ทำให้สามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ในทันที
การระดมเงินทุน	สามารถระดมเงินทุนได้จากทั้งผู้ถือหุ้นส่วนหรือบุคคลภายนอกได้ ทำให้สามารถมีเงินทุนหมุนเวียนในกิจการได้สูง	มีเงินทุนจำกัดเท่ากับจำนวนเงินที่ตนเองลงทุนและอาจประสบปัญหาการระดมเงินทุนจากบุคคลภายนอก เนื่องจากขาดความน่าเชื่อถือ
การแบ่งจ่ายผลกำไรขาดทุน	มีกฎระเบียบการแบ่งจ่ายผลกำไรขาดทุนชัดเจน อาทิ แบ่งตามสัดส่วนการเป็นหุ้นส่วน สำหรับห้างหุ้นส่วนหรือแบ่งตามจำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้นสำหรับบริษัทฯ	รับผลกำไรขาดทุนแต่เพียงผู้เดียว
การเสียภาษี	เป็นการเสียภาษีจากยอดกำไรของกิจการ หากกิจการมีกำไร จะต้องเสียภาษีเท่ากับรายได้หักค่าใช้จ่าย ส่วนที่เหลือคือกำไรที่ต้องเสียภาษี แต่หากกิจการขาดทุนจะไม่ต้องเสียภาษี	เป็นการเสียภาษีแบบเหมาจ่าย โดยการนำรายได้ของปีนั้น ๆ มาหักค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่ายตามลักษณะธุรกิจและนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษี ไม่มีการยกเว้นกรณีที่เกิดกิจการขาดทุน
อัตรภาษี	เสียภาษีในอัตราก้าวหน้า สูงสุด 30% ของกำไรที่ต้องเสียภาษี	เสียภาษีในอัตราก้าวหน้า สูงสุด 37% ของกำไรที่ต้องเสียภาษี
การบันทึกบัญชี	ต้องจัดให้มีการทำบัญชีและการสอบบัญชีโดยผู้ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ (มีค่าใช้จ่ายในการทำบัญชีและการสอบบัญชี)	หากเป็นการคิดค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่าย ไม่ต้องมีการจัดทำบัญชี แต่หากเป็นการคิด

ด้าน	ธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล	ธุรกิจที่ไม่เป็นนิติบุคคล
		ค่าใช้จ่ายตามจริงต้องมีการจัดทำบัญชี
ความรับผิดชอบของกิจการ	หากเป็นบริษัทผู้ถือหุ้นจะรับผิดชอบเท่าจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ หากเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นส่วนจะรับผิดชอบเท่าจำนวนเงินที่ลงไป	ผู้เป็นเจ้าของกิจการต้องรับผิดชอบโดยไม่จำกัดจำนวน
ความน่าเชื่อถือที่มีต่อบุคคลภายนอก	ได้รับความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจจากบุคคลภายนอกมากกว่า เนื่องจากมีการรับรองทางกฎหมาย	ขาดความน่าเชื่อถือ อาจถูกมองว่าไม่มีความมั่นคง

ที่มา: ยศ นาคะเทศ และ กฤติกา ลีมลาลัย (2010)

2.1.4 แนวคิดข้อจำกัดของแหล่งเงินทุนกับการตัดสินใจประกอบธุรกิจ

ข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนตามการศึกษา อาทิ Stiglitz and Weiss (1981) และ Fazzari, Hubbard, Petersen, Blinder, and Poterba (1988) ได้สรุปว่า ข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุน หมายถึง สภาวะที่ผู้ใช้บริการทางการเงินทั้งกลุ่มผู้ประกอบการและภาคครัวเรือนไม่สามารถใช้บริการเงินทุนจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม อาจสะท้อนผ่านตัวแปรสำคัญ อาทิ ราคา ปริมาณ และคุณภาพที่ผู้ใช้บริการได้รับ โดยเป็นผลมาจากความไม่สมบูรณ์ของตลาด (Market Imperfection) เป็นสำคัญ ซึ่งอาจเกิดจากความไม่สมมาตรของข้อมูล หรือการรับรู้ข้อมูลที่ไม่เท่ากันระหว่างผู้ให้กู้และผู้กู้ การมีอำนาจเหนือตลาดของผู้ให้กู้ ต้นทุนการทำธุรกรรม เป็นต้น ผลจากความไม่สมบูรณ์ของตลาดดังกล่าว ทำให้ผู้ให้กู้หรือเจ้าของเงินทุนจำเป็นต้องพิจารณาให้เงินทุนกับกลุ่มบุคคลที่สามารถเชื่อมั่นได้ มีความเสี่ยงต่ำและมีความสามารถในการชำระหนี้คืนสูง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2557)

ทั้งนี้ ผลกระทบจากปัญหาการเข้าถึงเงินทุนของภาคธุรกิจ นอกจากจะมีผลกดดันการลงทุนใหม่ ๆ ของผู้ประกอบการแล้ว Fazzari et al. (1988) ยังพบว่าปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการยังส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา เพื่อคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การปรับปรุงผลิตภาพการผลิต ตลอดจนการเติบโตและการอยู่รอดของธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีจำนวนเงินทุนจำกัด มักประสบปัญหาการขาดแคลนแหล่งเงินทุนหรือต้องเผชิญกับต้นทุนการกู้ยืมในระดับสูง

Evans and Jovanovic (1989) และ Gentry and Hubbard (2000) ได้อธิบายแนวคิดข้อจำกัดของแหล่งเงินทุนกับการตัดสินใจประกอบธุรกิจว่า กรณีที่บุคคลเผชิญกับข้อจำกัดทางด้านเงินทุน บุคคลที่มีสินทรัพย์สุทธิสูงจะมีโอกาสในการตัดสินใจประกอบธุรกิจมากกว่าบุคคลที่มีสินทรัพย์สุทธิน้อยกว่าโดยเปรียบเทียบ ซึ่งขัดแย้งกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่กล่าวว่า การตัดสินใจประกอบธุรกิจของบุคคลจะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ความสามารถในการประกอบธุรกิจ ซึ่งหมายถึงรวมถึงการมีแผนการทางธุรกิจที่ดี ผลกระทบที่น่าสนใจหรือมีทักษะในการทำธุรกรรม และ (2) เงินทุนที่เพียงพอในการเริ่มต้นทำธุรกิจ ซึ่งอาจมาจากเงินทุนส่วนตัวหรือเงินจากการกู้ยืม ดังนั้นในทางทฤษฎีแล้ว หากไม่มีอุปสรรคใด ๆ ในการเข้าถึงเงินทุน การตัดสินใจประกอบธุรกิจจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการเท่านั้น ไม่ควรขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงินของบุคคล เนื่องจากบุคคลที่มีความสามารถสูง แต่มีเงินทุนไม่เพียงพอ สามารถที่จะขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินเพื่อประกอบธุรกิจได้ตราบใดที่ผลตอบแทนจากการลงทุนในธุรกิจนั้นสูงกว่าอัตราดอกเบี้ย

อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริง บุคคลโดยทั่วไป โดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยหรือมีฐานะทางการเงินอยู่ในระดับต่ำ มักเผชิญกับข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทำให้บุคคลดังกล่าวไม่สามารถกู้ยืมเงินเพื่อนำมาลงทุนเริ่มต้นธุรกิจได้ ด้วยเหตุนี้ การตัดสินใจประกอบธุรกิจรวมทั้งขนาดของธุรกิจจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำธุรกิจของบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงินของบุคคลด้วย โดยบุคคลที่มีฐานะทางการเงินที่ดีจะมีโอกาสในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจมากกว่าและสามารถขยายธุรกิจได้ง่ายกว่าบุคคลที่มีฐานะทางการเงินที่ด้อยกว่า

จากแนวคิดข้อจำกัดของแหล่งเงินทุนกับการตัดสินใจประกอบธุรกิจข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ในสถานการณ์ที่ข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นอุปสรรคสำคัญของการประกอบธุรกิจของบุคคล จะพบว่าปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจประกอบธุรกิจของบุคคลนั้น มักขึ้นอยู่กับสถานะทางการเงินของบุคคลเอง นั่นคือ ไม่สามารถกู้ยืมเงินเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการลงทุนประกอบธุรกิจได้ ดังนั้น การพัฒนาระบบการเงินให้สามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้มีเงินออมส่วนเกินและผู้ต้องการเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้นทุนต่ำ จึงน่าจะส่งผลต่อโอกาสในการจัดตั้งธุรกิจใหม่ของผู้ประกอบการที่มีแหล่งเงินทุนภายในจำกัดได้

2.1.5 แนวคิดการพัฒนาภาวะเทียบการประกอบธุรกิจของ Doing Business

Doing Business¹ เป็นหน่วยงานหนึ่งภายใต้ธนาคารโลก มีหน้าที่จัดทำดัชนีชี้วัดความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกเป็นประจำทุกปี โดยครอบคลุมการประกอบธุรกิจตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นธุรกิจไปจนถึงการปิดกิจการ โดยพิจารณากระบวนการประกอบธุรกิจใน 10 ด้าน ประกอบด้วย การเริ่มต้นธุรกิจ การขออนุญาตก่อสร้าง การขอใช้ไฟฟ้า การจดทะเบียนทรัพย์สิน การได้รับสินเชื่อ การคุ้มครองผู้ลงทุน การชำระภาษี การค้าระหว่างประเทศ การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง และการปิดกิจการ

ดัชนีชี้วัดความยากง่ายในการประกอบธุรกิจทั้ง 10 ด้านเป็นตัวบ่งบอกถึงควมมีประสิทธิภาพและคุณภาพของภาวะเทียบในการดำเนินธุรกิจในประเทศนั้น ๆ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวพบว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวของประเทศมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลภาวะเทียบการประกอบธุรกิจที่วัดโดย Doing Business โดยงานวิจัยที่ศึกษาผลกระทบจากการปรับปรุงภาวะเทียบทางธุรกิจงานหนึ่งพบว่า ค่าใช้จ่ายในการเริ่มต้นธุรกิจสูงสามารถทำให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมของธุรกิจลดลง โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กที่มักมีกระบวนการผลิตด้อยประสิทธิภาพ ทำให้ผลิตภาพการผลิตต่ำ ไม่สามารถแข่งขันกับธุรกิจใหม่ ๆ หรือธุรกิจที่มีกระบวนการผลิตที่สูงกว่าได้และหากประเทศขาดภาวะเทียบในการประกอบธุรกิจที่มีประสิทธิภาพจะยิ่งมีผลทำให้จำนวนธุรกิจมีแนวโน้มลดลงหรือย้ายออกไปประกอบธุรกิจนอกระบบที่ไม่ได้จดทะเบียนอย่างเป็นทางการแทน

ด้านการได้รับสินเชื่อ สถาบันการเงินเป็นองค์ประกอบสำคัญของเศรษฐกิจ หากสถาบันการเงินสามารถทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี มีโครงสร้างการให้บริการทางการเงินที่เข้มแข็ง มีการรวบรวมและจัดสรรข้อมูลเครดิตอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดปัญหาความไม่สมมาตรของข้อมูล เพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อของธุรกิจขนาดเล็ก ต้นทุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ โดยการศึกษาของสำนักงานเครดิตบูโร เป็นหน่วยงานหนึ่งภายใต้กระทรวงการคลังของประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ดีขึ้นระหว่างผู้ให้กู้และผู้กู้ มีผลทำให้พฤติกรรมการชำระเงินของผู้กู้ดีขึ้น และยังทำให้ปริมาณการผิดชำระหนี้ลดลง

นอกจากนี้ Doing Business ยังมองถึงความสำคัญของคุณภาพและโครงสร้างของระบบกฎหมายและความเข้มงวดของสถาบันกฎหมาย การคุ้มครองผู้ลงทุน อาทิ มาตรการการป้องกันของผู้เป็นหุ้นส่วน เป็นต้น สำหรับธุรกิจ ความมั่นคงของกลไกทางกฎหมายเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกัน

¹ Doing Business. (2017). Doing Business 2018 Reforming to Create Jobs. Retrieved from <http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Annual-Reports/English/DB2018-Full-Report.pdf>

การใช้สินทรัพย์ธุรกิจเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเงิน จากงานวิจัยพบว่าในปี ค.ศ. 2008 เป็นปีที่ทั่วโลกประสบวิกฤตการณ์ทางการเงิน โดยธุรกิจในประเทศที่มีภาวะเปราะบางการคุ้มครองผู้ลงทุนและการกำกับดูแลธุรกิจที่ดีจะประสบกับการลดลงของมูลค่าตลาดเพียงเล็กน้อย ตรงข้ามกับธุรกิจในประเทศที่มีโครงสร้างทางกฎหมายที่อ่อนแอกลับประสบปัญหาการลดลงของมูลค่าตลาดอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 งานวิจัยเชิงประจักษ์

การศึกษาการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินและตลาดเงินกับการลงทุนภายในประเทศ การศึกษาของ Ndikumana (2005) พบว่าตัวแปรที่ใช้เป็นตัวคาดการณ์การพัฒนาทางการเงิน ได้แก่ สัดส่วนปริมาณเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สินเชื่อภาคเอกชนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สินเชื่อของธนาคาร และ สินเชื่อภายในประเทศสุทธิ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการลงทุนภายในประเทศของประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาทั้ง 99 ประเทศ เนื่องจากการพัฒนาทางการเงินมีผลทำให้ประเทศมีแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้น ต้นทุนของเงินทุนต่ำลง และสามารถจัดสรรเงินทุนไปยังการลงทุนต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การลงทุนภายในประเทศจึงเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Love and Zicchino (2006) ที่ศึกษาถึงการพัฒนาทางการเงินกับพฤติกรรมการลงทุนแบบพลวัต โดยตัวคาดการณ์การพัฒนาทางการเงินที่ใช้ ได้แก่ สัดส่วนมูลค่าหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สัดส่วนมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ต่อหลักทรัพย์ทั้งหมดในตลาด สัดส่วนปริมาณเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และสินเชื่อภาคเอกชนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เป็นตัวแบ่งกลุ่มประเทศออกเป็นประเทศที่มีการพัฒนาทางการเงินระดับต่ำและประเทศที่มีการพัฒนาทางการเงินระดับสูง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาทางการเงินในระดับต่ำ จะมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนเพื่อการลงทุน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนของธุรกิจ นอกจากนี้ยังพบว่าข้อจำกัดของการเข้าถึงเงินทุนไม่ได้ส่งผลต่อปัจจัยทางการเงินของธุรกิจในการลงทุนเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงแสดงถึงปัจจัยพื้นฐานสำหรับการลงทุนด้วย โดยประเทศที่มีการพัฒนาทางการเงินในระดับต่ำจะไม่มีแรงดึงดูดเงินทุนต่างประเทศ ทำให้การลงทุนของประเทศต้องอาศัยแหล่งเงินทุนภายในประเทศเป็นหลัก

สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ของการพัฒนาทางการเงินกับจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ การศึกษาของ Munemo (2017) ศึกษาถึงผลกระทบของการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกสถาบันการเงินที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศกำลังพัฒนา 92 ประเทศ โดยใช้ปริมาณสินเชื่อภาคเอกชนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นตัวคาดการณ์การพัฒนาทางการเงิน การศึกษาพบว่าการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินมีผลทำให้จำนวน

ธุรกิจเกิดใหม่ในประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้นและมีส่วนช่วยให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศส่งผลทางบวกต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศได้อีกทางหนึ่ง

ขณะที่การศึกษาผลของการพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงินกับจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ พบได้ในการศึกษาของ Fan and Zhang (2017) ศึกษาอุปสรรคและการเข้าถึงระบบการเงินกับจำนวนธุรกิจในแต่ละสาขาเป็นรายจังหวัดในประเทศจีน โดยใช้ดัชนีการเข้าถึงการบริการทางการเงินที่จัดทำขึ้นเองเป็นตัวคาดการณ์การพัฒนาทางการเงิน โดยผลการศึกษา พบว่าการพัฒนาการเข้าถึงสถาบันการเงินมีประโยชน์ในการลดเงื่อนไขการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อของผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูงแต่มีเงินทุนจำกัด ดังนั้นการพัฒนาทางการเงินจึงมีผลสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ได้ ขณะที่งานวิจัยอื่น ๆ อาทิ Beck and Demirguc-Kunt (2006), Biggs and Shah (2006), Woodruff and Zenteno (2007) พบว่าความสามารถในการเข้าถึงบริการทางการเงินโดยเฉพาะการขอสินเชื่อเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการก่อตั้งกิจการใหม่ การดำเนินกิจการและการขยายตัวของกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ ชื่นจิตร อังวรารวงศ์ และ นงคณิตย์ จันทร์จรัส (2546) ซึ่งศึกษาถึงปัญหาแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย พบว่าปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของผู้ประกอบการไทย ประกอบด้วย ปัญหาด้านการต้องการหลักทรัพย์ในการค้ำประกัน ขาดความน่าเชื่อถือจากสถาบันการเงินและขาดประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ เป็นต้น

Buera, Kaboski, and Shin (2011) ได้พัฒนาแบบจำลองเชิงทฤษฎีเพื่ออธิบายผลของความยากในการเข้าถึงบริการทางการเงินของธุรกิจขนาดเล็ก รวมถึงการที่สถาบันการเงินมีการให้สินเชื่ออย่างไม่ทั่วถึง โดย Buera et al. (2011) เรียกปัญหานี้ว่า “Financial Frictions” และแสดงให้เห็นว่า ปัญหาดังกล่าวทำให้ธุรกิจใหม่ จำนวนการลงทุน มูลค่าเงินลงทุนและประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมของประเทศต่ำกว่าระดับที่ควรจะเป็น อย่างไรก็ตาม หากระบบเศรษฐกิจเอื้ออำนวยให้สามารถใช้แหล่งเงินทุนภายนอกกิจการในการลงทุนได้เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้ประเทศมีการสะสมทุนมากขึ้น ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้นและรายได้ต่อหัวสูงขึ้นได้

นอกจากนี้ การศึกษาของ Rajan and Zingales (1998) ยังพบว่าอุตสาหกรรมที่พึ่งพาเงินทุนภายนอกหรือกู้ยืมเงินในการลงทุนที่อยู่ในประเทศที่มีระบบการเงินที่มีประสิทธิภาพจะสามารถเติบโตได้เร็วกว่าในประเทศที่มีระบบการเงินที่ไม่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ Beck and Demirguc-Kunt (2006) ที่ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการขยายตัวของธุรกิจ ใน 52 ประเทศ พบว่าประเทศที่มีระบบการเงินที่พัฒนาและมีระบบกฎหมายที่มีประสิทธิภาพจะสามารถช่วยลดอุปสรรคในการขยายตัวของธุรกิจลงได้

อย่างไรก็ตาม การศึกษาของ Sinevičienė and Deltuvaitė (2014) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนภาคเอกชนกับการพัฒนาทางการเงินในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปกลับได้ข้อสรุปที่

แตกต่างไปจากงานศึกษาก่อนหน้า โดย Sinevičienė and Deltuvaitė (2014) พบว่าการพัฒนาทางการเงินในระดับสูงจะเกิดขึ้นในประเทศสหภาพยุโรปที่มีระดับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวสูง แต่อัตราการเพิ่มขึ้นของการลงทุนภาคเอกชนและสัดส่วนการลงทุนภาคเอกชนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จะเพิ่มขึ้นในประเทศสหภาพยุโรปที่มีการพัฒนาทางการเงินในระดับต่ำ ซึ่งจะทำให้การลงทุนภาคเอกชนในประเทศเหล่านี้มีความผันผวนสูง ทำให้ Sinevičienė and Deltuvaitė (2014) มีความเห็นว่าผลของความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทางการเงินกับการลงทุนภายในประเทศยังไม่อาจสรุปได้อย่างชัดเจน

ขณะที่ผลกระทบของความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ จากรายงานของหน่วยงาน Doing Business พบว่าสภาพแวดล้อมและกฎระเบียบในการประกอบธุรกิจที่ดีสามารถสร้างสภาพแวดล้อมให้บุคคลที่มีความคิดและมีความสามารถ สามารถเริ่มต้นประกอบธุรกิจได้ ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศมีการลงทุนใหม่ ๆ และการจ้างงานเพิ่มขึ้น การมีกฎระเบียบที่ควบคุมการประกอบธุรกิจที่เข้มงวดมากเกินไป โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา มีผลให้แรงจูงใจของบุคคลที่สนใจประกอบธุรกิจลดลง แต่กฎระเบียบการดำเนินธุรกิจที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและการดำเนินการที่ง่ายจะช่วยให้ธุรกิจสามารถขยายตัวและสร้างสรรค์นวัตกรรม ตลอดจนสามารถแข่งขันกันอย่างเท่าเทียมในตลาดได้ โดยจากการสำรวจของ World Bank Enterprise Surveys ปี ค.ศ. 2010-2017 พบว่าอุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการกว่า 131,000 ราย ใน 139 ประเทศ คือกฎระเบียบในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการใช้ไฟฟ้า สอดคล้องกับการศึกษาของ Munemo (2017) และ Klapper, Laeven, and Rajan (2006) พบว่าต้นทุนของการประกอบธุรกิจ อาทิ ต้นทุนในการจดทะเบียนธุรกิจ จำนวนขั้นตอนและระยะเวลาของการจดทะเบียนประกอบธุรกิจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางลบต่อจำนวนการเกิดธุรกิจเกิดใหม่ เนื่องจากค่าใช้จ่ายที่สูง ใช้เวลานานและมีจำนวนขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน มีผลลดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรายใหม่จดทะเบียนประกอบธุรกิจ โดยอาจหันไปประกอบธุรกิจที่ไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการแทน

นอกจากนี้ การศึกษาของ Cull and Xu (2005) ยังพบว่า เจ้าของกิจการในประเทศจีนจะลงทุนเพิ่มขึ้นในกรณีที่มีความมั่นใจในระบบคุ้มครองสิทธิทางทรัพย์สินและได้รับสินเชื่อง่าย โดยเฉพาะกิจการที่มีขนาดเล็ก สำหรับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านการชำระภาษี การศึกษาของ Da Rin, Di Giacomo, and Sembenelli (2011) ศึกษาความสัมพันธ์ของจำนวนธุรกิจกับอัตราภาษีนิติบุคคล ในประเทศยุโรปจำนวน 17 ประเทศ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1997-2004 และการศึกษาของ Albuлесcu, Tămăşilă, and Tăucean (2016) ศึกษาความสัมพันธ์ระยะยาวของจำนวนธุรกิจ ภาระภาษี และการคอร์รัปชัน ของกลุ่มประเทศในทวีปยุโรปจำนวน 15 ประเทศ พบว่าภาระภาษีมีผลกระทบทางลบต่อจำนวนการเกิดธุรกิจเกิดใหม่ โดยประเทศที่มีอัตราภาษีนิติบุคคลสูง

ภาษีดังกล่าวจะไปลดแรงจูงใจของผู้ประกอบธุรกิจ ทำให้จำนวนธุรกิจเกิดใหม่น้อยกว่าประเทศที่มี อัตราภาษีต่ำกว่าโดยเปรียบเทียบ

นอกจากความสำคัญของการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีต่อการจัดตั้งและการเติบโตของธุรกิจใหม่ในช่วงต้นแล้ว ปัจจัยทางเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ ก็มีผลต่อโอกาสในการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศด้วยเช่นกัน อาทิ การศึกษาของ Castaño, Méndez, and Galindo (2015) ศึกษาผลกระทบทางสังคม วัฒนธรรมและปัจจัยทางเศรษฐกิจต่อจำนวนธุรกิจ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ประเทศในทวีปยุโรป 15 ประเทศ และประเทศลาตินอเมริกา และแคริบเบียน 12 ประเทศ โดยแบ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น ตัวแปรทางเศรษฐกิจ ตัวแปรทางสังคมและตัวแปรทางวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ทั้งในกลุ่มประเทศในยุโรปและลาตินอเมริกาและแคริบเบียน โดยในปัจจุบันปัจจัยทางเศรษฐกิจ อาทิ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนา ค่าใช้จ่ายสาธารณะ ในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. และอัตราการเปิดประเทศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกาและแคริบเบียนมากกว่าในกลุ่มประเทศยุโรป ในขณะที่ตัวแปรทางสังคม อาทิ ความมีอิสรภาพทางเศรษฐกิจและระบบกฎหมายและตัวแปรทางวัฒนธรรม อาทิ ดัชนีการทุจริตคอร์รัปชันและจำนวนปีเฉลี่ยที่ศึกษาในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ในกลุ่มประเทศยุโรปมากกว่าในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกาและแคริบเบียน สอดคล้องกับการศึกษาของ Tadeu and Silva (2013) ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการลงทุนภาคเอกชนในระยะยาวของประเทศบราซิล ตั้งแต่ปี 1996-2011 และการศึกษาของ Chen, Yao, and Malizard (2017) ศึกษาผลของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการลงทุนภาคเอกชนในประเทศจีน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994-2014 โดยศึกษาเป็นรายไตรมาส ซึ่งมีปัจจัยต่าง ๆ อาทิ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อและการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น เข้าร่วมร่วมในการพิจารณาด้วย โดยการศึกษาพบว่าอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทางบวกต่อการลงทุนภาคเอกชนในประเทศ ตรงข้ามกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง อัตราเงินเฟ้อและภาวะภาษีต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีผลทางลบต่อจำนวนการลงทุนของภาคเอกชน

ในขณะที่การศึกษาผลของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวที่มีต่อการจัดตั้งธุรกิจและการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ พบได้ในการศึกษา อาทิ การศึกษาของ Ndikumana (2005), Jiménez, Palmero-Cámara, González-Santos, González-Bernal, and Jiménez-Eguizabal (2015) และ Munemo (2017) ซึ่งพบผลที่สอดคล้องกันว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวที่เพิ่มขึ้น มีผลทำให้ปริมาณการลงทุนและความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่เพิ่มขึ้น

ขณะที่ผลของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อการลงทุนและการเกิดธุรกิจใหม่ พบในการศึกษา อาทิ การศึกษาของ Herrera-Echeverri, Haar, and Estévez-Bretón (2014) ศึกษาการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ปัจจัยเชิงสถาบันและความมีอิสระทางเศรษฐกิจกับจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ โดยศึกษาทั้งในประเทศที่มีรายได้ต่อหัวสูง ประเทศที่มีรายได้ต่อหัวปานกลางค่อนข้างสูง ประเทศที่มีรายได้ต่อหัวต่ำและประเทศตลาดเกิดใหม่ พบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทำให้เกิดการไหลเข้าของเทคโนโลยีและการบริหารจัดการความรู้ แรงงานในประเทศจึงมีทักษะมากขึ้น ซึ่งเทคโนโลยีและแรงงานที่มีทักษะเหล่านี้จะช่วยให้ประเทศเกิดธุรกิจใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น โดยอาจเป็นธุรกิจ ในอุตสาหกรรมเดียวกับธุรกิจที่ลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศหรือธุรกิจบนและล่างสายการผลิตของธุรกิจจากต่างประเทศก็ได้ โดยผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ Jiménez et al. (2015)

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาของ Munemo (2017) กลับพบข้อสรุปที่ขัดแย้งกับการศึกษาก่อนหน้า โดยพบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีผลทำให้การจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศกำลังพัฒนาลดลง เนื่องจากธุรกิจต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนมักมีความได้เปรียบบางอย่างที่เหนือกว่าธุรกิจในประเทศ อาทิ ความได้เปรียบทางเทคโนโลยี จนอาจทำให้เกิดการผูกขาดจากธุรกิจต่างชาติ อย่างไรก็ตาม Munemo (2017) พบข้อสรุปเพิ่มเติมว่า หากประเทศมีการพัฒนาทางการเงินควบคู่ไปกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศแล้ว จำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศจะสามารถเพิ่มขึ้นได้ ซึ่งส่งผลต่อการจ้างงานและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องมาจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยี ความรู้ในการบริหารจัดการและการถ่ายทอดความรู้จากนักลงทุนต่างชาติกับแรงงานในประเทศ ทำให้แรงงานในประเทศมีทักษะมากขึ้น ประกอบกับการพัฒนาทางการเงินทำให้ข้อจำกัดการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจลดลง จึงเพิ่มโอกาสให้แรงงานที่มีทักษะเหล่านั้น สามารถออกมาประกอบธุรกิจของตนเองได้ จำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศจึงเพิ่มขึ้น

จากงานศึกษาข้างต้นสามารถสรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย อุปสรรค ผลของการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีต่อการลงทุนและธุรกิจเกิดใหม่ในประเทศ ได้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงผลการศึกษาที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย อุปสรรค ผลของการพัฒนาทางการเงิน และความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีต่อการลงทุนและธุรกิจเกิดใหม่ในประเทศ

ตัวแปร	ผู้ศึกษา	ผลการศึกษา
การพัฒนาทางการเงิน		
- Total capitalization to GDP, Domestic credit to private sector to GDP	- Rajan and Zingales (1998)	+
-	-	
- Ratio of liquid liabilities to GDP, Ratio of deposit money banks' assets to GDP, Ratio of private credit extended by deposit money banks to GDP	- Cull and Xu (2005)	+
- Sum of liquid liabilities to GDP, Credit to private sector to GDP, Net domestic credit to GDP and Credit by bank to GDP	- Ndikumana (2005)	+
- Sum of market Capitalization to GDP, Total value traded to GDP, Turnover to GDP, Liquid liabilities to GDP and Domestic credit to private sector to GDP	- Love and Zicchino (2005)	+
- Domestic credit to private sector to GDP, Bank credit, Stock market turnover ratio	- Demiguc-Kunt et al. (2006)	+
- Private credit by deposit money banks and other financial institutions to GDP,	- Sineviciene and Deltuvaite (2014)	-

ตัวแปร	ผู้ศึกษา	ผลการศึกษา
Stock market capitalization to GDP, Stock market total value traded to GDP, Stock market turnover ratio and Private bond market capitalization to GDP		
- Domestic credit to private sector to GDP	- Munemo (2016)	+
- Sum of the number of financial branches per 10,000 square kilometers, The number of financial employees per 10,000 square kilometers, The number of financial branches per 10,000 persons, The number of financial employees per 10,000 person, The volume of deposits as a proportion of a province's GDP and The volume of credit as a proportion of province's GDP	- Fan and Zhang (2017)	+
ความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ		
- ความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจ	- Klapper, Laeven and Rajan (2008) - Munemo (2016)	+ +
- การคุ้มครองทรัพย์สิน	- Cull and Xu (2005)	+

ตัวแปร	ผู้ศึกษา	ผลการศึกษา
- การได้รับสินเชื่อ	- Cull and Xu (2005)	+
- ความสะดวกในการชำระภาษี	- Rin, Giacomo and Sembenelli (2011) - Albuлесcu, Tămăsilă, Tăucean (2016)	+ +
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	- Braga Tadeu and Moreira Silva (2013)	+
	- Castaño, Méndez and Galindo (2015)	+
	- Chen, Yao and Malizard (2017)	+
อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว	- Ndikumana (2005)	+
	- Jiménez, et al. (2015)	+
	- Munemo (2016)	+
มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสู่สุทธิ	- Herrera-Fcheverri, Haar and Estévez-Bretón (2014)	+
	- Jiménez, et al. (2015)	+
	- Munemo (2016)	-

จากการศึกษางานวิจัยเชิงประจักษ์ในข้างต้น การศึกษานี้จึงต้องการศึกษาถึงบทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศมาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา

บังคลาเทศและปากีสถาน โดยการพิจารณาการพัฒนาทางการเงินในแต่ละประเทศอ้างอิงจากรายงานการจัดทำดัชนีชี้วัดการพัฒนาทางการเงินทั่วโลกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งจะแบ่งการพัฒนาทางการเงินออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความลึก การเข้าถึง และความมีประสิทธิภาพของภาคการเงิน โดยดัชนีชี้วัดดังกล่าวจะพิจารณาจากตัวแปรภาคการเงินทั้งสถาบันการเงินและตลาดเงินหลายตัวแปร ขณะที่การพิจารณาความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของแต่ละประเทศอ้างอิงจากรายงานความยากง่ายในการประกอบธุรกิจจากหน่วยงาน Doing Business โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา 4 เรื่องหลัก ได้แก่ ขั้นตอนในการดำเนินงานที่ง่าย ระยะเวลาในการดำเนินการที่รวดเร็ว ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ต่ำและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังเพิ่มปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศด้วย อาทิ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงและสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เป็นต้น ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดในบทถัดไป

บทที่ 3

การพัฒนาธุรกิจเกิดใหม่ การพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ ของประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ

ในบทนี้จะกล่าวถึงการพัฒนาธุรกิจเกิดใหม่ การพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การพัฒนาธุรกิจเกิดใหม่

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งธุรกิจเกิดใหม่ที่เกิดขึ้นนอกจากจะช่วยสร้างรายได้ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจในประเทศแล้ว การเกิดธุรกิจใหม่ยังช่วยสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน รวมไปถึงทำให้ประชาชนทั่วไปมีทางเลือกในการซื้อสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นอีกด้วย จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้การส่งเสริมการประกอบธุรกิจถูกรวมอยู่ในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลหลาย ๆ ประเทศ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจ ลดช่องว่างในการกระจายรายได้และลดการพึ่งพิงธุรกิจต่างชาติ เช่นเดียวกับประเทศกำลังพัฒนาในประชาคมอาเซียนและเอเชียใต้ รัฐบาลในประเทศเหล่านี้ต่างให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการจัดตั้งธุรกิจใหม่เช่นกัน โดยมีส่วนในการสนับสนุนการจัดตั้งธุรกิจผ่านนโยบายต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- **ประเทศมาเลเซีย**

มาเลเซียเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจประเทศหนึ่ง มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน รองจากประเทศอินโดนีเซียและไทย มีปัจจัยสนับสนุนด้านเศรษฐกิจที่มั่นคง มีเสถียรภาพและมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนของมาเลเซีย คือ Malaysia Investment Development Authority หรือมีชื่อย่อว่า MIDA ทำหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนในสาขาการผลิตและสาขาบริการทุกสาขา ยกเว้นสาขาการเงินและสาธารณูปโภค โดยในปี ค.ศ. 2010 MIDA ได้แต่งตั้งคณะกรรมการด้านการลงทุนแห่งชาติ หรือ National Committee on Investment: NCI เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติใบอนุญาตสำหรับการประกอบธุรกิจ การได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี และการได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากร โดยสามารถอนุมัติใบสมัครการขอรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ทันทีและสามารถออกใบอนุญาตการประกอบธุรกิจได้ภายใน 7 วัน สำหรับธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 2.5 ล้านบาท

ตขึ้นไป หรือมีพนักงานเต็มเวลาดังแต่ 75 คนขึ้นไป นอกจากนี้รัฐบาลมาเลเซียได้จัดตั้งสภาพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งชาติ หรือ National SME Development Council: NSDC ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและเป็นหน่วยงานที่คอยประสานงานร่วมกับกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ โดยในปี ค.ศ. 2011 มีโครงการกว่า 183 โครงการ คิดเป็นมูลค่ากว่า 4.7 พันล้านริงกิต ใช้เพื่อพัฒนาทุนมนุษย์ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการผลิตรวมไปถึงการเข้าสู่ตลาดสินค้า โดย 91% ของเงินทั้งหมด ถูกจัดสรรเพื่อพัฒนาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อเป็นประโยชน์ให้กับธุรกิจกว่า 681,263 ธุรกิจ

นอกจากนี้ ประเทศมาเลเซียยังได้มีความพยายามดำเนินการในการปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยมีการทบทวนข้อกำหนดในการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจที่เป็นอุปสรรคและไม่เหมาะสมในยุคปัจจุบัน ทำให้ในปี ค.ศ. 2012 รัฐบาลมาเลเซียตัดข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ล้าสมัยออกไปถึง 386 ข้อ ซึ่งทำให้ช่วยลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจได้อีกเป็นจำนวนมาก ทำให้ประเทศมาเลเซียก็ได้รับการประเมินสภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจในเชิงบวกจากหลายองค์กร อาทิ รายงานการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ World Economic Forum และดัชนีการประกอบธุรกิจจากหน่วยงาน Doing Business เป็นต้น (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2559a)

● ประเทศไทย

ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 2 รองจากประเทศอินโดนีเซีย และมีภูมิศาสตร์ที่สำคัญ นั่นคือ เป็นศูนย์กลางของประชาคมอาเซียนภาคพื้นทวีป โดยสถานการณ์ธุรกิจเกิดใหม่ในประเทศไทยถือว่าอยู่ในช่วงที่ทุกฝ่ายเริ่มให้ความสนใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะรัฐบาลในปัจจุบันที่ได้ประกาศโครงการ ไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นโครงการที่รัฐบาลไทยพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของประเทศจากการรับการผลิตเพื่อส่งออกเป็นการพัฒนานวัตกรรมใหม่เพื่อส่งออกและเปลี่ยนประเทศให้เน้นการบริการมากขึ้น อีกทั้ง ยังได้ร่วมมือกับบริษัทต่างประเทศ อาทิ Alibaba และ Huawei เพื่อเพิ่มช่องทางการประกอบธุรกิจให้กับผู้ประกอบการไทยทั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและธุรกิจเกิดใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ประเทศไทย), 2560)

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ สสว. มีสถานะเป็นหน่วยงานของภาครัฐ ดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง

และขนาดย่อม โดยมีหน้าที่ในการบูรณาการและผลักดันการส่งเสริมธุรกิจ SMEs ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ธุรกิจ SMEs สามารถเติบโตและแข่งขันได้ในระดับสากล (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2543) ในขณะเดียวกันภาครัฐก็มีมาตรการให้ความช่วยเหลือผลักดันและพัฒนาธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิ การจัดสรรเงินงบประมาณให้กับหน่วยงานของรัฐผ่านสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME Bank) ผ่านการให้สินเชื่อโครงการต่าง ๆ มูลค่ากว่า 40,000 ล้านบาท ขยายช่องทางการค้าและการลงทุน โดยสนับสนุนให้ SMEs ทำการค้าและการลงทุนด้านชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ ไปจนถึงการพัฒนาศักยภาพของ SMEs และสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสร้างความเข้มแข็งให้สามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ (สุภาพรธรรม วัฒนาอุดมชัย, 2557)

ในด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับและสิทธิประโยชน์ ภาครัฐได้มีการพัฒนาปรับปรุงระเบียบเพื่อลดอุปสรรคและเอื้อต่อการดำเนินธุรกิจทั้งธุรกิจเกิดใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อาทิ การลดภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (MAI) การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเฉพาะผู้ที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีไม่เกิน 5,000 บาท เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมระบบและเครื่องมือทางเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการจัดทำระบบโครงข่ายเชื่อมโยงธุรกิจและพัฒนาซอฟต์แวร์มาตรฐานกลางและพัฒนา ระบบสารสนเทศด้านอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าภาครัฐจะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจ ทั้งธุรกิจเกิดใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้น แต่ยังคงพบว่าการส่งเสริมดังกล่าวยังคงจำกัดอยู่ในภาคการผลิตเป็นส่วนใหญ่และยังคงมีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ อาทิ ข้อจำกัดด้านข้อมูลการประกอบธุรกิจโดยเฉพาะในระดับท้องถิ่น ข้อจำกัดด้านงบประมาณสำหรับการพัฒนาความรู้และความเชี่ยวชาญของบุคลากรทั้งภาครัฐและเอกชนต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ เป็นต้น (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2554)

● ประเทศฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์ เป็นประเทศหนึ่งในสมาชิกประชาคมอาเซียนที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ประชากรมีการศึกษาสูงและสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดี เป็นปัจจัยสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเติบโต โดยกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักของรัฐบาลมีหน้าที่พัฒนาให้เกิดธุรกิจใหม่ ๆ ขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยมีสถาบันการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทำหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมการเจริญเติบโตและการพัฒนาธุรกิจ ประสานงานและบูรณาการกิจกรรมของทั้งภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาธุรกิจ รวมถึงทำหน้าที่ที่ทบทวนนโยบายที่มีอยู่ของหน่วยงานรัฐบาลที่จะส่งผลต่อการเติบโตและการพัฒนาธุรกิจใน

อนาคต นอกจากนี้ รัฐบาลของประธานาธิบดีอาคีโนของฟิลิปปินส์ ยังมีความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมความสามารถทางการแข่งขันให้กับธุรกิจของฟิลิปปินส์ รวมถึงพัฒนาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในฟิลิปปินส์อย่างต่อเนื่อง โดยตั้งสภาความสามารถทางการแข่งขันแห่งชาติ หรือ National Competitiveness Council: NCC เพื่อให้คณะกรรมการต่าง ๆ ในภาครัฐมีความสะดวกและทำให้สภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจมีความเป็นมิตรต่อนักธุรกิจมากขึ้น ภายในองค์กรของสภาความสามารถทางการแข่งขันแห่งชาติของฟิลิปปินส์ มีการตั้งแผนกขึ้นโดยเฉพาะเพื่อดูแลเรื่องกรอำนวยการอำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจ โดยมีรัฐมนตรีกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมเป็นประธาน อีกทั้งยังมีตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทยและรัฐบาลท้องถิ่น กระทรวงยุติธรรม กรมสรรพากร กรมศุลกากร องค์การจดทะเบียนที่ดิน องค์การข้อมูลเครดิต ตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานประกันสังคม เป็นต้น ทำหน้าที่ร่วมกันในการปฏิรูประบบการทำธุรกิจ โดยภายหลังจากการจัดตั้งองค์กรดังกล่าว ทำให้ประเทศฟิลิปปินส์มีความสะดวกในการประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้น และได้รับการจัดอันดับความง่ายในการประกอบธุรกิจจากหน่วยงาน Doing Business ดีขึ้นกว่าเดิม (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรุงเทพฯ, 2558)

● ประเทศอินโดนีเซีย

ประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มประชาคมอาเซียน ประชากรเกือบครึ่งหนึ่งอยู่ในกำลังแรงงาน การเจริญเติบโตทางธุรกิจของประเทศอินโดนีเซียอาศัยแรงสนับสนุนจากรัฐบาลในการปฏิรูปประเทศให้เป็นแหล่งดึงดูดของนักลงทุนต่างประเทศ อย่างไรก็ตามในด้านโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี อินโดนีเซียถือว่ายังต้องการการพัฒนาอีกมากเพื่อให้สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของจำนวนธุรกิจในอนาคต

กลยุทธ์ในการพัฒนาธุรกิจของอินโดนีเซียจะดำเนินการภายใต้กระทรวงสหกรณ์และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหรือ Cooperatives and SMEs (MoCSME) ซึ่งถูกกำหนดอยู่ในแผนพัฒนาประเทศระยะกลางและดำเนินการผ่านกระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายสำคัญประกอบด้วย การเพิ่มจำนวนและบทบาทของสหกรณ์และธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระบบเศรษฐกิจของประเทศ การพัฒนาสหกรณ์และสร้างอำนาจทางธุรกิจให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าและการเพิ่มยอดขายของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยสหกรณ์และธุรกิจ SMEs การขยายการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการค้าประกันสินเชื่อให้สหกรณ์และธุรกิจ SMEs การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและการส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ในสหกรณ์และธุรกิจ SMEs โดยกระทรวงสหกรณ์และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะมีการทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก ๆ ครึ่งปี

ด้านการบริการของภาครัฐ รัฐบาลอินโดนีเซียได้จัดตั้งเครือข่ายธุรกิจแบบครบวงจรหรือ One-Stop-Shop System: PTSP ในปี ค.ศ. 2009 มีวัตถุประสงค์เพื่อลดขั้นตอนการขออนุมัติ/ขอใบอนุญาตการประกอบธุรกิจของนักลงทุน โดยให้หน่วยงาน 16 แห่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจในสาขาต่าง ๆ มอบอำนาจให้คณะกรรมการประสานการลงทุนหรือ Investment Coordinating Board: BKMP เป็นผู้ออกใบอนุญาตดังกล่าวแทน ต่อมาเดือนมกราคม ปี ค.ศ. 2010 อินโดนีเซียได้จัดตั้ง National Single window for Investment: NSWi อนุญาตให้นักลงทุนสามารถยื่นแบบฟอร์มการขออนุมัติการลงทุนผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ เพื่อให้การประกอบธุรกิจของนักลงทุนมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2559b)

● ประเทศอินเดีย

สาธารณรัฐอินเดีย หรือประเทศอินเดีย ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้ มีนโยบายด้านการลงทุนที่ค่อนข้างเปิด และมีการผ่อนปรนกฎเกณฑ์ ระเบียบ และมาตรการเพื่อรองรับการลงทุนทั้งจากในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้มีการนำเข้าและถ่ายโอนเทคโนโลยีและกระตุ้นธุรกิจของอินเดียให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการลงทุนและการประกอบธุรกิจในประเทศ อาทิ กระทรวงกิจการธุรกิจ ทำหน้าที่ในการรับจดทะเบียนธุรกิจของกิจการที่ดำเนินงานในอินเดีย ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและบริการ กรมนโยบายและส่งเสริมอุตสาหกรรมของอินเดีย ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและทิศทางกลยุทธ์ของภาคอุตสาหกรรมในอินเดีย ตลอดจนการกำหนดนโยบายส่งเสริมการลงทุนทางตรงและสิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนจากต่างประเทศมายังประเทศอินเดีย

นอกจากนี้ รัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี Narendra Modi มีความพยายามปฏิรูปเศรษฐกิจครั้งใหญ่ด้วยการชูนโยบาย “Make in India” เพื่อสนับสนุนการลงทุนและยกระดับภาคการผลิตของอินเดีย โดยมีเป้าหมายที่จะทำให้อินเดียเป็นอินเดียเป็นศูนย์กลางการผลิตที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของโลก โดยนโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายที่มุ่งเน้นการดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนในและต่างประเทศให้เข้าไปตั้งฐานการผลิตในอินเดีย เพื่อยกระดับภาคการผลิตของอินเดียและเพิ่มสัดส่วน GDP ของภาคอุตสาหกรรมเป็นร้อยละ 25 ของ GDP ภายในปี ค.ศ. 2023 ผ่านแนวทางการสนับสนุน อาทิ การเพิ่มเขตแดนสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติเป็นร้อยละ 100 ใน 25 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย อาทิ การก่อสร้าง อาหาร เป็นต้น และการปรับปรุงระบบราชการ โดยลดขั้นตอนการดำเนินธุรกิจของนักลงทุนให้มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น อาทิ การจัดตั้งระบบ One Stop Service แบบออนไลน์ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการขอใบอนุญาตลงทุนประกอบธุรกิจและยังคาดหวังให้คะแนนดัชนีความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของอินเดียอยู่ในอันดับที่ 50 ของโลก (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2560)

● ประเทศศรีลังกา

ภาคธุรกิจถือว่ามีความสำคัญในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลศรีลังกา ธุรกิจเป็นตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาภูมิภาค การจ้างงานและการลดปัญหาความยากจน ซึ่งรัฐบาลศรีลังกาตระหนักถึงความสำคัญของธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในฐานะที่เป็นหัวใจหลักของเศรษฐกิจ มีสัดส่วนกว่า 75% ของจำนวนธุรกิจทั้งหมด ก่อให้เกิดการจ้างงานและผลผลิตภายในประเทศร้อยละ 45 และ 52 ตามลำดับ จากความสำคัญของภาคธุรกิจ ทำให้ภาครัฐกำหนดกรอบนโยบายสำหรับการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นการเติบโตของธุรกิจให้สามารถผลิตสินค้าและบริการมาตรฐานระดับโลก สามารถแข่งขันได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจ พัฒนาทักษะและวัฒนธรรมของผู้ประกอบการและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น

การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ รัฐบาลศรีลังกาพยายามปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับทางกฎหมายและนโยบายของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงการประสานงานและการลดความซับซ้อนในขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจ พร้อมทั้งส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการพัฒนาผู้ประกอบการโดยสร้างทัศนคติของผู้ประกอบการในหลักสูตรของสถาบันการศึกษาในโรงเรียน มหาวิทยาลัยและอาชีวศึกษา เพื่อเปลี่ยนมุมมองความคิดจากการเป็นลูกจ้างเป็นผู้ประกอบการ เช่นเดียวกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ โดยการขยายรูปแบบการให้สินเชื่อเพื่อรายย่อย การประกันสินเชื่อและการให้สินเชื่อโดยไม่ต้องใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้นและต้นทุนต่ำลง โดยภาครัฐคาดหวังว่านโยบายการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจในด้านต่าง ๆ จะส่งเสริมให้เกิดธุรกิจขนาดเล็กและเติบโตเป็นธุรกิจขนาดกลางเพื่อขยายธุรกิจไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่ในอนาคต

● ประเทศบังคลาเทศ

ปัจจุบัน ประเทศบังคลาเทศถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจที่เอื้ออำนวยและสนับสนุนการลงทุน ตามที่รัฐบาลบังคลาเทศได้กำหนดไว้ภายใต้กรอบของยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจหลายฉบับ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อลดข้อจำกัดทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มความสามารถในการพัฒนาทุนมนุษย์ เพื่อเพิ่มปริมาณสัดส่วนของการลงทุนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ นอกจากนี้แผนการพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าวยังเน้นถึงความสำคัญของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งในด้านความต้องการเงินทุน และผลพลอยได้ในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี

ที่จะส่งผลกระทบต่อบริษัททั้งในและต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของบังคลาเทศ โดยมีหน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน อาทิ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนบังคลาเทศ เป็นองค์กรสำหรับการสนับสนุนการลงทุนของประเทศบังคลาเทศ ในการกำกับดูแลและสนับสนุนการลงทุนของประเทศ ผ่านการเอื้ออำนวยและการให้ความช่วยเหลือ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศในด้านการลงทุน รวมไปถึงการสร้างบรรยากาศการลงทุนในประเทศ เพื่อดึงดูดการลงทุนจากทุกภาคส่วนเข้ามาในบังคลาเทศ นอกจากนี้ ยังมีสภาพการค้าและอุตสาหกรรมแห่งเมืองหลวง ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการลงทุน การเผยแพร่ข้อมูลการค้าการลงทุน แก่นักลงทุนและการออกใบอนุญาตต่าง ๆ ให้กับผู้ประกอบการ

บังคลาเทศเป็นประเทศหนึ่งที่เปิดรับการลงทุนจากทั้งในประเทศและต่างประเทศในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยุทธโธปกรณ์ พลังงานนิวเคลียร์ ป่าไม้สงวน การผลิตเหรียญกษาปณ์และการรถไฟ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าบังคลาเทศจะประกาศว่าเปิดรับการลงทุนในทุกรูปแบบ แต่ในทางปฏิบัติ กฎหมายการประกอบธุรกิจต่าง ๆ กลับไม่มีความสอดคล้องและส่งเสริมต่อกันมากนัก อีกทั้งขั้นตอนการดำเนินการจัดตั้งธุรกิจในประเทศยังคงมีความซับซ้อน ทำให้นโยบายการเปิดเสรีการลงทุนไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจและความสามารถทางการแข่งขันของประเทศบังคลาเทศยังคงอยู่ค่อนข้างต่ำและต่ำกว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้อย่างปากีสถานและศรีลังกา (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2558)

● ประเทศปากีสถาน

สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน หรือประเทศปากีสถาน เป็นประเทศตลาดเกิดใหม่ประเทศหนึ่งซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียใต้ โดยการลงทุนทั้งจากนักลงทุนภายในประเทศและนักลงทุนต่างชาติมีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจปากีสถานเป็นอย่างมากนับตั้งแต่ได้รับเอกราชจากสหราชอาณาจักร รัฐบาลปากีสถานจึงมีความพยายามดึงดูดการลงทุนโดยเฉพาะจากนักลงทุนต่างชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำความรู้ทักษะการผลิตขั้นสูงจากต่างประเทศมาพัฒนาภาคอุตสาหกรรมในประเทศ โดยมีการให้สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุนจากต่างชาติ รวมถึงมีการผ่อนคลายนโยบายการลงทุนและลดขั้นตอนทางราชการที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนจากต่างชาติ แต่เนื่องด้วยปัญหาความขัดแย้งและสงครามในภูมิภาคและความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในประเทศ ทำให้นโยบายทางเศรษฐกิจและการลงทุนไม่มีความต่อเนื่อง ส่งผลให้การลงทุนในประเทศต้องหยุดชะงักไป

เพื่อดึงดูดการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ปากีสถานจึงตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนปากีสถานในปี ค.ศ. 1997 และเริ่มเปิดเสรีการลงทุนในภาคบริการ บริการทางสังคม การ

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและภาคการเกษตร ต่อทั้งนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในประเทศ โดยนโยบายในปี ค.ศ. 1997 นี้ได้วิวัฒนาการกลายเป็นแม่แบบสำคัญที่กำหนดทิศทางการพัฒนาและส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศเรื่อยมา นอกจากนี้ นโยบายการส่งเสริมการลงทุนในปี ค.ศ. 2013 ยังคงเน้นย้ำถึงการดำเนินนโยบายการลงทุนแบบเปิดเสรีและครอบคลุมทุกสาขาอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศและให้เป็นไปตามทิศทางการลงทุนในระดับโลกภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่กำลังชะลอตัว โดยเป้าหมายสำคัญอีกประการหนึ่งของแผนการส่งเสริมการลงทุนนี้ คือ ความพยายามที่จะทำให้กระบวนการและขั้นตอนในการจัดตั้งธุรกิจและการลงทุนง่ายขึ้น อันเป็นนโยบายที่ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศกำลังดำเนินอยู่ อาทิ การรวมขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจให้กำกับอยู่ภายใต้หน่วยงานเดียวเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุน

แม้ว่าการเปรียบเทียบอันดับความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ หรืออันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของปากีสถาน มีได้สูงที่สุดในประเทศภูมิภาคเอเชียใต้ เช่นเดียวกับกฎหมายและกฎระเบียบหรือการจัดการกับปัญหาคอร์รัปชันในประเทศ รวมไปถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในประเทศ ซึ่งถูกจัดอันดับที่ไม่สูงมากเมื่อเทียบกับประเทศตลาดเกิดใหม่ในภูมิภาคเดียวกัน หากแต่ในด้านของการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ของประเทศ พบว่า มีการพัฒนาที่ค่อนข้างสูงกว่าประเทศอื่นค่อนข้างมาก จึงถือเป็นความน่าสนใจหนึ่งสำหรับประเทศปากีสถาน สำหรับการสนับสนุนการลงทุนภายในประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2558)

จากภาพรวมแนวทางการสนับสนุนการเกิดธุรกิจใหม่ที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นข้อบ่งชี้ได้ว่าภาครัฐต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาปัจจัยในด้านต่าง ๆ เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการเพิ่มขึ้นของจำนวนธุรกิจและผู้ประกอบการภายในประเทศ โดยสถิติจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ในประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษาทั้ง 8 ประเทศ สามารถแสดงได้ดังนี้

การพิจารณาจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ในการศึกษานี้จะพิจารณาเฉพาะจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน หรือความหนาแน่นของธุรกิจเกิดใหม่ เนื่องจากข้อจำกัดด้านข้อมูลจึงไม่สามารถพิจารณาจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่ไม่ได้จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการได้ โดยข้อมูลจากธนาคารโลกพบว่า ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่สูงที่สุดในบรรดากลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา โดยเฉลี่ยจะมีจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนในแต่ละปีจำนวน 2 ธุรกิจต่อประชากรวัยทำงาน 1,000 คน รองลงมาคือ ประเทศไทย ในขณะที่ประเทศปากีสถานมีความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ต่ำที่สุดคือประมาณ 0.035 ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน และเมื่อพิจารณาเป็นภูมิภาคจะพบว่า ประเทศกำลังพัฒนาในประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่มีจำนวนธุรกิจเกิดใหม่สูงกว่าประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียใต้โดยเปรียบเทียบ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากระดับการพัฒนาประเทศที่แตกต่างกัน ประเทศกำลังพัฒนาในประชาคมอาเซียน ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้ต่อหัวสูงกว่าและมีคุณภาพชีวิต

ดีกว่าประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียใต้โดยเปรียบเทียบ จึงทำให้โอกาสในการจัดตั้งธุรกิจในประเทศเหล่านี้เพิ่มขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา

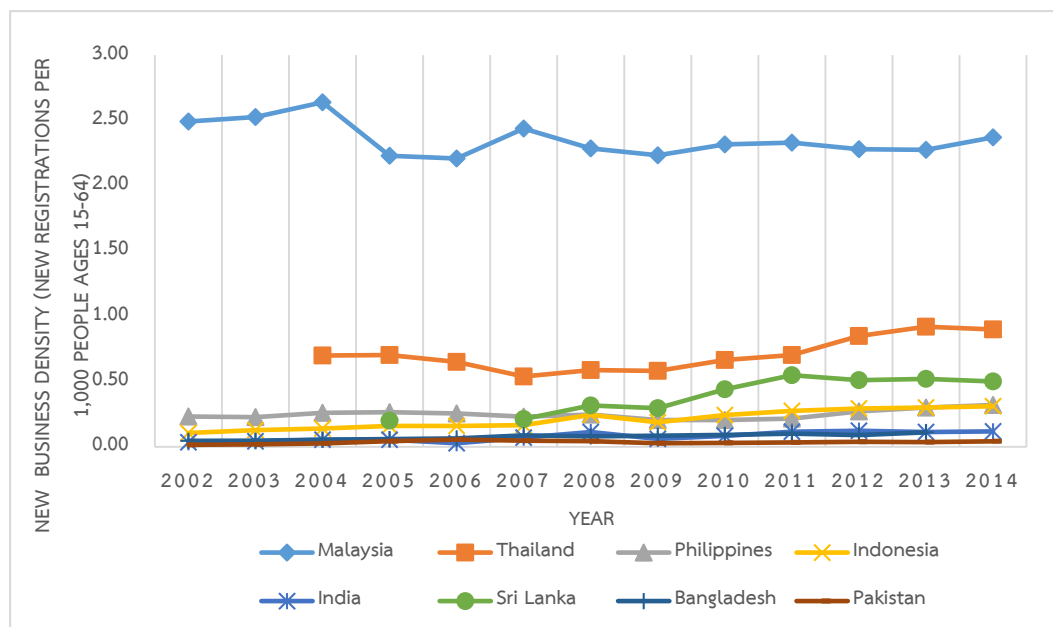
หน่วย : ร้อยละ

Year	Malaysia	Thailand	Philippines	Indonesia	India	Sri Lanka	Bangladesh	Pakistan
2002	2.4917	n/a	0.2316	0.1055	0.0350	n/a	0.0451	0.0149
2003	2.5260	n/a	0.2265	0.1278	0.0422	n/a	0.0470	0.0183
2004	2.6386	0.6987	0.2596	0.1401	0.0545	n/a	0.0541	0.0264
2005	2.2293	0.7031	0.2648	0.1597	0.0536	0.2000	0.0587	0.0430
2006	2.2088	0.6506	0.2551	0.1592	0.0276	n/a	0.0637	0.0552
2007	2.4382	0.5388	0.2301	0.1659	0.0700	0.2125	0.0876	0.0473
2008	2.2856	0.5878	0.2469	0.2436	0.1126	0.3171	0.0799	0.0433
2009	2.2331	0.5808	0.2051	0.1877	0.0600	0.2952	0.0847	0.0268
2010	2.3167	0.6651	0.2055	0.2431	0.0831	0.4408	0.0909	0.0298
2011	2.3298	0.7031	0.2160	0.2748	0.1153	0.5489	0.1007	0.0336
2012	2.2792	0.8492	0.2708	0.2936	0.1232	0.5100	0.0900	0.0379
2013	2.2743	0.9201	0.3000	0.3000	0.1124	0.5200	0.1100	0.0363
2014	2.3707	0.8988	0.3200	0.3100	0.1174	0.5000	n/a	0.0419

ที่มา : World Bank, 2017

เมื่อพิจารณาการเกิดธุรกิจใหม่ในภาพรวม ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 พบว่า ประเทศมาเลเซียมีจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ค่อนข้างคงที่ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009 เป็นต้นมา แต่ยังคงอยู่ในระดับสูงมากเมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ขณะที่ประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา และบังคลาเทศมีแนวโน้มของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตรงข้ามกับประเทศปากีสถานที่มีจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ต่ำที่สุดในบรรดาประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษาและมีระดับค่อนข้างคงที่ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002 เป็นต้นมา ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 แสดงจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2002-2014 ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา

ที่มา : World Bank, 2017

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ที่แสดงในข้างต้นยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องคุณภาพของธุรกิจ เนื่องจากปริมาณการเกิดธุรกิจใหม่ที่สูง ไม่ได้สะท้อนว่าธุรกิจดังกล่าวมีศักยภาพหรือคุณภาพในการประกอบธุรกิจที่ดี แต่อาจเกิดจากความจำเป็นของผู้ประกอบการที่จะต้องประกอบธุรกิจหรือมองเห็นช่องทางในการประกอบธุรกิจที่ง่าย อาทิ มีแหล่งเงินทุนให้สามารถกู้ยืมมาประกอบธุรกิจได้ง่าย เป็นต้น ซึ่งอาจไม่ได้คำนึงถึงโอกาสในการประสบความสำเร็จหรือความอยู่รอดของธุรกิจในอนาคต

3.2 การพัฒนาทางการเงิน

ระบบการเงิน (Financial Systems) ประกอบด้วยสถาบันการเงินและตลาดการเงิน ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการโอนหรือการเปลี่ยนมือของสินทรัพย์ทางการเงินจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจในฐานะที่เป็นช่องทางส่งผ่านเงินทุนจากผู้ที่มีเงินออมส่วนเกินไปยังผู้ต้องการเงินทุนเพื่อประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น การผลิต การแลกเปลี่ยนซื้อขาย และการจ้างงาน เป็นต้น

การพัฒนาทางการเงิน (Financial Development) คือการพัฒนาตลาดการเงิน สถาบันการเงินและเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งรวมถึงกฎระเบียบ ข้อบังคับของการให้สินเชื่อในธุรกรรมทาง

การเงิน โดยการพัฒนาทางการเงินมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและลดปัญหาความยากจน ตลอดจนความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ภายในประเทศ

หัวใจของการพัฒนาทางการเงิน คือการลดต้นทุนที่เกิดขึ้นในระบบการเงิน ตั้งแต่ต้นทุนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การทำสัญญาและต้นทุนในการทำธุรกรรม ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการระดมเงินทุน การบริหารจัดการความเสี่ยง ตลอดจนการส่งเสริมเงินลงทุนจากต่างประเทศ ส่งผลต่อการสะสมทุนและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้การลงทุนภายในประเทศเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การพัฒนาทางการเงินยังทำให้ผู้มีรายได้น้อยมีโอกาสในการเข้าถึงระบบการเงินและการลงทุนได้เพิ่มขึ้น ทำให้ประเทศเกิดผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการแข่งขันและการกระจายรายได้ของคนในสังคม ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยประเทศที่มีการพัฒนาทางการเงินที่ดีมีแนวโน้มที่เศรษฐกิจจะเติบโตได้ในระยะยาว (World Bank: Global Financial Development Report, 2017)

เครื่องมือในการวัดการพัฒนาทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจบทบาทการพัฒนาทางการเงินที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากการวัดการพัฒนาทางการเงินขึ้นอยู่กับมุมมองและมิติในการศึกษา จึงเป็นการยากที่จะกำหนดเครื่องมือที่ใช้วัดการพัฒนาทางการเงินที่ตายตัว โดยงานศึกษาทั่วไปส่วนใหญ่จะใช้ตัวชี้วัดเชิงปริมาณในการวัดการพัฒนาทางการเงินในแต่ละประเทศ เช่น สัดส่วนของสินทรัพย์ทางการเงินในสถาบันการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Ratio of Financial Institution Assets to GDP) สัดส่วนปริมาณเงินอย่างกว้างต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Ratio of Liquid Liabilities to GDP) และสัดส่วนปริมาณเงินฝากในสถาบันการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Ratio of Deposits to GDP) เป็นต้น แต่เนื่องจากระบบการเงินในแต่ละประเทศประกอบด้วยสถาบันการเงิน ตลาดเงินและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลาย ตัวชี้วัดดังกล่าวข้างต้นจึงไม่สามารถสะท้อนถึงการพัฒนาทางการเงินได้ครอบคลุมทั้งหมด

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) ได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้วัดการพัฒนาทางการเงินทั่วโลกใน “IMF Working Paper: Introducing a New Broad-based Index of Financial Development” โดยกำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาทางการเงิน ประกอบด้วย การพัฒนาสถาบันการเงินและการพัฒนาตลาดเงิน ซึ่งแบ่งตัวชี้วัดเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ความลึกของสถาบันการเงินและตลาดเงิน (Financial Depth), การเข้าถึงสถาบันการเงินและตลาดเงิน (Financial Access) และความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินและตลาดเงิน (Financial Efficiency)

ความลึกของภาคการเงิน (Financial Depth) เป็นการวัดขนาดและสภาพคล่องในตลาดการเงิน มีความสัมพันธ์กับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในระยะยาว โดยเป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาคการเงินคือ ขนาดของสถาบันการเงินและตลาดเงินกับผลผลิตที่เกิดขึ้นใน

ระบบเศรษฐกิจ โดยตัวคาดการณ์ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดให้ใช้ในการวัดความลึกของสถาบันการเงิน อาทิ สัดส่วนสินเชื่อภาคเอกชนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Domestic Credit to Private Sector to GDP) สัดส่วนเงินกองทุน Pension Fund ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Pension Fund Assets to GDP) และสัดส่วน Mutual Fund ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Mutual Fund Asset to GDP) ในขณะที่ตัวคาดการณ์ที่ใช้วัดขนาดหรือความลึกของตลาดเงิน อาทิ มูลค่าหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Stock Market Capitalization to GDP) และสัดส่วนมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Stock Traded to GDP) โดยหากสัดส่วนสินเชื่อภาคเอกชนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สัดส่วนเงินกองทุน Pension Fund ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สัดส่วน Mutual Fund ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มูลค่าหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและสัดส่วนมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีค่าสูง แสดงว่ามีสินทรัพย์ที่อยู่ในสถาบันการเงินและตลาดเงินมาก สถาบันการเงินและตลาดเงินจึงมีความลึกตามเกณฑ์การวัดการพัฒนาทางการเงินของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

การเข้าถึงบริการทางการเงินในสถาบันการเงินและตลาดเงิน (Financial Access) เป็นการวัดความสามารถของบุคคลและธุรกิจในการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยการพัฒนาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาให้สถาบันการเงินและตลาดเงินมีความลึก ระบบการเงินที่ดีมีผลให้การเข้าถึงบริการทางการเงินมีประสิทธิภาพ ทำให้การจัดสรรเงินทุนขึ้นอยู่กับคาดการณ์คุณภาพและประสิทธิภาพของผู้ประกอบการและโครงการการลงทุน ไม่ใช่เพียงฐานะของผู้ประกอบการหรือความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการกับสถาบันการเงิน โดยตัวคาดการณ์ที่นิยมใช้ในการวัดการเข้าถึงสถาบันการเงิน อาทิ จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ต่อประชากรวัยทำงานจำนวน 100,000 คน (Number of Commercial Bank Branches per 100,000 Adults) และจำนวนตู้ ATMs ต่อประชากรวัยทำงานจำนวน 100,000 คน (ATMs per 100,000 Adults) เป็นต้น ในขณะที่ตัวคาดการณ์ที่ใช้วัดการเข้าถึงตลาดเงิน อาทิ สัดส่วนมูลค่าสินทรัพย์ที่ไม่รวมบริษัทขนาดใหญ่ 10 อันดับแรกต่อมูลค่าสินทรัพย์รวมทั้งตลาดหลักทรัพย์ (Market Capitalization Excluding Top 10 Companies to Total Market Capitalization) สัดส่วนตราสารหนี้ภาคเอกชนต่อตราสารหนี้ภายในประเทศทั้งหมด (Ratio of Private to Total Domestic Debt Securities) โดยหากตัวคาดการณ์ข้างต้นมีค่าสูง แสดงว่าประชาชนหรือผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงการบริการทางการเงินได้ง่าย

ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (Lending-Deposits Spread) เป็นหนึ่งในตัววัดการมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Financial Efficiency) ในการให้บริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่ต่ำ โดยส่วนต่างดังกล่าวสะท้อนถึงต้นทุนที่เกิดจากการเป็นตัวกลางทางการเงินในการทำหน้าที่ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการและครัวเรือนภายในประเทศ สถาบันการเงินที่มีประสิทธิภาพมีแนวโน้มจะมีส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยฝากสูง ในขณะที่ประสิทธิภาพของตลาดเงินจะพิจารณาจากรูขุมทรัพย์ที่เกิดในตลาดเงิน เนื่องจากปริมาณธุรกรรมทางการเงินที่สูงสามารถสะท้อนตลาดเงินที่มีประสิทธิภาพได้ เนื่องจากการทำธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ มีความสะดวก รวดเร็ว โดยตัววัดการณที่ใช้วัดประสิทธิภาพของตลาดเงิน คือ อัตราการหมุนเวียนการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ (Turnover Ratio for Stock Market)

โดยสามารถแสดงตัววัดการณการพัฒนาสถาบันการเงินและตลาดเงินในด้านต่าง ๆ ตามกำหนดของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงตัวคาดการณ์การพัฒนาทางการเงินด้านความลึก การเข้าถึงและความมี
ประสิทธิภาพของสถาบันการเงินและตลาดเงินตามกำหนดของกองทุนการเงิน
ระหว่างประเทศ

Category	Indicator
Financial Institutions	
Depth	Domestic Credit to Private Sector to GDP
	Pension Fund Assets to GDP
	Mutual Fund Assets to GDP
	Insurance Premiums, Life and Non-Life to GDP
Access	The Number of Bank Branches per 100,000 Adults
	The Number of ATMs per 100,000 Adults
	The Number of SMEs with Outstanding Loan
	The Number of SMEs with Deposit Accounts
Efficiency	Net Interest Margin
	Lending-Deposits Spread
	Non-Interest Income to Total Income
	Overhead Costs to Total Assets
	Return on Assets
	Return on Equity
Financial Markets	
Depth	Stock Market Capitalization to GDP
	Stock Traded to GDP
	International Debt Securities of Government to GDP
	Total Debt Securities of Financial Corporations to GDP
	Total Debt Securities of Nonfinancial Corporations to GDP
Access	Percent of Market Capitalization Outside of Top 10 Largest Companies
	Total Number of Issuers of Debt (Domestic and External, Nonfinancial and Financial Corporations)
Efficiency	Stock Market Turnover Ratio (Stocks Traded to Capitalization)

ที่มา: IMF Working Paper: Introducing a New Broad-based Index of Financial Development, 2017

จากตัวคาดการณ์การพัฒนาทางการเงินในช่วงต้น กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้จัดทำดัชนีการพัฒนาทางการเงินทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน การเข้าถึงสถาบันการเงิน ความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน ความลึกของตลาดเงิน การเข้าถึงตลาดเงิน และความมีประสิทธิภาพของตลาดเงิน เป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980 เป็นต้นมา ครอบคลุม 138 ประเทศทั่วโลก ทั้งประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศตลาดเกิดใหม่และประเทศกำลังพัฒนารายได้ต่ำ

อย่างไรก็ตาม สำหรับการศึกษาบทบาทของการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในการศึกษานี้ จะพิจารณาเฉพาะการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงิน ทั้งด้านความลึก การเข้าถึงและประสิทธิภาพของสถาบันการเงินเพียงเท่านั้น โดยมีได้พิจารณาถึงการพัฒนาทางการเงินในตลาดเงิน เนื่องจากการจัดตั้งธุรกิจใหม่นั้น ส่วนใหญ่เป็นการเริ่มต้นจากธุรกิจขนาดเล็ก หรือธุรกิจที่ยังไม่มีชื่อเสียง จึงขาดความน่าเชื่อถือในการระดมเงินทุนหรือทำกิจกรรมในตลาดเงิน ดังนั้นการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงินจึงน่าจะส่งผลต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่โดยตรง

โดยประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศที่ศึกษา มีดัชนีการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงินด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.2.1 การพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Depth)

ปี ค.ศ. 2014 ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีดัชนีความลึกของสถาบันการเงิน จัดทำโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งพิจารณาจากตัวคาดการณ์ ประกอบด้วย Domestic Credit to Private Sector to GDP, Pension Fund Assets to GDP, Mutual Fund Assets to GDP และ Insurance Premiums, Life and Non-Life to GDP สูงที่สุด เท่ากับ 0.9 แสดงให้เห็นว่าสถาบันการเงินของประเทศมาเลเซียสามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางการปล่อยสินเชื่อได้เป็นอย่างดี รองลงมาคือ ประเทศไทยและอินเดีย มีดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน เท่ากับ 0.51 0.28 ตามลำดับ ขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย บังคลาเทศ ศรีลังกา และปากีสถาน มีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินอยู่ในระดับต่ำ โดยมีดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน เท่ากับ 0.19 0.13 0.12 0.11 และ 0.11 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3.3

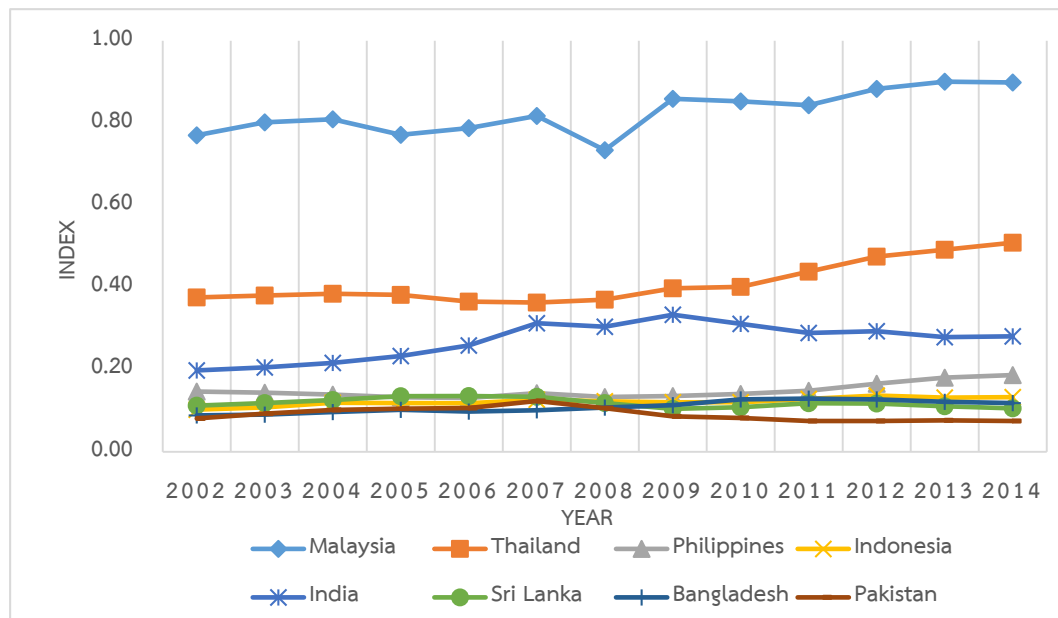
ตารางที่ 3.3 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Depth) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014

Year	Malaysia	Thailand	Philippines	Indonesia	India	Sri Lanka	Bangladesh	Pakistan
2002	0.77	0.38	0.15	0.10	0.20	0.11	0.09	0.11
2003	0.80	0.38	0.14	0.11	0.21	0.12	0.09	0.12
2004	0.81	0.38	0.14	0.12	0.22	0.13	0.10	0.13
2005	0.77	0.38	0.13	0.12	0.23	0.14	0.10	0.14
2006	0.79	0.37	0.13	0.12	0.26	0.14	0.10	0.14
2007	0.82	0.36	0.14	0.13	0.31	0.13	0.10	0.13
2008	0.73	0.37	0.13	0.12	0.30	0.12	0.11	0.12
2009	0.86	0.40	0.14	0.12	0.33	0.10	0.11	0.10
2010	0.85	0.40	0.14	0.12	0.31	0.11	0.13	0.11
2011	0.84	0.44	0.15	0.13	0.29	0.12	0.13	0.12
2012	0.88	0.47	0.17	0.14	0.29	0.12	0.13	0.12
2013	0.90	0.49	0.18	0.13	0.28	0.11	0.12	0.11
2014	0.90	0.51	0.19	0.13	0.28	0.11	0.12	0.11

ที่มา : International Monetary Fund, 2017

เมื่อพิจารณาดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินในภาพรวม ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 พบว่า ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่มีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินสูงกว่าประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ค่อนข้างมาก ตลอดช่วงเวลา และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่นเดียวกับประเทศไทย ขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์ แม้จะมีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำ ตรงข้ามกับประเทศอินเดียที่การพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009 เป็นต้นมา ส่วนประเทศอินโดนีเซีย ศรีลังกา บังคลาเทศ และปากีสถาน การพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงินค่อนข้างคงที่ เปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ดังแสดงในภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Depth) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014

ที่มา : International Monetary Fund, 2017

3.2.2 การพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงิน (Financial Institutions Access)

ปี ค.ศ. 2014 ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีดัชนีการเข้าถึงสถาบันการเงิน จัดทำโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งพิจารณาจากตัวคาดการณ์ ประกอบด้วย The Number of Bank Branches per 100,000 Adults, The Number of ATMs per 100,000 Adults, The Number of SMEs with Outstanding Loan และ The Number of SMEs with Deposit Accounts สูงที่สุด เท่ากับ 0.64 รองลงมาคือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ศรีลังกา อินเดีย และฟิลิปปินส์ มีดัชนีเท่ากับ 0.38 0.37 0.29 0.23 และ 0.21 ตามลำดับ ขณะที่ประเทศบังคลาเทศและปากีสถาน มีดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงินต่ำที่สุดในบรรดาประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา โดยมีดัชนีเท่ากับ 0.14 ดังแสดงในตารางที่ 3.4

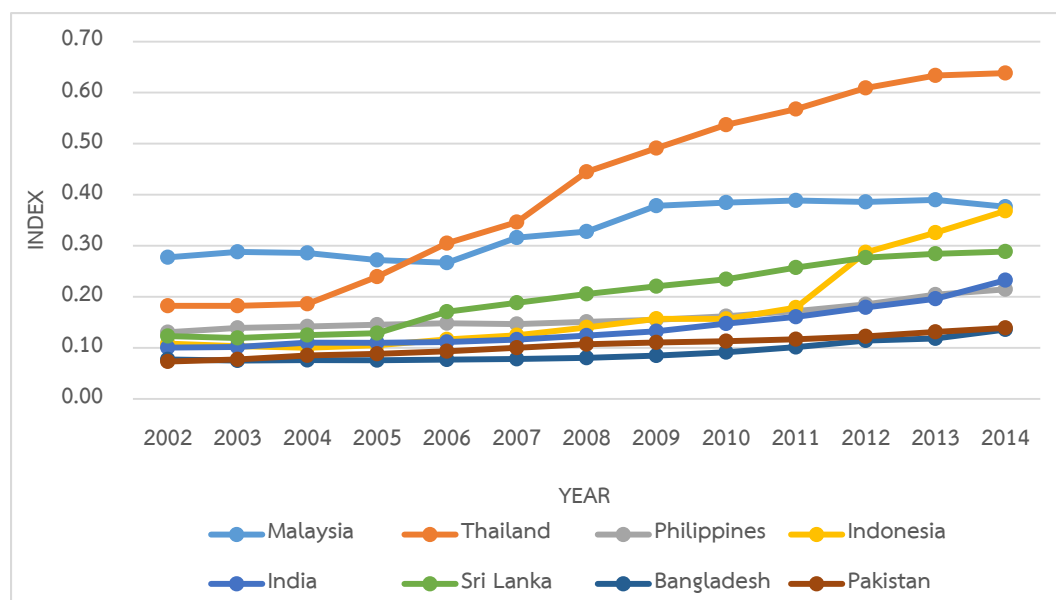
ตารางที่ 3.4 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Access) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014

Year	Malay-sia	Thailand	Philippines	Indonesia	India	Sri Lanka	Bangladesh	Pakistan
2002	0.28	0.18	0.13	0.11	0.10	0.12	0.08	0.07
2003	0.29	0.18	0.14	0.10	0.10	0.12	0.07	0.08
2004	0.29	0.19	0.14	0.10	0.11	0.12	0.08	0.08
2005	0.27	0.24	0.15	0.11	0.11	0.13	0.08	0.09
2006	0.27	0.31	0.15	0.12	0.11	0.17	0.08	0.09
2007	0.32	0.35	0.15	0.12	0.12	0.19	0.08	0.10
2008	0.33	0.44	0.15	0.14	0.12	0.21	0.08	0.11
2009	0.38	0.49	0.15	0.16	0.13	0.22	0.08	0.11
2010	0.38	0.54	0.16	0.16	0.15	0.23	0.09	0.11
2011	0.39	0.57	0.17	0.18	0.16	0.26	0.10	0.12
2012	0.39	0.61	0.19	0.29	0.18	0.28	0.11	0.12
2013	0.39	0.63	0.20	0.33	0.20	0.28	0.12	0.13
2014	0.38	0.64	0.21	0.37	0.23	0.29	0.14	0.14

ที่มา : International Monetary Fund, 2017

เมื่อพิจารณาดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงินในภาพรวม ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 พบว่า ประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษาทั้ง 8 ประเทศ มีการพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเทศไทยและศรีลังกา การพัฒนาการเข้าถึงสถาบันการเงินเพิ่มสูงขึ้นมากตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 เป็นต้นมา ในขณะที่ประเทศอินโดนีเซีย มีการพัฒนาการเข้าถึงสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด หลังจากปี ค.ศ. 2011 ส่วนประเทศอื่น ๆ ประกอบด้วย ประเทศฟิลิปปินส์ อินเดีย บังคลาเทศ และปากีสถาน แนวโน้มการพัฒนาการเข้าถึงสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ ตรงข้ามกับประเทศมาเลเซียที่มีการพัฒนาการเข้าถึงสถาบันการเงินเพิ่มขึ้นในระยะแรกและค่อนข้างคงที่ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009 เป็นต้นมา ดังแสดงในภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 แสดงดัชนีการพัฒนากทางการเงินด้านการเข้าถึงของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Access) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014

ที่มา : International Monetary Fund, 2017

3.2.3 การพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Efficiency)

ปี ค.ศ. 2014 ประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศที่มีดัชนีการพัฒนากทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน จัดทำโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งพิจารณาจากตัว คาดการณ์ ประกอบด้วย Net Interest Margin, Lending-Deposits Spread, Non-Interest Income to Total Income, Overhead Costs to Total Assets, Return on Assets และ Return on Equity สูงที่สุด เท่ากับ 0.78 รองลงมาคือ ประเทศศรีลังกา ปากีสถาน ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย บังคลาเทศ มีดัชนีเท่ากับ 0.73 0.73 0.71 0.70 0.68 และ 0.68 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศอินเดีย มีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินต่ำที่สุด โดยมีดัชนีการพัฒนากทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน เท่ากับ 0.55 ดังแสดงในตารางที่ 3.5

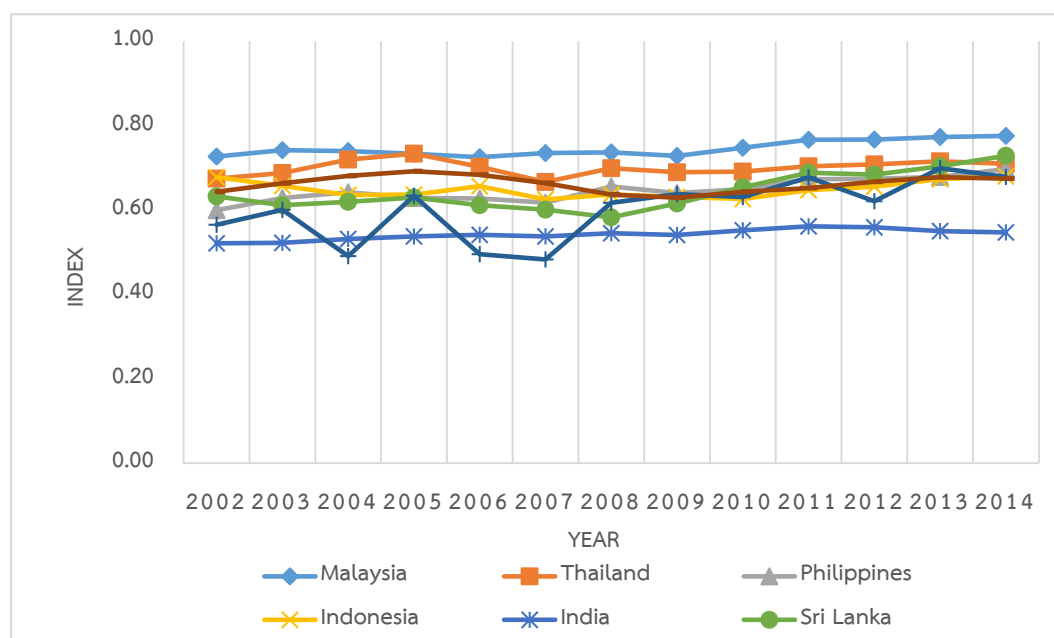
ตารางที่ 3.5 แสดงดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน
(Financial Institutions Efficiency) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี
ค.ศ. 2002-2014

Year	Malaysia	Thailand	Philippines	Indonesia	India	Sri Lanka	Bangladesh	Pakistan
2002	0.73	0.67	0.60	0.68	0.52	0.63	0.57	0.63
2003	0.74	0.69	0.63	0.66	0.52	0.61	0.60	0.61
2004	0.74	0.72	0.64	0.64	0.53	0.62	0.49	0.62
2005	0.73	0.73	0.63	0.64	0.54	0.63	0.63	0.63
2006	0.73	0.70	0.63	0.66	0.54	0.61	0.50	0.61
2007	0.74	0.67	0.62	0.63	0.54	0.60	0.48	0.60
2008	0.74	0.70	0.66	0.64	0.55	0.58	0.62	0.58
2009	0.73	0.69	0.64	0.63	0.54	0.62	0.64	0.62
2010	0.75	0.69	0.65	0.63	0.55	0.65	0.63	0.65
2011	0.77	0.70	0.67	0.65	0.56	0.69	0.68	0.69
2012	0.77	0.71	0.67	0.66	0.56	0.68	0.62	0.68
2013	0.77	0.72	0.68	0.67	0.55	0.70	0.70	0.70
2014	0.78	0.71	0.70	0.68	0.55	0.73	0.68	0.73

ที่มา : International Monetary Fund, 2017

เมื่อพิจารณาดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินในภาพรวม ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 พบว่า ประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษาส่วนใหญ่มีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน และมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย ยกเว้นประเทศอินเดียที่มีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินต่ำกว่าประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ โดยเปรียบเทียบ ขณะที่ประเทศบังคลาเทศมีความผันผวนของดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินมากกว่าประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ โดยเฉพาะช่วงปี ค.ศ. 2003-2008 อย่างไรก็ตาม ความผันผวนดังกล่าวเริ่มลดลง และดัชนีการพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพในสถาบันการเงินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหลังจากปี ค.ศ. 2008 เป็นต้นมา ดังแสดงในภาพ 3.4

ภาพที่ 3.4 แสดงดัชนีการพัฒนากิจการทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Efficiency) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014

ที่มา : International Monetary Fund, 2017

จากการศึกษาการพัฒนากิจการทางการเงินในสถาบันการเงินทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความลึก การเข้าถึง และความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินที่กล่าวมาข้างต้นของประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ กล่าวโดยสรุปได้ว่าประเทศที่มีการพัฒนากิจการทางการเงินในสถาบันการเงินสูงสุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาทั้ง 8 ประเทศ คือ ประเทศมาเลเซีย โดยภาคการเงินของประเทศมาเลเซียมีขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และแม้ว่ามาเลเซียจะได้รับดัชนีการเข้าถึงสถาบันการเงินต่ำกว่าประเทศไทย แต่มาเลเซียมีกลุ่มสถาบันการเงินที่หลากหลาย มีระบบธนาคารอิสลามที่มีความก้าวหน้าเมื่อเทียบกับประเทศมุสลิมอื่น ๆ อีกทั้งระบบการเงินสามารถรองรับการระดมเงินทุนและการบริหารจัดการความเสี่ยงผ่านการลงทุนในตราสารทางการเงินได้หลายประเภท² นอกจากนี้ ในปี ค.ศ. 2012 มาเลเซียยังได้พัฒนาระบบตัวแทนธนาคารพาณิชย์หรือ Banking Agent เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ให้บริการทางการเงินกับประชาชนโดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในชนบทหรือพื้นที่ห่างไกล ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบการเงินได้เพิ่มขึ้นและสามารถใช้บริการภายในเวลาทำ

² ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). ภาคการเงินประเทศมาเลเซีย. สืบค้นจาก

<https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Highlights/ASEANCommunity/FISystem/Documents/malaysia.pdf>

การที่มากขึ้น³ ขณะที่ประเทศที่มีการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงินรองลงมาคือ ประเทศไทย อินโดนีเซีย อินเดีย ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา ปากีสถาน และบังคลาเทศ ตามลำดับ

3.3 ความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ

ธนาคารโลก (World Bank) ได้จัดตั้งหน่วยงาน Doing Business จัดทำดัชนีชี้วัดความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ของประเทศต่าง ๆ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 ถึงปัจจุบัน ครอบคลุมการประกอบธุรกิจตั้งแต่การเริ่มต้นจัดตั้งธุรกิจ ระหว่างดำเนินธุรกิจ จนถึงการปิดกิจการ ประกอบด้วย การเริ่มต้นธุรกิจ การขออนุญาตก่อสร้าง การขอใช้ไฟฟ้า การจดทะเบียนทรัพย์สิน การได้รับสินเชื่อ การคุ้มครองผู้ลงทุน การชำระภาษี การค้าระหว่างประเทศ การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลงและการปิดกิจการ โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา 4 เรื่องหลัก ได้แก่ ความสะดวกของขั้นตอนในการดำเนินงาน ความรวดเร็วของระยะเวลาในการดำเนินการ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ต่ำและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการดำเนินงาน

รายงานดัชนีชี้วัดความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เนื่องจากดัชนีดังกล่าวสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนประกอบธุรกิจในประเทศต่าง ๆ ซึ่งประเทศที่มีขั้นตอนในการดำเนินธุรกิจที่สะดวก มีกฎระเบียบที่เอื้อต่อการลงทุน ถือได้ว่าเป็นประเทศที่น่าลงทุนประกอบธุรกิจ อีกทั้ง ยังแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของภาครัฐและทำให้ภาครัฐได้เห็นช่องทางในการปรับปรุงกระบวนการทำงานหรือกฎระเบียบต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถนำตัวอย่างของประเทศอื่น ๆ ที่มีระบบการลงทุนที่ดีมาใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย (สำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2556)

การจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ Doing Business จะพิจารณาจากเกณฑ์การวัดคุณภาพการให้บริการในแต่ละด้านและรายงานเป็นค่าดัชนีชี้วัดที่เรียกว่า DTF หรือ Distance to Frontier Score ซึ่งคิดจากค่าระยะห่างของผลการดำเนินการจากประเทศที่เป็น Best Practice หรือประเทศที่คุณภาพการให้บริการด้านนั้น ๆ ดีที่สุด อาทิ ถ้าได้รับค่า DTF เท่ากับ 75 หมายความว่า ประเทศดังกล่าวมีคุณภาพการให้บริการเท่ากับ 75 คะแนน ซึ่งห่างจากประเทศที่มีคุณภาพการให้บริการสูงที่สุด (100 คะแนน) เท่ากับ 25 ดังนั้น ถ้าค่า DTF ยิ่งสูง สะท้อนถึงประเทศมีการดำเนินธุรกิจง่าย มีกฎระเบียบที่เอื้อต่อการลงทุน

³ อมรเทพ พิภพศิริรัตน์. (2561). Banking Agent การให้บริการทางการเงินที่เข้าถึงประชาชนมากขึ้น. สืบค้นจาก <https://www.scbeic.com/th/detail/product/4728>

โดยจากรายงานความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของ Doing Business ในปี พ.ศ. 2559 พบว่า แม้ว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกจะมีการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อก้าวไปสู่แนวทางการส่งเสริมความสะดวกในการประกอบธุรกิจที่ดีแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีความท้าทายในเรื่องการพัฒนาความสะดวกในการขอเปิดกิจการ การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง การจดทะเบียนทรัพย์สิน และการค้าระหว่างประเทศ ที่ยังคงมีระยะเวลาในการดำเนินการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก อาทิ เรื่องการจดทะเบียนทรัพย์สิน ผู้ประกอบการในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใช้เวลาในการดำเนินการเฉลี่ย 74 วัน ในการถ่ายโอนทรัพย์สินเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของโลกที่ใช้เวลา 48 วัน การดำเนินการตามข้อบังคับเรื่องการค้าระหว่างประเทศในการส่งออกใช้เวลาเฉลี่ย 57 ชั่วโมงเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ที่ใช้เวลาเพียง 12 ชั่วโมง เป็นต้น⁴

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลและปัญหาความสัมพันธ์กันของข้อมูล ในการศึกษาวิจัยพิจารณาความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ใน 4 ด้านจาก 10 ด้าน ประกอบด้วย การเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) การคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Investors) และการชำระภาษี (Paying Taxes)

โดยผลคะแนนและเกณฑ์การพิจารณาเพื่อจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจทั้ง 4 ด้าน ของประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศที่ศึกษา สามารถแสดงได้ ดังต่อไปนี้

3.3.1 การเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business)

เกณฑ์การวัดคุณภาพการให้บริการด้านการเริ่มต้นธุรกิจจะพิจารณากระบวนการก่อตั้งธุรกิจ ตั้งแต่กระบวนการก่อนจดทะเบียน กระบวนการจดทะเบียน และกระบวนการหลังจดทะเบียนธุรกิจ ครอบคลุมตั้งแต่จำนวนขั้นตอนของการดำเนินงาน ระยะเวลาที่ต้องใช้ในการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ต้องจ่ายให้กับภาครัฐ (คำนวณเป็นร้อยละของรายได้ประชาชาติต่อหัว) และทุนการจดทะเบียนธุรกิจขั้นต่ำ หรือจำนวนเงินทุนที่ผู้ก่อตั้งธุรกิจจะต้องมีฝากไว้ในบัญชีธนาคาร ก่อนที่จะดำเนินการจดทะเบียนธุรกิจ และต้องเก็บรักษาเงินนั้นต่อไปอีก 3 เดือนหลังจากจัดตั้งธุรกิจแล้ว

⁴ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2558). ครอบรู้เศรษฐกิจ ตามติดตามโลก. สืบค้นจาก http://www.ditp.go.th/contents_attach/138266/138266.pdf

จากข้อมูลพบว่า ปี ค.ศ. 2015 ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่ได้รับคะแนนด้านความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจสูงสุด อยู่ที่ 89.25 คะแนน หมายความว่า ประเทศมาเลเซียมีความสะดวกในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจทั้งในแง่ของขั้นตอน ระยะเวลาที่ใช้ และค่าใช้จ่ายในการเริ่มต้นธุรกิจที่ดีกว่าประเทศประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ที่ศึกษา รองลงมาคือ ประเทศไทย ศรีลังกา บังคลาเทศ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ตามลำดับ โดยประเทศอินเดียได้รับคะแนนด้านความง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจต่ำที่สุด อยู่ที่ 61.39 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการเริ่มต้นธุรกิจ

(Starting a Business) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

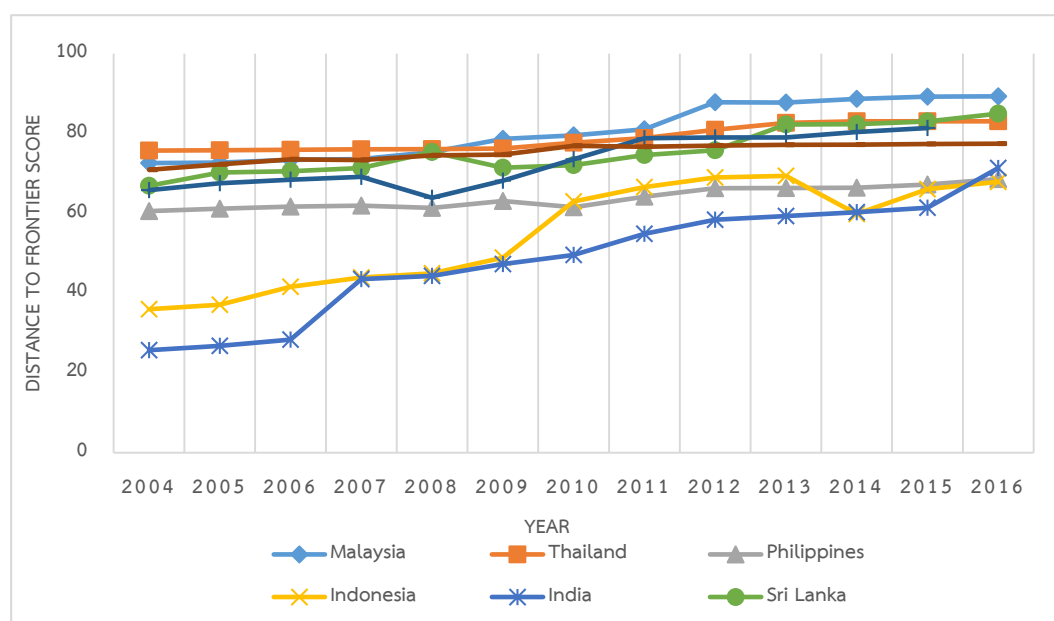
Year	Malaysia	Thailand	Philippines	Indonesia	India	Sri Lanka	Bangladesh	Pakistan
2004	72.59	75.72	60.57	35.95	25.68	66.88	65.80	70.90
2005	72.73	75.80	61.14	37.09	26.78	70.21	67.55	72.27
2006	73.40	75.94	61.68	41.58	28.35	70.55	68.41	73.50
2007	73.60	76.05	61.90	43.91	43.48	71.34	69.15	73.35
2008	75.35	76.07	61.34	44.96	44.32	75.34	63.87	74.53
2009	78.64	76.26	63.07	48.87	47.27	71.43	68.18	74.73
2010	79.55	77.68	61.53	62.98	49.55	72.06	73.57	76.93
2011	81.05	78.85	64.17	66.57	54.86	74.58	78.80	76.70
2012	87.85	80.92	66.31	68.98	58.37	75.81	79.02	76.96
2013	87.76	82.67	66.32	69.37	59.32	82.27	79.00	77.16
2014	88.70	83.05	66.40	59.85	60.26	82.34	80.36	77.19
2015	89.25	83.07	67.23	66.03	61.39	83.01	81.36	77.36
2016	89.31	83.05	68.56	67.90	71.33	84.98	n/a	77.43

ที่มา : Doing Business, 2017

เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการเริ่มต้นธุรกิจ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016 พบว่า ผลคะแนนด้านการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศกำลังพัฒนาทั้ง 8 ประเทศที่ศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเทศอินโดนีเซียและอินเดีย สะท้อนว่าประเทศเหล่านี้เริ่มให้ความสำคัญกับการอำนวยความสะดวกการเริ่มต้นประกอบธุรกิจเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศอินโดนีเซีย อินเดีย และฟิลิปปินส์ จะมีการพัฒนาความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ อาทิ ประเทศอินโดนีเซีย มีขั้นตอนการจดทะเบียนเริ่มต้นธุรกิจในปี

ค.ศ. 2016 12 ขั้นตอน ใช้เวลากว่า 47 วัน และมีค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 19.4 ของรายได้ประชาชาติต่อหัว เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศมาเลเซียซึ่งมีจำนวนขั้นตอนการจดทะเบียนเริ่มต้นธุรกิจเพียง 6 ขั้นตอน ใช้เวลาทั้งหมด 7 วัน และเสียค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 6.7 ของรายได้ประชาชาติต่อหัว ดังแสดงในภาพที่ 3.5

ภาพที่ 3.5 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ที่มา : Doing Business, 2017

3.3.2 การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property)

เกณฑ์การวัดคุณภาพการให้บริการด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินจะพิจารณาจากจำนวนขั้นตอน ระยะเวลาในการดำเนินงานในแต่ละกระบวนการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ถูกกฎหมาย (คิดเป็นมูลค่าของทรัพย์สิน) ของขั้นตอนในการดำเนินงานในกระบวนการก่อนการโอนและการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์ กระบวนการโอนและจดทะเบียนกรรมสิทธิ์

จากข้อมูลพบว่า ปี ค.ศ. 2015 ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่ได้รับคะแนนด้านความสะดวกในการจดทะเบียนทรัพย์สินมากที่สุด อยู่ที่ 71.25 คะแนน รองลงมาคือ ประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดียและศรีลังกา ตามลำดับ ขณะที่ประเทศปากีสถานและบังคลาเทศได้รับคะแนนด้านความสะดวกในการจดทะเบียนทรัพย์สินค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ อยู่ที่ 38 และ 32.60 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียน
ทรัพย์สิน (Registering Property) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ.
2005-2016

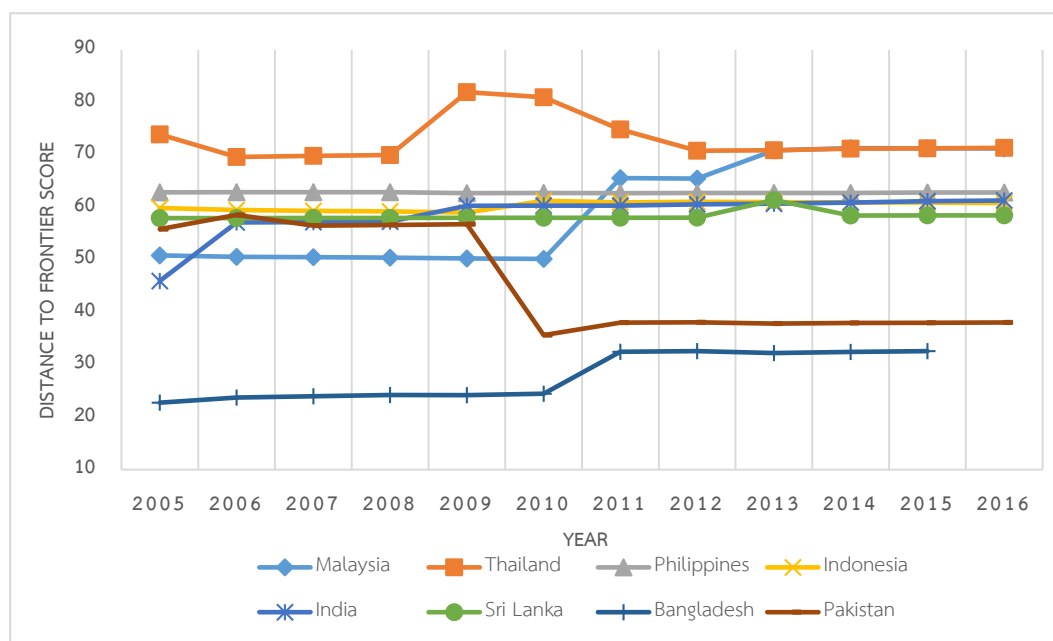
Year	Malaysia	Thailand	Philippines	Indonesia	India	Sri Lanka	Bangladesh	Pakistan
2005	50.84	73.89	62.86	59.86	45.94	57.93	22.77	55.84
2006	50.56	69.59	62.88	59.50	57.12	57.94	23.73	58.56
2007	50.49	69.82	62.89	59.31	57.18	57.96	23.99	56.51
2008	50.39	69.97	62.89	59.23	57.26	57.97	24.24	56.63
2009	50.25	81.96	62.70	59.00	60.29	57.99	24.21	56.79
2010	50.16	80.96	62.73	61.24	60.31	58.00	24.46	35.64
2011	65.55	74.84	62.70	60.94	60.32	58.01	32.46	38.01
2012	65.46	70.77	62.74	61.04	60.56	58.02	32.58	38.07
2013	70.84	70.86	62.73	60.98	60.69	61.38	32.21	37.84
2014	71.27	71.19	62.74	60.93	60.91	58.44	32.44	37.94
2015	71.25	71.24	62.81	60.89	61.17	58.45	32.60	38.00
2016	71.21	71.32	62.82	60.82	61.30	58.45	n/a	38.05

ที่มา : Doing Business, 2017

เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016 พบว่า แนวโน้มคะแนนความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศมาเลเซียเพิ่มขึ้นอย่างมากตั้งแต่ปี ค.ศ. 2010 เป็นต้นมา เช่นเดียวกับประเทศอินเดีย บังคลาเทศและอินโดนีเซีย แตกต่างกับประเทศไทยและปากีสถานที่ได้รับคะแนนความสะดวกในการจดทะเบียนทรัพย์สินลดลงและค่อนข้างคงที่ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2013 ขณะที่ผลคะแนนความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศฟิลิปปินส์และศรีลังกา ค่อยข้างคงที่มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016 โดยประเทศบังคลาเทศได้รับคะแนนความสะดวกในการจดทะเบียนทรัพย์สินต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ มีจำนวนขั้นตอนในการขอจดทะเบียนทรัพย์สิน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016 ทั้งหมด 8 ขั้นตอน แม้ว่าจะมีการพัฒนาความสะดวกในการจดทะเบียนทรัพย์สินจากการใช้ระยะเวลาดำเนินการจาก 424 วัน เสียค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 11 ของมูลค่าทรัพย์สิน ในปี ค.ศ. 2005 เป็นใช้ระยะเวลาดำเนินการ 244 วัน และเสียค่าใช้จ่ายคิดเป็นร้อยละ 6.5 ของมูลค่าทรัพย์สิน ในปี ค.ศ. 2016 แต่ก็ยังถือว่ายังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการของผู้ประกอบการ

เมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซียที่มีจำนวนขั้นตอนในการจดทะเบียนทรัพย์สิน 8 ขั้นตอนเท่ากัน แต่กลับใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเพียง 13 วัน และเสียค่าใช้จ่ายเพียงร้อยละ 3.5 ของมูลค่าทรัพย์สิน ดังแสดงในภาพที่ 3.6

ภาพที่ 3.6 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016

ที่มา : Doing Business, 2017

3.3.3 การคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Investors)

เกณฑ์การวัดคุณภาพการให้บริการด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน จะพิจารณาจากการเปิดเผยข้อมูลในธุรกรรมที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ความสามารถในการเรียกร้องให้ผู้บริหารที่เห็นชอบในธุรกรรมที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าว ชดใช้ความเสียหายรวมถึงแนวทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ รูปแบบความเสียหาย การนำกำไรที่ได้มาชดใช้คืนบริษัท การเสียค่าปรับและการจำคุก เป็นต้น ตลอดจนความสามารถและความสะดวกของผู้ถือหุ้นในการฟ้องร้องโดยตรงหรือโดยอ้อม

จากข้อมูลพบว่า ปี ค.ศ. 2014 ประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศที่ได้รับคะแนนความสะดวกในการคุ้มครองผู้ลงทุนสูงที่สุด อยู่ที่ 86.67 คะแนน รองลงมาคือ ประเทศไทย บังคลาเทศ ปากีสถาน อินโดนีเซีย อินเดียและศรีลังกา ตามลำดับ ขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์ได้รับคะแนนความสะดวกในการคุ้มครองผู้ลงทุนต่ำที่สุด อยู่ที่ 43.33 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 3.8

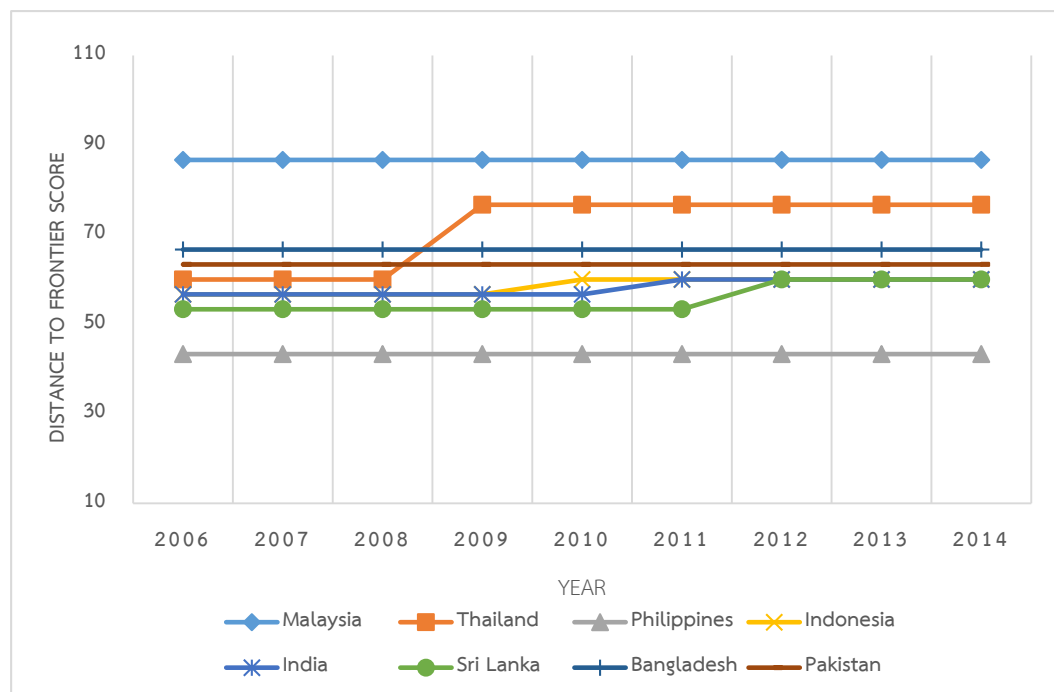
ตารางที่ 3.8 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน
(Protecting Investors) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-
2014

Year	Malaysia	Thailand	Philippines	Indonesia	India	Sri Lanka	Bangladesh	Pakistan
2006	86.67	60	43.33	56.67	56.67	53.33	66.67	63.33
2007	86.67	60	43.33	56.67	56.67	53.33	66.67	63.33
2008	86.67	60	43.33	56.67	56.67	53.33	66.67	63.33
2009	86.67	76.67	43.33	56.67	56.67	53.33	66.67	63.33
2010	86.67	76.67	43.33	60	56.67	53.33	66.67	63.33
2011	86.67	76.67	43.33	60	60	53.33	66.67	63.33
2012	86.67	76.67	43.33	60	60	60	66.67	63.33
2013	86.67	76.67	43.33	60	60	60	66.67	63.33
2014	86.67	76.67	43.33	60	60	60	66.67	63.33

ที่มา : Doing Business, 2017

เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2014 พบว่า ประเทศมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บังคลาเทศและปากีสถานได้รับคะแนนคงที่ตลอดช่วงเวลา ขณะที่ประเทศไทย อินโดนีเซีย อินเดียและศรีลังกา ได้รับคะแนนความสะดวกในการคุ้มครองผู้ลงทุนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยประเทศฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่ได้รับคะแนนความสะดวกในการคุ้มครองผู้ลงทุนต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ โดยได้รับดัชนีชี้วัดการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนเพียง 2 คะแนน ดัชนีแสดงความสามารถในการเรียกร้องต่อผู้บริหาร กรณีมีผู้ที่ได้รับประโยชน์จากผลประโยชน์ทับซ้อน 3 คะแนนและดัชนีความสามารถในการฟ้องร้องคดีของผู้ถือหุ้น 8 คะแนนจาก 10 คะแนน ขณะที่ประเทศมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศที่ได้รับคะแนนความสะดวกในการคุ้มครองผู้ลงทุนสูงสุดในบรรดาประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศที่ศึกษา ได้รับดัชนีชี้วัดการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน 10 คะแนน ดัชนีแสดงความสามารถในการเรียกร้องต่อผู้บริหาร กรณีมีผู้ที่ได้รับประโยชน์จากผลประโยชน์ทับซ้อน 9 คะแนนและดัชนีความสามารถในการฟ้องร้องคดีของผู้ถือหุ้น 7 คะแนน ดังแสดงในภาพที่ 3.7

ภาพที่ 3.7 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน
(Protecting Investors) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2014

ที่มา : Doing Business, 2017

3.3.4 การชำระภาษี (Paying Taxes)

เกณฑ์การวัดคุณภาพการให้บริการด้านการชำระภาษีจะพิจารณาจากจำนวนประเภทภาษี และเงินสมทบที่ธุรกิจเอกชนต้องจ่ายทั้งหมดต่อปี ครอบคลุมถึงภาษีที่เก็บจากฐานการบริโภค อาทิ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีการค้า เป็นต้น จำนวนชั่วโมงสำหรับการเตรียมแบบภาษี การยื่นแบบภาษี การชำระภาษี การชำระเงินสมทบและร้อยละของอัตราเรียกเก็บภาษีสรรพสามิต

จากข้อมูลพบว่าในปี ค.ศ. 2016 ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่ได้รับคะแนนความสะดวกในการชำระภาษีสูงสุด อยู่ที่ 84.31 คะแนน รองลงมาคือ ประเทศไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย บังคลาเทศ ปากีสถาน และอินเดีย ตามลำดับ โดยประเทศศรีลังกาเป็นประเทศที่ได้รับคะแนนความสะดวกในการชำระภาษีต่ำที่สุด อยู่ที่ 54.62 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 3.9

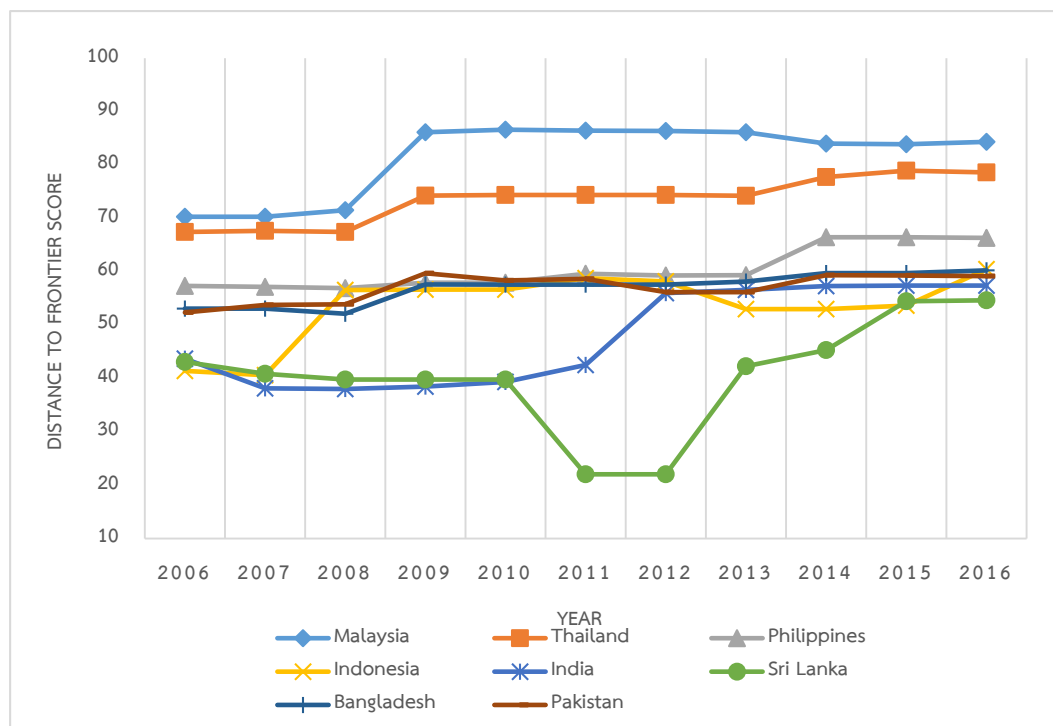
ตารางที่ 3.9 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการชำระภาษี (Paying Taxes) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

Year	Malaysia	Thailand	Philippines	Indonesia	India	Sri Lanka	Bangladesh	Pakistan
2006	70.30	67.43	57.33	41.41	43.70	43.08	53.06	52.36
2007	70.30	67.64	57.16	40.59	38.15	40.87	53.06	53.75
2008	71.53	67.44	56.92	56.56	38.03	39.79	52.11	53.87
2009	86.13	74.24	57.93	56.65	38.48	39.79	57.61	59.71
2010	86.60	74.36	57.93	56.63	39.33	39.78	57.58	58.35
2011	86.42	74.36	59.61	58.77	42.52	22.05	57.58	58.66
2012	86.37	74.35	59.27	58.18	55.97	22.05	57.58	56.15
2013	86.13	74.21	59.34	52.98	56.59	42.27	58.14	56.15
2014	83.99	77.72	66.46	52.99	57.29	45.31	59.74	59.33
2015	83.87	78.92	66.46	53.65	57.38	54.46	59.74	59.29
2016	84.31	78.58	66.33	60.44	57.38	54.62	60.23	59.15

ที่มา : Doing Business, 2017

เมื่อพิจารณาผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการชำระภาษี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016 พบว่า คะแนนความสะดวกในการชำระภาษีของประเทศกำลังพัฒนาทั้ง 8 ประเทศที่ศึกษามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเทศมาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ และอินเดีย โดยประเทศมาเลเซียได้รับคะแนนความสะดวกในการชำระภาษีสูงสุดในบรรดาประเทศอื่น ๆ ตลอดช่วงเวลา ขณะที่ประเทศศรีลังกาแม้ว่าจะมีการพัฒนาความสะดวกในการชำระภาษีสำหรับการประกอบธุรกิจ แต่ยังคงถือว่ายังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการของผู้ประกอบการเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ โดยในปี ค.ศ. 2016 ประเทศศรีลังกามีขั้นตอนของการดำเนินการเพื่อชำระภาษีถึง 47 ขั้นตอน ใช้เวลา 179 ชั่วโมงต่อปีและอัตราภาษีทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 55.2 ของกำไรทั้งหมดของธุรกิจ ส่งผลให้ประเทศศรีลังกาได้รับคะแนนความสะดวกในการชำระภาษีน้อยกว่าประเทศอื่น ๆ โดยเปรียบเทียบ ดังแสดงในภาพที่ 3.8

ภาพที่ 3.8 แสดงผลการจัดอันดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการชำระภาษี (Paying Taxes) ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ที่มา : Doing Business, 2017

จากการศึกษาความยากง่ายในการประกอบธุรกิจทั้ง 4 ด้าน คือ การเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) การคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Investors) และการชำระภาษี (Paying Taxes) ที่กล่าวมาข้างต้นของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษา 8 ประเทศ กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประเทศที่มีความสะดวกในการประกอบธุรกิจทั้ง 4 ด้านสูงที่สุด คือ ประเทศมาเลเซีย รองลงมา คือ ไทย อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา ปากีสถาน ฟิลิปปินส์และบังคลาเทศ ตามลำดับ

บทที่ 4 ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการวิจัยในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีผลต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ โดยในบทนี้จะกล่าวถึงแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ขอบเขตการศึกษาและวิธีการประมาณการ สมมติฐาน ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

จากแนวคิดข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการลงทุนและการประกอบธุรกิจ จึงนำมาสู่แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาบทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อธุรกิจเกิดใหม่ ดังนี้

$$NewBus_{it} = \beta_0 + \beta_1 FIN_{i,t} + \beta_2 Ease_{i,t} + \beta_3 FDI_{i,t} + \beta_4 GDPpc_{i,t} + \beta_5 Interest_{i,t} + \beta_6 Saving_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

กำหนดให้ i = ประเทศ ($i=1,2,\dots,8$)

t = ช่วงเวลา ($t=2002, 2003,\dots, 2014$)

โดยที่	NewBus	คือ	จำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนต่อประชากรวัยทำงาน 1,000 คน หรือความหนาแน่นของธุรกิจใหม่
	FIN	คือ	ดัชนีการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงิน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความลึก (Findepth) การเข้าถึง (Finaccess) และ ความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Fin efficiency)
	Ease	คือ	ดัชนีแสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ ประกอบด้วย การเริ่มต้นธุรกิจ (Easestart) การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Easeproperty) การคุ้มครองผู้ลงทุน (Easeinvestors) และการชำระภาษี (Easetaxes)

FDI	คือ	มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสู่ สิทธิต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ
GDPpc	คือ	อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศต่อหัว
Interest	คือ	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง
Saving	คือ	สัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ
ε	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อน

4.2 ขอบเขตการศึกษาและวิธีการประมาณการ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ กรณีประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศมาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศและปากีสถาน โดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางร่วมกับข้อมูลอนุกรมเวลา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล Panel Regression จากแบบจำลอง Panel Data โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

กำหนดให้ ความหนาแน่นของธุรกิจใหม่⁵ เป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) ของการศึกษา ซึ่งคำนวณจากจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่เป็นบริษัทจำกัดและมีการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการตามปฏิทินต่อประชากรวัยทำงาน 1,000 คน

การพัฒนาทางการเงิน (FIN) คือ การพัฒนาตลาดการเงิน สถาบันการเงิน และเครื่องมือทางการเงิน ให้มีต้นทุนการให้บริการที่ลดลง ตั้งแต่ต้นทุนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การทำสัญญา และต้นทุนในการทำธุรกรรม ทำให้ผู้มีรายได้น้อยมีโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการเงินเพื่อประกอบธุรกิจได้เพิ่มขึ้น โดยดัชนีชี้วัดการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงินในการศึกษานี้อ้างอิงจากรายงาน “Introducing a New Broad-base Index of Financial Development” ซึ่งจัดทำโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ตั้งแต่ปี ค.ศ.1980 เป็นต้นมา ครอบคลุม 183 ประเทศทั่วโลก โดยแบ่งการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงินออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาสถาบันการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงิน (Findepth)

⁵ ความหนาแน่นของธุรกิจใหม่หรือจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่เป็นบริษัทและมีการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการตามปฏิทินต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน ตัวแปรดังกล่าวมีข้อจำกัดในเรื่องการพิจารณาถึงคุณภาพของผู้ประกอบการในการประกอบธุรกิจ ความหนาแน่นของธุรกิจเกิดใหม่ที่สูง มิได้แสดงว่าธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่จะเป็นธุรกิจที่มีคุณภาพเสมอไป

2) การพัฒนาสถาบันการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Finaccess)

3) การพัฒนาสถาบันการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Finefficiency)

ความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease) คือ สภาพแวดล้อมหรือกฎระเบียบในการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นด้านต้นทุน ระยะเวลา จำนวนขั้นตอนในการดำเนินธุรกิจ ครอบคลุมตั้งแต่การเริ่มต้นประกอบธุรกิจ การดำเนินธุรกิจและการปิดกิจการ โดยในการศึกษานี้จะพิจารณาความยากง่ายในการประกอบธุรกิจซึ่งจัดทำโดยหน่วยงาน Doing Business ทั้งหมด 4 ด้าน ประกอบด้วย

1) การเริ่มต้นธุรกิจ (Easestart)

2) การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Easeproperty)

3) การคุ้มครองผู้ลงทุน (Easeinvestors)

4) การชำระภาษี (Easetaxes)

การพิจารณาความยากง่ายในการประกอบธุรกิจแต่ละของแต่ละประเทศจะพิจารณาจากผลคะแนนจากการวัดคุณภาพการให้บริการทั้ง 4 ด้านข้างต้น ในรูปของค่าดัชนีชี้วัดที่เรียกว่า DTF หรือ Distance to Frontier Score ซึ่งคิดจากค่าระยะห่างของผลการดำเนินการจากประเทศที่เป็น Best Practice หรือประเทศที่คุณภาพการให้บริการด้านนั้น ๆ ดีที่สุด ถ้าค่า DTF ยิ่งสูง สะท้อนถึงประเทศมีการดำเนินธุรกิจง่าย มีกฎระเบียบที่เอื้อต่อการลงทุน

สำหรับตัวแปรควบคุมในการศึกษา (Control Variables)⁶ ประกอบด้วย มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสู่หรือต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (FDI) อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (GDPpc) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง (Interest) และสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Saving)

โดยวิธีการประมาณการจะใช้รูปแบบ Fixed Effect Model หรือรูปแบบสมการที่จุดตัดแกน (Intercept) จะแตกต่างกันในแต่ละข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross Section) โดยที่จุดตัดแกนที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ จะเป็นการแสดงถึงคุณลักษณะพิเศษที่ไม่เหมือนกันหรือจุดเริ่มต้นที่ไม่เหมือนกันของแต่ละประเทศที่ทำการศึกษา โดยมีรูปแบบดังสมการ (4.1)

$$Y_{i,t} = \beta_{1i} + \beta_2 X_{2i,t} + \beta_3 X_{3i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (4.1)$$

จากสมการ (4.1) แสดงให้เห็นว่าจุดตัดแกน (Intercept) เป็น β_{1i} นั่นคือ จุดตัดแกนของแต่ละข้อมูลภาคตัดขวางจะแตกต่างกันออกไป

⁶ เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูล ตัวแปรควบคุมในการศึกษาจึงไม่ได้พิจารณาตัวแปรเชิงคุณภาพที่อาจมีผลต่อจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ อาทิ ทักษะในการบริหารจัดการและทัศนคติในการเป็นผู้ประกอบการของประชากรในแต่ละประเทศ เป็นต้น

เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ความหนาแน่นของธุรกิจเกิดใหม่ของแต่ละประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศมีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนกันหรือมีจุดเริ่มต้นที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น ผลการประมาณแบบ Fixed Effects Model จึงน่าจะให้ผลการประมาณการที่เหมาะสม ทั้งนี้ ได้ทำการทดสอบความเหมาะสมในการวิเคราะห์โดยใช้ Huasman test เพื่อทดสอบว่าวิธีที่ใช้มีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งผลการทดสอบพบว่าปฏิเสธสมมติฐานหลักหรือการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Fixed-Effects Model มีความเหมาะสมในการใช้ประมาณการแบบจำลอง โดยการศึกษานี้จะทำการประมาณแบบจำลอง และอธิบายผลการวิเคราะห์ตามแบบจำลอง Fixed Effects Model เท่านั้น

4.3 สมมติฐานในการศึกษา

คำถามของการศึกษานี้คือ การพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจมีผลต่อจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศหรือไม่ โดยสมมติฐานที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ต่อตัวแปรตาม (Dependent Variable) มีดังนี้

1. การพัฒนาทางการเงิน

ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทางการเงิน (FIN) และจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ (NewBus) อาจมีความสัมพันธ์ในทางบวก กล่าวคือ ดัชนีชี้วัดการพัฒนาทางการเงินทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Findepth) การพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงิน (Finaccess) และ การพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Fineticiency) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์ของการพัฒนาทางการเงินที่มีต่อจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศจะมีค่ามากกว่าศูนย์ หรือ $\frac{\partial NewBus}{\partial FIN} > 0$ เนื่องจากการพัฒนาทางการเงินทำให้ประเทศมีแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้น ต้นทุนของเงินทุนต่ำลง จึงสามารถจัดสรรเงินทุนไปยังการลงทุนต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การลงทุนภายในประเทศและโอกาสในการจัดตั้งธุรกิจใหม่จึงเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Ndikumana (2004) และ Love & Zicchino (2005) ที่พบว่าประเทศที่มีการพัฒนาทางการเงินในระดับต่ำ จะมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนเพื่อการลงทุน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนของธุรกิจ

2. ดัชนีแสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ

ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีแสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease) และจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ (NewBus) อาจมีความสัมพันธ์ในทางบวก กล่าวคือ ดัชนีแสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านต่าง ๆ อาทิ การจดทะเบียนธุรกิจ (Easestart) การจด

ทะเบียนทรัพย์สิน (Easeproperty) การคุ้มครองผู้ลงทุน (Easeinvestors) และการชำระภาษี (Easetaxes) ถ้าดัชนีในด้านต่าง ๆ ข้างต้นมีค่าสูง แสดงถึงสภาพแวดล้อมและกฎระเบียบในการบริหารจัดการที่ดี ต้นทุนต่ำ ใช้ระยะเวลาสั้น จึงเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการสามารถลงทุนประกอบธุรกิจได้สะดวกมากยิ่งขึ้น จำนวนธุรกิจเกิดใหม่จึงเพิ่มขึ้น ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์ของดัชนี แสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจที่มีต่อจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศจะมีค่ามากกว่าศูนย์ หรือ $\frac{\partial NewBus}{\partial Ease} > 0$

3. การลงทุนโดยตรงจากประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) และจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ (NewBus) อาจมีความสัมพันธ์ในทางบวก เนื่องจากการเข้ามาลงทุนของบริษัทต่างชาติมักมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจในประเทศ นอกจากนี้ยังอาจก่อให้เกิดธุรกิจใหม่ ๆ ตามสายการผลิตที่บริษัทต่างชาติเข้ามาลงทุน ทำให้สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสู่ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศอาจมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศหรือ $\frac{\partial NewBus}{\partial FDI} > 0$

4. อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (GDPpc) และจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ (NewBus) อาจมีความสัมพันธ์ในทางบวก กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว เป็นตัวสะท้อนถึงระดับความมั่งคั่งของประชากรและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวที่มีต่อจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศจะมีค่ามากกว่าศูนย์ หรือ $\frac{\partial NewBus}{\partial GDPpc} > 0$ เนื่องจากถ้าความมั่งคั่งของประชากรเพิ่มขึ้น หมายความว่าคุณภาพชีวิตและความสามารถในการซื้อสินค้าและบริการของประชาชนเพิ่มขึ้น การลงทุนและจำนวนธุรกิจใหม่จึงเพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

5. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง (Interest) และจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ (NewBus) อาจมีความสัมพันธ์ในทางลบ กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เปรียบเสมือนต้นทุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการ หากอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง ความ

ต้องการกู้ยืมเงินลงทุนเพื่อมาประกอบธุรกิจจะลดลง ทำให้จำนวนธุรกิจเกิดใหม่ลดลง ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงที่มีต่อจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศจะมีค่าน้อยกว่าศูนย์ หรือ $\frac{\partial NewBus}{\partial interest} < 0$

6. สัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Saving) และจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ (NewBus) อาจมีความสัมพันธ์ในทางบวก กล่าวคือ สัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศ ดังนั้นค่าสัมประสิทธิ์ของการออมทั้งหมดภายในประเทศที่มีต่อจำนวนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศจะมีค่ามากกว่าศูนย์ หรือ $\frac{\partial NewBus}{\partial Saving} > 0$ เนื่องจากแนวคิดของการออมและการลงทุนภายในประเทศที่เป็นเศรษฐกิจเปิดและมีภาครัฐบาล พบว่าการลงทุนในประเทศเกิดจากการออมในประเทศ ส่วนต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายของภาครัฐและส่วนต่างระหว่างการนำเข้าและการส่งออกสินค้า ดังนั้นถ้าการออมภายในประเทศเพิ่มขึ้น จะทำให้การลงทุนภายในประเทศรวมถึงโอกาสในการจัดตั้งธุรกิจใหม่ภายในประเทศเพิ่มขึ้นได้

4.4 ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศมาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศ และปากีสถาน โดยการวิเคราะห์เริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากองค์กรระหว่างประเทศที่มีความน่าเชื่อถือและมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ประกอบด้วย ข้อมูลจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) ธนาคารโลก (World Bank) และ Doing Business

ข้อมูลจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 ประกอบด้วย ดัชนีการพัฒนาทางการเงินในสถาบันการเงิน 3 ด้าน ได้แก่ ความลึกของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Depth Index) การเข้าถึงสถาบันการเงิน (Financial Institutions Access Index) และความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Financial Institutions Efficiency Index)

ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Bank) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014 ประกอบด้วย สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสู่สิทธิต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Foreign Direct

Investment Net Inflow to GDP) อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (Gross Domestic Product per Capita Growth) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง (Real Interest Rate) และสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Saving to Gross Domestic Product)

ข้อมูลจาก Doing Business ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2014 ประกอบด้วย ดัชนีแสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านการเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) การคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Minority Investors) และการชำระภาษี (Paying Taxes)

บทที่ 5 ผลการศึกษา

ในบทนี้เป็นการรายงานค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในแบบจำลอง (Summary Statistics) และผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในแบบจำลอง

จำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่จดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน หรือความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ของประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศที่ศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.52 โดยมีค่าต่ำสุดและสูงสุดอยู่ที่ 0.01 และ 2.64 ตามลำดับ โดยจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในประเทศภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะประเทศสิงคโปร์ ขณะที่ดัชนีการพัฒนาระบบการเงินทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความลึก การเข้าถึงและความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน ดัชนีดังกล่าวจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0-1 โดยค่าเฉลี่ยของประเทศกำลังพัฒนาทั้ง 8 ประเทศ เท่ากับ 0.26 0.17 และ 0.65 ตามลำดับ โดยพบว่าประเทศกำลังพัฒนาทั้ง 8 ประเทศมีค่าดัชนีความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินใกล้เคียงกันและมีค่ามากกว่าการพัฒนาระบบการเงินด้านอื่น ๆ โดยเปรียบเทียบ

ดัชนีแสดงความสะดวกในการประกอบธุรกิจทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจ การจดทะเบียนทรัพย์สิน การคุ้มครองผู้ลงทุนและการชำระภาษี ตามรายงานของหน่วยงาน Doing Business จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0-100 ค่าดัชนีที่สูงแสดงถึงประเทศดังกล่าวมีคุณภาพการให้บริการหรือความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านนั้น ๆ สูงที่สุด ซึ่งประเทศกำลังพัฒนาทั้ง 8 ประเทศได้รับค่าดัชนีทั้ง 4 ด้านโดยเฉลี่ยดังนี้ ความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.43 ความสะดวกในการจดทะเบียนทรัพย์สินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.61 ความสะดวกในการคุ้มครองผู้ลงทุนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 62.92 และความสะดวกในการชำระภาษีมียค่าเฉลี่ยเท่ากับ 57.58 ตามลำดับ

ขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ อาทิ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสู่ธุรกิจต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงและสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศกำลังพัฒนาทั้ง 8 ประเทศ มีค่าเฉลี่ยดังนี้ 1.86 4.02 3.42 และ 25.24 ตามลำดับ

โดยค่าสถิติพื้นฐานอื่น ๆ ของตัวแปรในแบบจำลองสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในแบบจำลอง

ตัวแปร	จำนวน ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
NewBus	97	0.52	0.76	0.01	2.64
Findepth	104	0.26	0.24	0.08	0.90
Finaccess	104	0.17	0.12	0.07	0.64
Finefficiency	104	0.65	0.07	0.48	0.78
Easestart	88	67.43	13.85	25.68	88.70
Easeproperty	80	55.61	13.82	22.77	81.96
Easeinvestors	72	62.92	12.35	43.33	86.67
Easetaxes	72	57.58	14.30	22.05	86.60
FDI	104	1.86	1.19	-2.76	5.07
GDPpc	104	4.02	2.20	-4.27	8.76
Interest	102	3.42	3.57	-11.02	12.32
Saving	104	25.24	9.57	7.06	44.50

ที่มา: จากการคำนวณ

5.2 ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทางการเงิน (Financial Development) กับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) ต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

จากผลการประมาณแบบจำลอง ซึ่งมีจำนวนธุรกิจที่จดทะเบียนใหม่ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คนหรือความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่เป็นตัวแปรตาม แทนจำนวนการเกิดธุรกิจใหม่ในแต่ละประเทศที่ศึกษา โดยมีดัชนีการพัฒนาระบบการเงินทั้ง 3 ด้าน ตามคำจัดความของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ด้านความลึก การเข้าถึงและความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน เป็นตัวคาดการณ์การพัฒนาทางการเงิน และคะแนนการจัดลำดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจ 4 ด้าน ประกอบด้วย ความสะดวกในการจดทะเบียนประกอบธุรกิจ การจดทะเบียนทรัพย์สิน การคุ้มครองผู้ลงทุนและการชำระภาษี ซึ่งจัดทำโดยหน่วยงาน Doing Business เป็นตัวชี้วัดความสะดวกในการประกอบธุรกิจของแต่ละประเทศ โดยสามารถอธิบายผลการทดสอบ

ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทางการเงินกับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ได้ดังต่อไปนี้

ผลการประมาณการณแบบจำลอง Fixed Effect กรณีประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศมาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศ และ ปากีสถาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2002-2014

จากผลการทดสอบ Model 1 ในตารางที่ 5.2 เมื่อพิจารณาค่า R-square ในแบบจำลอง พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.8489 หมายความว่าตัวแปรอิสระในแบบจำลอง ซึ่งประกอบด้วย ดัชนีการพัฒนาทางการเงิน ดัชนีความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสู่ธุรกิจต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง และสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสามารถอธิบายตัวแปรตามคือ จำนวนธุรกิจที่จดทะเบียนใหม่ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คนหรือความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ ได้ร้อยละ 84.89

ตารางที่ 5.2 แสดงผลการประมาณการณแบบจำลอง Fixed Effect กรณีประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ

ตัวแปรตาม คือ จำนวนธุรกิจใหม่ที่จดทะเบียนต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน (NewBus)

ตัวแปรอิสระ	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5
c	-0.2293 (0.368)	-0.2704 (0.289)	-0.1926 (0.469)	-0.0459 (0.879)	-0.0561 (0.852)
Findepth	0.6438 (0.303)	0.6394 (0.319)	0.6505 (0.306)	0.6660 (0.254)	0.6846 (0.208)
Finaccess	0.5251* (0.098)	0.6394* (0.098)	0.5455* (0.099)	0.6401* (0.095)	0.6903* (0.063)
Finefficiency	0.4356 (0.281)	0.4157 (0.309)	0.4134 (0.309)	0.5393 (0.158)	0.5372 (0.159)
FDI	0.0102 (0.261)	0.0110 (0.201)	0.0110 (0.201)	0.0116 (0.196)	0.0127 (0.158)
GDPpc	0.0019** (0.046)	0.0015** (0.047)	0.0014** (0.047)	0.0002* (0.052)	0.0001* (0.084)
Interest	-0.0039**	-0.0041**	-0.0040**	-0.0046**	-0.0046**

ตัวแปรอิสระ	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5
	(0.032)	(0.025)	(0.031)	(0.045)	(0.0045)
Saving	0.0032 (0.236)	0.0035 (0.195)	0.0035 (0.206)	0.0018 (0.636)	0.0019 (0.631)
Easestart	0.0027* (0.066)	0.0023* (0.058)	0.0023* (0.057)	0.0027* (0.059)	0.0027* (0.059)
Easeproperty	-0.0038 (0.169)	-0.0038 (0.184)	-0.0036 (0.286)	-0.0039 (0.230)	-0.0040 (0.185)
Easeinvestors	0.0046* (0.086)	0.0048* (0.094)	0.0045* (0.091)	0.0069** (0.041)	0.0069* (0.057)
Easetaxes	-0.0033 (0.206)	-0.0034 (0.194)	-0.0034 (0.198)	-0.0039 (0.186)	-0.0039 (0.191)
Easetrade				-0.0032 (0.370)	-0.0035 (0.316)
Easecontract			-0.0015 (0.773)	-0.0040 (0.234)	-0.0035 (0.269)
Easeconstruction		0.0012 (0.497)	0.0011 (0.476)	0.0012 (0.356)	0.0014 (0.329)
Easeinsolvency					-0.0004 (0.788)
R-square	0.8489	0.8487	0.8346	0.7042	0.7294
Observation	71	71	71	71	71

ที่มา: จากการคำนวณ

หมายเหตุ 1. ค่าในวงเล็บคือค่า P-value และ **, * หมายถึงมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และ 90 ตามลำดับ

2. ดัชนีแสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านอื่น ๆ คือ Easetrade Easecontract Easeconstruction และ Easeinsolvency หมายถึง ความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านการค้าระหว่างประเทศ การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง การขออนุญาตก่อสร้าง และการปิดกิจการ ตามลำดับ

ผลการทดสอบข้างต้น พบว่า การพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงของสถาบันการเงิน (Finaccess) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ (NewBus) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่อดัชนีแสดงการพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงิน ตามรายงานของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งพิจารณาจากจำนวนสาขาของธนาคารต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 1,000 คน จำนวนตู้ ATMs ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 100,000 คน ปริมาณสินเชื่อที่ปล่อยให้กับธุรกิจ SMEs และจำนวนบัญชีเงินฝากของธุรกิจ SMEs เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ Fan and Zhang (2017) ที่ศึกษาอุปสรรคและการเข้าถึงระบบการเงินกับจำนวนธุรกิจแต่ละสาขาเป็นรายจังหวัดในประเทศจีน ซึ่งพบว่าการพัฒนาการเข้าถึงสถาบันการเงินมีประโยชน์ในการลดเงื่อนไขการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูงแต่มีเงินทุนจำกัด โดย Buera et al. (2011) เรียกสถานการณ์ที่สถาบันการเงินมีการให้สินเชื่ออย่างไม่ทั่วถึงว่า ปัญหา Financial Frictions ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีผลทำให้ธุรกิจเกิดใหม่ จำนวนการลงทุน และประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมของประเทศต่ำกว่าระดับที่ควรจะเป็น

ความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนประกอบธุรกิจ (Easestart) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ (NewBus) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่อดัชนีแสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนประกอบธุรกิจตามรายงานของ Doing Business ซึ่งพิจารณาจากจำนวนขั้นตอน ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายของการดำเนินงานตั้งแต่กระบวนการก่อนจดทะเบียน กระบวนการจดทะเบียนและกระบวนการหลังจดทะเบียนธุรกิจเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Klapper et al. (2006) และ Munemo (2017) ที่พบว่าความยากในการเริ่มต้นธุรกิจเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางลบต่อจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ในประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากค่าใช้จ่ายที่สูงใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานและมีจำนวนขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน มีผลลดแรงจูงใจของการเกิดผู้ประกอบการรายใหม่ โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่ต้องการจดทะเบียนประกอบธุรกิจอย่างเป็นทางการ โดยอาจหันไปประกอบธุรกิจที่ไม่ได้จดทะเบียนแทน

ความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน (Easeinvestors) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ (NewBus) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่อดัชนีแสดงความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านการคุ้มครองผู้ลงทุนตามรายงานของ Doing Business ซึ่งพิจารณาจากการเปิดเผยข้อมูล ความสามารถในการเรียกร้องให้ผู้บริหารที่เห็นชอบในธุรกรรมที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนชดใช้ความเสียหาย แนวทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องและ

ความสะดวกในการฟ้องคดีของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ ซึ่ง Doing Business พบว่าการคุ้มครองผู้ลงทุน อาทิ มาตรการการป้องกันของผู้เป็นหุ้นส่วน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อใช้ในการป้องกันการใช้สินทรัพย์ของธุรกิจเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเงิน

การเจริญเติบโตของรายได้ประชาชาติต่อหัว (GDPpc) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ (NewBus) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่อรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้ความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่เพิ่มขึ้น 0.0019 หน่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Interest) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ (NewBus) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ส่งผลให้ความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ลดลง 0.0039 หน่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่

ในขณะที่ตัวแปรอื่น ๆ อาทิ การพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน (Findepth) การพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน (Fineticiency) มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสู่เพื่อผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศ (FDI) และสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศ (Saving) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ (NewBus) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน (Easetproperty) และการชำระภาษี (Easetaxes) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความหนาแน่นของจำนวนธุรกิจเกิดใหม่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เช่นเดียวกับผลการศึกษา Model 2 ถึง Model 5 ในตารางที่ 5.2 เมื่อเพิ่มดัชนีความยากง่ายในการประกอบธุรกิจด้านอื่น ๆ อาทิ ความสะดวกในการค้าระหว่างประเทศ (Easetrade) การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง (Easecontract) การขออนุญาตก่อสร้าง (Easestructure) และการปิดกิจการ (Easeinsolvency) ผลการศึกษาก็ยังคงให้ผลลัพธ์เช่นเดิม กล่าวคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศ คือ การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง การพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงินและความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านการเริ่มต้นธุรกิจและการคุ้มครองผู้ลงทุน

อย่างไรก็ตาม แม้ไม่พบนัยสำคัญของความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจและความสะดวกในการคุ้มครองผู้ลงทุน แต่มีใช้ว่าความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านอื่น ๆ จะไม่มีผลต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศ แต่อาจ

เป็นไปได้ว่ากลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษาการพัฒนาความสะดวกในการประกอบธุรกิจด้านอื่น ๆ ไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศ โดยจากรายงานความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของ Doing Business ในปี พ.ศ. 2559 พบว่า ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกยังคงมีความท้าทายในเรื่องการพัฒนาความสะดวกในการขอปิดกิจการ การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง การจดทะเบียนทรัพย์สิน และการค้าระหว่างประเทศ ที่ยังคงมีระยะเวลาในการดำเนินการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของโลก

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาบทบาทการพัฒนาทางการเงินและความยากง่ายในการประกอบธุรกิจต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ โดยในบทนี้จะกล่าวถึงการสรุปผลการศึกษา ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

6.1 สรุปผลการศึกษา

ธุรกิจเกิดใหม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งสังคมและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ การสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการหรือธุรกิจใหม่นับเป็นภารกิจสำคัญที่รัฐบาลหลาย ๆ ประเทศให้ความสนใจ โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศมาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย อินเดีย ศรีลังกา บังคลาเทศและปากีสถาน ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อจำนวนการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจใหม่ของประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศข้างต้น คือ การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริง การเข้าถึงสถาบันการเงิน ความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจและการคุ้มครองผู้ลงทุน

ผลการศึกษาชี้ว่า ดัชนีการเข้าถึงสถาบันการเงินตามรายงานของกองทุนการเงินระหว่างประเทศซึ่งพิจารณาจากจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 100,000 คน จำนวนตู้ ATMs ต่อจำนวนประชากรวัยทำงาน 100,000 คน จำนวนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีสินเชื่อกู้ยืมกับธนาคาร และจำนวนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคาร มีผลโดยตรงกับจำนวนธุรกิจเกิดใหม่ในประเทศ เนื่องจากการเข้าถึงสถาบันการเงิน มีส่วนช่วยลดปัญหาความไม่สมมาตรของข้อมูล (Asymmetric Information) ระหว่างผู้ให้กู้กับผู้กู้ ซึ่งผู้ประกอบการรายใหม่หรือธุรกิจขนาดเล็กมักขาดความน่าเชื่อถือหรือหลักประกันที่เพียงพอเมื่อขอสินเชื่อมาลงทุนประกอบธุรกิจ ทำให้ผู้ประกอบการเหล่านี้ต้องอาศัยสถาบันการเงินเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการกู้ยืมเงิน หากสถาบันการเงินสามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้กู้และผู้ให้กู้ได้เป็นอย่างดี ประชาชนมีการเข้าถึงสถาบันการเงินได้ง่าย สะดวก จะทำให้บุคคลที่มีความคิดในการประกอบธุรกิจใหม่ ๆ แต่ขาดแคลนแหล่งเงินทุน สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินเพื่อใช้ในการลงทุนประกอบธุรกิจได้เพิ่มขึ้น

ในขณะที่ความสะดวกในการประกอบธุรกิจเป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้บุคคลสามารถประกอบธุรกิจของตนเองได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะการประกอบธุรกิจที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล โดยในการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมและกฎระเบียบในเริ่มต้นธุรกิจ ตั้งแต่ขั้นตอน ระยะเวลาของการจด

ทะเบียน รวมไปถึงค่าใช้จ่ายและทุนจดทะเบียนธุรกิจขั้นต่ำและสภาพแวดล้อมและกฎระเบียบในการคุ้มครองผู้ลงทุน ทั้งการเปิดเผยข้อมูล ความสามารถในการเรียกร้องและฟ้องร้องคดีของผู้ถือหุ้น มีผลทำให้จำนวนธุรกิจใหม่ที่จดทะเบียนเพิ่มขึ้น เนื่องมาจากความสะดวกในการจดทะเบียนเริ่มต้นธุรกิจเป็นช่องทางทำให้ทั้งธุรกิจใหม่ ๆ หรือธุรกิจเดิมที่ไม่ได้จดทะเบียนหันมาจดทะเบียนประกอบธุรกิจอย่างเป็นทางการได้ง่ายขึ้น เพื่อหวังประโยชน์ในด้านต่าง ๆ อาทิ นโยบายการสนับสนุนของภาครัฐ สิทธิพิเศษทางภาษี เป็นต้น ขณะที่แนวทางการคุ้มครองผู้ลงทุนทำให้บุคคลที่สนใจจะประกอบธุรกิจแต่มีความกังวลเกี่ยวกับการเรียกร้องสิทธิ์เมื่อเกิดปัญหาข้อพิพาท มีความมั่นใจที่จะประกอบธุรกิจเพิ่มมากขึ้น โดยเจ้าของกิจการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนสามารถเรียกร้องให้มีการเปิดเผยข้อมูลการทำธุรกรรมหรือเรียกร้องให้นำกำไรที่ได้รับมาชดเชยคืนแก่บริษัท รวมไปถึงสามารถร้องขอให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐเข้ามาตรวจสอบโดยไม่จำเป็นต้องฟ้องร้องคดีต่อศาลได้

นอกจากการพัฒนาการเข้าถึงสถาบันการเงินและความสะดวกในการเริ่มต้นธุรกิจและการคุ้มครองผู้ลงทุนจะมีผลต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศแล้ว การศึกษายังพบว่า การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อจำนวนการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจใหม่ของประเทศกำลังพัฒนา 8 ประเทศด้วยเช่นกัน เนื่องมาจากผู้ประกอบการที่สนใจจะเริ่มต้นธุรกิจมักคำนึงถึงระดับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นอันดับแรก เพราะสามารถรับรู้ข้อมูลได้ง่าย หากประเทศมีแนวโน้มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการก็ย่อมเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ทำให้ผู้ประกอบการที่สนใจประกอบธุรกิจมีช่องทางในการหาผลกำไรจากการลงทุนประกอบธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นตัวสะท้อนถึงต้นทุนการกู้ยืม ซึ่งเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจการกู้ยืมเงินทุนจากแหล่งเงินทุนภายนอก กรณีที่เงินลงทุนของผู้ประกอบธุรกิจไม่เพียงพอ ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยสูง ระดับการลงทุนจะมีจำนวนน้อย เนื่องจากมีโครงการการลงทุนจำนวนน้อยที่คาดว่าจะได้รับผลตอบแทนในอนาคตที่สูงพอที่ธุรกิจจะกู้มาลงทุน ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับหลาย ๆ การศึกษา อาทิ Ndikumana (2005) Jiménez et al. (2015) และ Munemo (2017) ที่พบว่าอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงมีผลต่อการลงทุนและการจัดตั้งธุรกิจในประเทศ

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การส่งเสริมให้เกิดผู้ประกอบการและธุรกิจใหม่ นอกจากจะสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและควบคุมระดับอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศแล้ว ผู้วางนโยบายควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาทางการเงินโดยเฉพาะการเข้าถึงสถาบันการเงิน โดยอาจส่งเสริมผ่านนโยบายต่าง ๆ อาทิ

ขยายสาขา จุดบริการทางการเงินหรือตัวแทนของธนาคารพาณิชย์ให้มีจำนวนมากขึ้นหรือครอบคลุมพื้นที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการสำรวจของสถาบันวิจัย ป่วย อิงภากรณ์⁷ ในปี พ.ศ. 2559 พบว่าประชากรไทยยังคงประสบปัญหาการเข้าถึงบริการทางการเงินโดยเฉพาะสถาบันการเงินในระบบ โดยประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด อาทิ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้เพียง 30% อย่างไรก็ตาม ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบันทำให้แนวทางในการเพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงินอาจไม่ควรจำกัดแค่ในรูปแบบของจำนวนสาขา จุดบริการทางการเงินหรือตัวแทนธนาคารพาณิชย์เพียงเท่านั้น แต่ยังคงส่งเสริมการทำธุรกรรมทางการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการผ่านการพัฒนากระบวนการเปรียบเทียบในการให้สินเชื่อโดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดเล็กหรือธุรกิจ SMEs ร่วมด้วย เมื่อประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้เพิ่มขึ้นแล้ว การสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการและธุรกิจใหม่ควรกระทำควบคู่ไปกับการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจโดยการปรับปรุงกระบวนการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐให้มีความเชื่อมโยงข้ามหน่วยงานมากขึ้น เพื่อให้การดำเนินการอนุมัติ ขออนุญาตและออกใบอนุญาต มีความสะดวก รวดเร็ว ซึ่งช่วยลดต้นทุน ลดระยะเวลาและลดจำนวนขั้นตอนในการให้บริการตั้งแต่กระบวนการในการเริ่มต้นธุรกิจ ไปจนถึงการอำนวยความสะดวกในการฟ้องร้องและการบังคับคดีกรณีเกิดข้อพิพาทภายในกิจการ เพื่อสร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ในประเทศ

6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการวิจัยนี้มีข้อจำกัดทางด้านข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เนื่องจากในบางตัวแปรที่ใช้ในการพิจารณาไม่มีการบันทึกสถิติในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งทำให้จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์น้อยเกินไป ดังนั้น หากการศึกษาในอนาคตสามารถนำข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีระยะเวลายาวมากขึ้นมาใช้ในการศึกษา หรือปรับเปลี่ยนตัวแปรบางตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาทิ อาจนำข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านอินเทอร์เน็ตมาพิจารณาระดับการพัฒนาทางการเงินของประเทศต่าง ๆ เป็นต้น ผลการศึกษาอาจมีความละเอียดและสมบูรณ์มากขึ้น

⁷ สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์. (2561). บริการทางการเงินของประเทศไทย: มุมมองเชิงพื้นที่จากข้อมูลจุดพักต่ำกว่า 300,000 จุดทั่วประเทศ. สืบค้นจาก <https://www.pier.or.th>

รายการอ้างอิง

- Albulescu, C. T., Tămășilă, M., & Tăucean, I. M. (2016). Entrepreneurship, Tax Evasion and Corruption in Europe. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 221, 246-253.
- Beck, T., & Demircuc-Kunt, A. (2006). Small and medium-size enterprises: Access to finance as a growth constraint. *Journal of Banking & finance*, 30(11), 2931-2943.
- Beisland, L. A., Mersland, R., & Zamore, S. (2016). Motivations for Business Start-up: Are There any Differences Between Disabled and Non-disabled Microfinance Clients? *Journal of International Development*, 28(1), 147-149.
- Biggs, T., & Shah, M. (2006). African Small and Medium Enterprises, Networks, and Manufacturing Performance. World Bank Policy Research Working Paper 3855. In.
- Block, J., & Sandner, P. (2009). Necessity and opportunity entrepreneurs and their duration in self-employment: evidence from German micro data. *Journal of Industry, Competition and Trade*, 9(2), 117-137.
- Block, J. H., & Wagner, M. (2007). *OPPORTUNITY RECOGNITION AND EXPLOITATION BY NECESSITY AND OPPORTUNITY ENTREPRENEURS: EMPIRICAL EVIDENCE FROM EARNINGS EQUATIONS*. Paper presented at the Academy of Management Proceedings.
- Buera, F. J., Kaboski, J. P., & Shin, Y. (2011). Finance and development: A tale of two sectors. *American Economic Review*, 101(5), 1964-2002.
- Castaño, M.-S., Méndez, M.-T., & Galindo, M.-Á. (2015). The effect of social, cultural, and economic factors on entrepreneurship. *Journal of Business Research*, 68(7), 1496-1500.
- Chen, G. S., Yao, Y., & Malizard, J. (2017). Does foreign direct investment crowd in or crowd out private domestic investment in China? The effect of entry mode. *Economic Modelling*, 61, 409-419.

- Cull, R., & Xu, L. C. (2005). Institutions, ownership, and finance: the determinants of profit reinvestment among Chinese firms. *Journal of Financial Economics*, 77(1), 117-146.
- Da Rin, M., Di Giacomo, M., & Sembenelli, A. (2011). Entrepreneurship, firm entry, and the taxation of corporate income: Evidence from Europe. *Journal of public economics*, 95(9-10), 1048-1066.
- Deli, F. (2011). Opportunity and necessity entrepreneurship: local unemployment and the small firm effect. *Journal of Management Policy and Practice*, 12(4), 38.
- Doing Business. (2017). *Doing Business 2018 Reforming to Create Jobs*. Retrieved from Doing Business: <http://www.doingbusiness.org/~media/WBG/DoingBusiness/Documents/Annual-Reports/English/DB2018-Full-Report.pdf>
- Evans, D. S., & Jovanovic, B. (1989). An Estimated Model of Entrepreneurial Choice under Liquidity Constraints. *Journal of Political Economy*, 97(4), 808-827.
- Fan, Z., & Zhang, R. (2017). Financial inclusion, entry barriers, and entrepreneurship: Evidence from China. *Sustainability*, 9(2), 203.
- Fazzari, S. M., Hubbard, R. G., Petersen, B. C., Blinder, A. S., & Poterba, J. M. (1988). Financing constraints and corporate investment. *Brookings papers on economic activity*, 1988(1), 141-206.
- Gentry, W. M., & Hubbard, R. G. (2000). Tax policy and entrepreneurial entry. *American Economic Review*, 90(2), 283-287.
- Herrera-Echeverri, H., Haar, J., & Estévez-Bretón, J. B. (2014). Foreign direct investment, institutional quality, economic freedom and entrepreneurship in emerging markets. *Journal of Business Research*, 67(9), 1921-1932.
- Jiménez, A., Palmero-Cámara, C., González-Santos, M. J., González-Bernal, J., & Jiménez-Eguizábal, J. A. (2015). The impact of educational levels on formal and informal entrepreneurship. *BRQ Business Research Quarterly*, 18(3), 204-212.
- Kearney, C., Hisrich, R., & Roche, F. (2008). A conceptual model of public sector corporate entrepreneurship. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 4(3), 295-313.

- Klapper, L., Laeven, L., & Rajan, R. (2006). Entry regulation as a barrier to entrepreneurship. *Journal of Financial Economics*, 82(3), 591-629.
doi:<https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2005.09.006>
- Love, I., & Zicchino, L. (2006). Financial development and dynamic investment behavior: Evidence from panel VAR. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 46(2), 190-210.
- Munemo, J. (2017). Foreign direct investment and business start-up in developing countries: The role of financial market development. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 65, 97-106.
- Ndikumana, L. (2005). Financial development, financial structure, and domestic investment: International evidence. *Journal of International Money and Finance*, 24(4), 651-673.
- Rajan, R. G., & Zingales, L. (1998). Financial Dependence and Growth. *The American economic review*, 88(3), 559-586.
- Ronstadt, R. (1984). *Entrepreneurship: Text, Cases & Notes*: Lord Pub.
- Sinevičienė, L., & Deltuvaite, V. (2014). Testing Relationship between Private Investment and Financial System's Development: The Case of the EU Countries. *Procedia Economics and Finance*, 14, 377-386.
- Stiglitz, J. E., & Weiss, A. (1981). Credit rationing in markets with imperfect information. *The American economic review*, 71(3), 393-410.
- Svirydzienka Katsiaryna. (2016). *Introducing a New Broad-based Index of Financial Development*. Retrieved from International Monetary Funds:
<https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2016/wp1605.pdf>
- Tadeu, H. F. B., & Silva, J. T. M. (2013). The determinants of the long term private investment in Brazil: an empirical analysis using cross-section and a Monte Carlo simulation. *Journal of Economics Finance and Administrative Science*, 18, 11-17.
- Timmons, J. A. (1990). *New Venture Creation: Entrepreneurship in the 1990s*: Irwin.
- Woodruff, C., & Zenteno, R. (2007). Migration networks and microenterprises in Mexico. *Journal of development economics*, 82(2), 509-528.

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2559a). นโยบายการลงทุนประเทศมาเลเซีย. สืบค้นจาก http://www.dtn.go.th/files/60/ASIA/Malaysia_cpf_0316.pdf
- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2559b). นโยบายการลงทุนประเทศอินโดนีเซีย. สืบค้นจาก http://www.dtn.go.th/files/60/ASIA/Indonesia_cpf_0316.pdf
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2018). รูปแบบองค์กรธุรกิจ. สืบค้นจาก http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=381
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2558). รอบรู้เศรษฐกิจ ตามติดตามโลก. สืบค้นจาก http://www.ditp.go.th/contents_attach/138266/138266.pdf
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรุงเทพฯ. (2558). รายงานพิเศษเรื่องปฏิวัติขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจ...ก้าวสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของฟิลิปปินส์. สืบค้นจาก http://www.ditp.go.th/contents_attach/95535/95535.pdf
- ชินจิตร อังวรวงค์ และ นงคินี จันทร์จรัส. (2546). รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาแหล่งเงินทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย. (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). การลดข้อจำกัดในการเข้าถึงเงินทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย. สืบค้นจาก https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/ArticleAndResearch/SymposiumDocument/Paper1_2557.pdf
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). ภาคการเงินประเทศมาเลเซีย. สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Highlights/ASEANCommunity/ELSystem/Documents/malaysia.pdf>
- ยศ นาคะเทศ และ กฤติกา ลิมลาวัลย์. (2010). ประเภทขององค์กรธุรกิจตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.
- สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์. (2561). บริการทางการเงินของประเทศไทย: มุมมองเชิงพื้นที่ จากข้อมูลจุดพิคตกว่า 300,000 จุดทั่วประเทศ. สืบค้นจาก <https://www.pier.or.th>
- สำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). ข้อมูลผลการจัดอันดับของประเทศไทยตามรายงานผลการวิจัยเรื่อง *Doing Business* ของธนาคารโลก. สืบค้นจาก https://www.opdc.go.th/uploads/files/2556/DB_Data.pdf
- สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2558). รายงานศึกษาระเบียบการลงทุน/การทำธุรกิจในสาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ (ฉบับสมบูรณ์). สืบค้นจาก <https://toi.boi.go.th/information/download/403>

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ประเทศไทย). (2560). การส่งเสริม *Start-Up* ของประเทศ
สมาชิกอาเซียน. สืบค้นจาก
https://lawforasean.com/blog/2017/01/start_up_asean_articles_jan?lang=th
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2558). รายงานการศึกษาระเบียบการลงทุน/การประกอบ
ธุรกิจในสาธารณรัฐปาปัวนิวกินี (ฉบับสมบูรณ์). สืบค้นจาก
<https://toi.boei.go.th/information/download/404>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2560). รายงานผลการศึกษาเชิงลึกของสาธารณรัฐ
อินเดีย. สืบค้นจาก <https://toi.boei.go.th/information/download/504>
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2543). วิสัยทัศน์และพันธกิจ. สืบค้นจาก
<http://www.sme.go.th/th/index.php>
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2554). แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม. สืบค้นจาก
<http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/%E0%B9%81%E0%B8%E0%B8%B2%E0%03/%E0%B8%9A%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%203.pdf>
- สุภาพรณ วัฒนาอุดมชัย. (2557). วาระแห่งชาติโอกาสเร่งเครื่อง *SMEs* ยุครัฐบาล คสช. สืบค้นจาก
https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/NorthEastern/DocLib_Research/02-SMEs_Full.pdf
- อมรเทพ พิภพศิริรัตน์. (2561). Banking Agent การให้บริการทางการเงินที่เข้าถึงประชาชนมากขึ้น.
สืบค้นจาก <https://www.scbeic.com/th/detail/product/4728>

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก.

ผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

การทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปร

การวิเคราะห์ข้อมูล Multiple Regression มีข้อสมมติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ซึ่งมีผลทำให้เกิดปัญหาในการคำนวณค่าพารามิเตอร์ต่าง ๆ โดยสามารถตรวจสอบการเกิดปัญหาความสัมพันธ์กันของตัวแปรอิสระได้โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด หากค่า Correlation มีค่ามากกว่า 0.8 ขึ้นไป ถือว่าตัวแปรอิสระคู่หนึ่งมีความสัมพันธ์กันมาก

จากการหาค่า Correlation ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ประกอบด้วย ความหนาแน่นของธุรกิจเกิดใหม่ การพัฒนาทางการเงินด้านความลึกของสถาบันการเงิน การพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงิน การพัฒนาทางการเงินด้านความมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงิน ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจ ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สิน ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุน ความยากง่ายในการชำระภาษี ความยากง่ายในการได้รับสินเชื่อ ความยากง่ายในการค้าระหว่างประเทศ ความยากง่ายในการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง ความยากง่ายในการขออนุญาตก่อสร้าง ความยากง่ายในการขอใช้ไฟฟ้า ความยากง่ายในการปิดกิจการ มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไหลเข้าสุทธิ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่แท้จริงและสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันสูง หรือมีค่า Correlation มากกว่า 0.8 มีดังนี้

1. การพัฒนาทางการเงินด้านการเข้าถึงสถาบันการเงินและความยากง่ายในการได้รับสินเชื่อ มีค่า Correlation เท่ากับ 0.8120
2. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินและความยากง่ายในการขอใช้ไฟฟ้า มีค่า Correlation เท่ากับ 0.8583
3. ความยากง่ายในการค้าระหว่างประเทศและความยากง่ายในการขอใช้ไฟฟ้า มีค่า Correlation เท่ากับ 0.8353
4. ความยากง่ายในการได้รับสินเชื่อและสัดส่วนการออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มีค่า Correlation เท่ากับ 0.8048

ดังนั้น ในการศึกษาจึงมีได้นำตัวแปรความยากง่ายในการได้รับสินเชื่อและความยากง่ายในการขอใช้ไฟฟ้าเข้ามาร่วมพิจารณา เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหา Multicollinearity ตามข้อสมมติในการวิเคราะห์ข้อมูล Multiple Regression

โดยผลการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองแสดงได้ดังตาราง ก.

ตาราง ก. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลอง

	Newbus	Findepth	Finaccess	Finefficiency	Easestart	Easeproperty	Easeinvestors	Easetaxes	Easecredit	Easetrade
Newbus	1.0000									
Findepth	0.9358	1.0000								
Finaccess	0.5709	0.6112	1.0000							
Finefficiency	0.7358	0.5408	0.5293	1.0000						
Easestart	0.5821	0.4380	0.4402	0.6163	1.0000					
Easeproperty	0.4343	0.4894	0.7168	0.2305	-0.0549	1.0000				
Easeinvestors	0.7531	0.7304	0.5818	0.5283	0.6820	0.1380	1.0000			
Easetaxes	0.6745	0.7636	0.5111	0.5279	0.4642	0.2758	0.6772	1.0000		
Easecredit	0.7463	0.8120	0.4381	0.1905	0.1014	0.5251	0.6262	0.4126	1.0000	
Easetrade	0.8066	0.7463	0.7466	0.7187	0.3990	0.7398	0.4711	0.6489	0.5535	1.0000
Easecontract	0.7525	0.7459	0.7044	0.7147	0.5126	0.6587	0.5463	0.7125	0.4270	0.7281
Easeconstruction	0.3515	0.1082	0.4795	0.7946	0.7306	0.1783	0.2574	0.1721	-0.1641	0.4803
Easeelectricity	0.5429	0.5690	0.6061	0.3432	-0.0175	0.8583	0.1037	0.3884	0.5140	0.8353
Easeinsolvency	0.3998	0.3588	0.7115	0.4454	0.5299	0.2664	0.6316	0.2277	0.3701	0.4164
FDI	0.7147	0.7212	0.5884	0.4466	0.2462	0.4869	0.6193	0.5694	0.6639	0.6569
GDPpc	-0.1619	-0.0633	-0.1020	-0.2753	-0.3773	0.1617	-0.2351	-0.4151	0.1115	-0.1543
Interest	-0.1619	-0.1171	0.0840	0.0208	0.0694	-0.0605	-0.0010	0.0114	-0.1717	-0.0959
Saving	0.5471	0.6160	0.5132	0.0775	-0.0764	0.5979	0.4839	0.2919	0.8048	0.4575

ที่มา: จากการคำนวณ

	Easecontract	Easeconstruction	Easeelectricity	Easeinsolvency	FDI	GDPpc	Interest	Saving
Easecontract	1.0000							
Easeconstruction	0.4890	1.0000						
Easeelectricity	0.7704	0.1278	1.0000					
Easeinsolvency	0.4441	0.4765	0.1502	1.0000				
FDI	0.5616	0.1676	0.4396	0.4221	1.0000			
GDPpc	-0.2681	-0.1619	0.0128	-0.2160	0.1763	1.0000		
Interest	-0.1002	-0.0104	-0.1431	0.1131	-0.0391	-0.1294	1.0000	
Saving	0.2832	-0.0724	0.3858	0.3459	0.6988	0.3247	-0.0591	1.0000

ที่มา: จากการคำนวณ

การพิจารณาความยากง่ายในการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงาน Doing Business

ความยากง่ายในการประกอบธุรกิจถือเป็นตัวแปรที่สำคัญอย่างหนึ่งต่อการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจในประเทศนั้น ๆ การประเมินระดับความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจหรือการดำเนินธุรกิจในประเทศใด มักพิจารณาตั้งแต่ความสะดวกในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ และเมื่อเกิดปัญหาทางธุรกิจ ว่ามีขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ การอำนวยความสะดวก ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และกฎระเบียบของภาครัฐที่สนับสนุนต่อการประกอบธุรกิจหรือไม่อย่างไร

Doing Business จัดทำดัชนีชี้วัดความยากง่ายในการประกอบธุรกิจในด้านต่าง ๆ ของแต่ละประเทศทั่วโลก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 เป็นต้นมา ครอบคลุมการประกอบธุรกิจตั้งแต่การเริ่มต้นธุรกิจ ระหว่างการดำเนินธุรกิจ จนถึงปิดกิจการ โดยการวัดคุณภาพการให้บริการการประกอบธุรกิจในแต่ละด้าน ซึ่งพิจารณาจาก จำนวนขั้นตอน ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในด้านต่าง ๆ

สำหรับผลการสำรวจความยากง่ายในการประกอบธุรกิจใน 4 ด้าน ประกอบด้วย การเริ่มต้นธุรกิจ การจดทะเบียนทรัพย์สิน การคุ้มครองผู้ลงทุน และการชำระภาษี ของประเทศกำลังพัฒนาที่ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

➤ ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจ

ตาราง ข. ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนใน การดำเนินการ	ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละ ของรายได้ประชาชาติต่อหัว)
2004	10	37	33.1
2005	10	37	32
2006	10	37	26.6
2007	10	37	25.1
2008	10	31	23.1
2009	10	20	18.9
2010	10	18	15.6
2011	9	17	17.5
2012	6	8	16.4
2013	6	9	15.1
2014	6	9	7.6
2015	6	7	7.2
2016	6	7	6.7

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ค. ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนใน การดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2004	10	35	18.8
2005	10	35	18.4
2006	10	35	17.3
2007	10	35	16.3
2008	10	35	16.2
2009	10	35	14.7
2010	9	34	17.1
2011	9	34	7.7
2012	8	32	7

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนใน การดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2013	7	31	6.7
2014	7	29.5	6.7
2015	7	29.5	6.6
2016	7	29.5	6.7

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ง. ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศฟิลิปปินส์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนใน การดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2004	17	49	28.6
2005	17	49	24.1
2006	17	47	23.9
2007	17	47	22.2
2008	17	47	24.1
2009	17	41	22.7
2010	18	42	21.6
2011	17	37	22.1
2012	16	36	19.1
2013	16	36	19.2
2014	16	36	18.7
2015	16	34	16.6
2016	16	29	16.1

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง จ. ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศอินโดนีเซีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนใน การดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2004	13	181	136.7
2005	13	164	130.7
2006	13	164	101.7
2007	13	104	86.7
2008	13	112	80
2009	12	83	76.7
2010	11	62	25
2011	11	49	25.8
2012	10	48	23.5
2013	10	48	22.7
2014	11	82	20.5
2015	12	52.5	20.1
2016	12	46.5	19.4

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ฉ. ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนใน การดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2004	13	127	53.4
2005	13	127	49.5
2006	13	97	62
2007	13	38	78.4
2008	15	36	74.6
2009	15	34	70.1
2010	15	34	66.1
2011	14	32	50.5
2012	14	32	42
2013	14	30	43.1

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนใน การดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2014	14	30	43.5
2015	15	35	19.3
2016	14	30	17.1

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ข. ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศศรีลังกา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนใน การดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2004	9	56	59.3
2005	9	46	52.8
2006	9	46	50
2007	9	46	43.7
2008	9	42	19.7
2009	9	44	47
2010	9	44	41.9
2011	9	38	33.9
2012	9	35	30.1
2013	9	11	26.6
2014	9	11	26.1
2015	9	11	20.7
2016	8	10	18.7

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ซ. ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศบังคลาเทศ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2004	9	58	63.9
2005	9	51.5	62.9
2006	9	51.5	56.1
2007	9	50.5	52.1
2008	9	74.5	46.2
2009	8	73.5	25.5
2010	8	50.5	28.6
2011	9	27.5	21.2
2012	9	27.5	19.5
2013	9	27.5	19.6
2014	9	22.5	18.8
2015	9	19.5	16.8
2016	9	19.5	13.9

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ฉ. ความยากง่ายในการเริ่มต้นธุรกิจของประเทศปากีสถาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2004	13	25	42.4
2005	13	25	31.4
2006	13	23	25.6
2007	13	25	22.8
2008	13	24	15.3
2009	13	24	13.7
2010	12	20	16
2011	12	20	17.8
2012	12	19	17.7

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2013	12	19	16.1
2014	12	19	15.9
2015	12	19	14.6
2016	12	19	13.9

ที่มา: Doing Business, 2017

➤ ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สิน

ตาราง ญ. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ปี ค.ศ.

2005-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2005	8	146	3.0
2006	8	146	3.1
2007	8	146	3.1
2008	8	146	3.2
2009	8	146	3.2
2010	8	146	3.3
2011	8	146	3.2
2012	8	50	3.3
2013	8	16	3.3
2014	8	13	3.3
2015	8	13	3.3
2016	8	13	3.3

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ฎ. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการดำเนินการ	ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของรายได้ประชาชาติต่อหัว)
2005	5	7	6.3
2006	5	7	8.3
2007	5	7	8.2
2008	5	7	8.1
2009	5	7	2.7
2010	5	7	3.1
2011	5	7	5.9
2012	5	7	7.7
2013	5	7	7.7
2014	5	7	7.5
2015	5	7	7.5
2016	5	7	7.5

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ฎ. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศฟิลิปปินส์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการดำเนินการ	ระยะเวลาในการดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของรายได้ประชาชาติต่อหัว)
2005	9	35	4.3
2006	9	35	4.3
2007	9	35	4.3
2008	9	35	4.3
2009	9	35	4.3
2010	9	35	4.3
2011	9	35	4.3
2012	9	35	4.3
2013	9	35	4.3

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2014	9	35	4.3
2015	9	35	4.3
2016	9	35	4.3

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ฐ. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศอินโดนีเซีย ตั้งแต่ปี ค.ศ.

2005-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2005	5	40	10.3
2006	5	40	10.4
2007	5	40	10.5
2008	5	40	10.5
2009	5	40	10.7
2010	5	25	10.7
2011	5	25	10.9
2012	5	25	10.8
2013	5	25	10.8
2014	5	25	10.9
2015	5	25	10.9
2016	5	25	10.9

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ท. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศอินเดีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2005	7	64	12.3
2006	7	64	7.3
2007	7	64	7.2
2008	7	64	7.2
2009	7	47	7.1
2010	7	47	7.1
2011	7	47	7.1
2012	7	47	6.9
2013	7	47	6.9
2014	7	47	6.8
2015	7	46.5	6.7
2016	7	53	6.6

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ฉ. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศศรีลังกา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2005	8	71	5.2
2006	8	71	5.2
2007	8	71	5.1
2008	8	71	5.1
2009	8	71	5.1
2010	8	71	5.1
2011	8	71	5.1
2012	8	71	5.1
2013	8	50	5.1

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2014	9	51	5.1
2015	9	51	5.1
2016	9	51	5.1

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ณ. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศบังคลาเทศ ตั้งแต่ปี ค.ศ.

2005-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2005	8	424	11
2006	8	424	10.6
2007	8	424	10.5
2008	8	425	10.3
2009	8	425	10.4
2010	8	425	10.2
2011	8	425	6.6
2012	8	425	6.6
2013	8	244	6.8
2014	8	244	6.7
2015	8	244	6.6
2016	8	244	6.5

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ด. ความยากง่ายในการจดทะเบียนทรัพย์สินของประเทศปากีสถาน ตั้งแต่ปี ค.ศ.

2005-2016

ปี ค.ศ.	จำนวนขั้นตอนในการ ดำเนินการ	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ (วัน)	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ (ร้อยละของ รายได้ประชาชาติต่อหัว)
2005	8	75	5,8
2006	8	75	4.6
2007	8	75	5.5
2008	8	75	5.5
2009	8	75	5.4
2010	8	208	5.4
2011	8	208	4.3
2012	8	208	4.3
2013	8	208	4.4
2014	8	208	4.3
2015	8	208	4.3
2016	8	208	4.3

ที่มา: Doing Business, 2017

➤ ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุน

ตาราง ต. ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุนของประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล (เต็ม 10)	ดัชนีความน่าเชื่อถือ (เต็ม 10)	ดัชนีความสะดวกในการฟ้องร้องคดีของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความเป็นเจ้าของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความเป็นเจ้าของและกระบวนการควบคุมกิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีความโปร่งใสของกิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีกฎระเบียบด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (เต็ม 10)	ดัชนีธรรมาภิบาลของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความแข็งแกร่งในการคุ้มครองสิทธินักลงทุน (เต็ม 10)
2006	10	9	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	8.7
2007	10	9	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	8.7
2008	10	9	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	8.7
2009	10	9	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	8.7
2010	10	9	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	8.7
2011	10	9	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	8.7
2012	10	9	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	8.7
2013	10	9	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	8.7
2014	10	9	7	8	6	7	8.7	7	8.7
2015	10	9	7	8	6	7	8.7	7	7.8
2016	10	9	7	8	6	7	8.7	7	7.8

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ๘. ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุนของประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	ดัชนีการ เปิดเผย ข้อมูล (เต็ม 10)	ดัชนีการ นำเชื่อถือ (เต็ม 10)	ดัชนีความ สะดวกในการ ฟ้องร้องคดี ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็นเจ้าของ ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็นเจ้าของ และการ ควบคุม กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีความ โปร่งใสของ กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนี กฎระเบียบด้าน ผลประโยชน์ ทับซ้อน (เต็ม 10)	ดัชนี ธรรมาภิบาล ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ แข็งแกร่งในการ คุ้มครองสิทธิ ลงทุน (เต็ม 10)
2006	10	2	6	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2007	10	2	6	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2008	10	2	6	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2009	10	7	6	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	7.7
2010	10	7	6	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	7.7
2011	10	7	6	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	7.7
2012	10	7	6	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	7.7
2013	10	7	6	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	7.7
2014	10	7	6	3	5	7	8	5	7.7
2015	10	7	7	3	5	7	8	5	6.5
2016	10	7	7	3	5	7	8	5	6.5

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ๗. ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุนของประเทศฟิลิปปินส์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	ดัชนีการ เปิดเผย ข้อมูล (เต็ม 10)	ดัชนีความ น่าเชื่อถือ (เต็ม 10)	ดัชนีความ สะดวกในการ ฟ้องร้องคดี ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็น เจ้าของผู้ ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็น เจ้าของ และ ควบคุม กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีความ โปร่งใสของ กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนี กฎระเบียบด้าน ผลประโยชน์ ทับซ้อน (เต็ม 10)	ดัชนี ธรรมาภิบาล ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ แข็งแกร่งในการ คุ้มครองสิทธิ ลงทุน (เต็ม 10)
2006	2	3	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4.3
2007	2	3	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4.3
2008	2	3	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4.3
2009	2	3	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4.3
2010	2	3	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4.3
2011	2	3	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4.3
2012	2	3	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4.3
2013	2	3	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	4.3
2014	2	3	8	0	5	7	4	4	4.3
2015	2	3	7	0	5	7	4	4	4
2016	2	3	7	0	5	7	4	4	4

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ๖. ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุนของประเทศอินโดนีเซีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	ดัชนีการ เปิดเผย ข้อมูล (เต็ม 10)	ดัชนีความ น่าเชื่อถือ (เต็ม 10)	ดัชนีความ สะดวกในการ ฟ้องร้องคดี ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็น เจ้าของผู้ ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็น เจ้าของ และ ควบคุม กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีความ โปร่งใสของ กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนี กฎระเบียบด้าน ผลประโยชน์ ทับซ้อน (เต็ม 10)	ดัชนี ธรรมาภิบาล ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ แข็งแกร่งในการ คุ้มครองสิทธิ ลงทุน (เต็ม 10)
2006	9	5	3	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2007	9	5	3	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2008	9	5	3	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2009	10	5	3	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2010	10	5	3	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2011	10	5	3	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2012	10	5	3	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2013	10	5	3	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2014	10	5	3	5	6	6	5.7	5.7	6
2015	10	5	2	5	6	6	5.7	5.7	5.7
2016	10	5	2	5	7	6	5.7	6	5.8

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง น. ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุนของประเทศอินเดีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	ดัชนีการ เปิดเผย ข้อมูล (เต็ม 10)	ดัชนีความ น่าเชื่อถือ (เต็ม 10)	ดัชนีความ สะดวกในการ ฟ้องร้องคดี ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็นเจ้าของ ผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็นเจ้าของ และการ ควบคุม กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีความ โปร่งใสของ กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนี กฎระเบียบด้าน ผลประโยชน์ ทับซ้อน (เต็ม 10)	ดัชนี ธรรมาภิบาล ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ แข็งแกร่งในการ คุ้มครองสิทธิ ลงทุน (เต็ม 10)
2006	6	4	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2007	6	4	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2008	6	4	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2009	6	4	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2010	6	4	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	5.7
2011	6	4	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2012	6	4	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2013	6	4	8	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2014	6	4	8	8	8	8	5.7	8	6
2015	7	6	7	10	8	8	6.7	8.7	7.7
2016	7	6	7	10	8	8	6.7	8.7	7.7

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง บ. ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุนของประเทศสิงคโปร์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	ดัชนีการ เปิดเผย ข้อมูล (เต็ม 10)	ดัชนีความ น่าเชื่อถือ (เต็ม 10)	ดัชนีความ สะดวกในการ ฟ้องร้องคดี ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็น เจ้าของ และการ ควบคุม กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีความ โปร่งใสของ กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนี กฎระเบียบด้าน ผลประโยชน์ ทับซ้อน (เต็ม 10)	ดัชนี ธรรมาภิบาล ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ แข็งแกร่งในการ คุ้มครองสิทธิ ลงทุน (เต็ม 10)
2006	4	5	7	n/a	n/a	n/a	n/a	5.3
2007	4	5	7	n/a	n/a	n/a	n/a	5.3
2008	4	5	7	n/a	n/a	n/a	n/a	5.3
2009	4	5	7	n/a	n/a	n/a	n/a	5.3
2010	4	5	7	n/a	n/a	n/a	n/a	5.3
2011	4	5	7	n/a	n/a	n/a	n/a	5.3
2012	6	5	7	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2013	6	5	7	n/a	n/a	n/a	n/a	6
2014	6	5	7	6	6	6	6	6
2015	6	5	7	6	6	6	6	6
2016	6	5	7	6	6	6	6	6

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ป. ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุนของประเทศบราซิล ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	ดัชนีการเปิดเผยข้อมูล (เต็ม 10)	ดัชนีความน่าเชื่อถือ (เต็ม 10)	ดัชนีความสะดวกในการระดมทุน (เต็ม 10)	ดัชนีความเป็นเจ้าของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความเป็นเจ้าของและการควบคุมกิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีความโปร่งใสของกิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีกฎระเบียบด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (เต็ม 10)	ดัชนีธรรมาภิบาลของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความแข็งแกร่งในการคุ้มครองสิทธินักลงทุน (เต็ม 10)
2006	6	7	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.7
2007	6	7	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.7
2008	6	7	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.7
2009	6	7	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.7
2010	6	7	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.7
2011	6	7	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.7
2012	6	7	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.7
2013	6	7	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.7
2014	6	7	6	5	4	6	6.3	5	6.7
2015	6	7	6	5	4	6	6.3	5	5.7
2016	6	7	6	5	4	6	6.3	5	5.7

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ผ. ความยากง่ายในการคุ้มครองผู้ลงทุนของประเทศปาปัวนิวกินี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	ดัชนีการ เปิดเผย ข้อมูล (เต็ม 10)	ดัชนีความ น่าเชื่อถือ (เต็ม 10)	ดัชนีความ สะดวกในการ ฟ้องร้องคดี ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็นเจ้าของ ผู้ ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ เป็น เจ้าของ และ ควบคุม กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนีความ โปร่งใสของ กิจการ (เต็ม 10)	ดัชนี กฎระเบียบด้าน ผลประโยชน์ ทับซ้อน (เต็ม 10)	ดัชนี ธรรมาภิบาล ของผู้ถือหุ้น (เต็ม 10)	ดัชนีความ แข็งแกร่งในการ คุ้มครองสิทธิ ลงทุน (เต็ม 10)
2006	6	6	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.3
2007	6	6	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.3
2008	6	6	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.3
2009	6	6	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.3
2010	6	6	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.3
2011	6	6	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.3
2012	6	6	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.3
2013	6	6	7	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	6.3
2014	6	6	7	8	9	7	6	8	6.3
2015	6	6	6	8	9	7	6	8	7
2016	6	6	6	8	9	7	6	8	7

ที่มา: Doing Business, 2017

➤ ความยากง่ายในการชำระภาษี

ตาราง ฝ. ความยากง่ายในการชำระภาษีของประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2006	35	190	36	19.1	15.6	1.4
2007	35	190	36	19.1	15.6	1.4
2008	35	166	36	19.1	15.6	1.4
2009	12	145	34.5	17.5	15.6	1.4
2010	12	145	33.5	16.5	15.6	1.4
2011	12	145	33.9	16.9	15.6	1.4
2012	13	133	34.1	17.1	15.6	1.4
2013	13	133	34.5	17.6	15.6	1.4
2014	13	133	39.1	21.7	16.4	1.1
2015	13	133	39.3	21.9	16.4	1.1
2016	13	118	40	22.7	16.4	1.1

ที่มา: Doing Business, 2017

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง พ. ความยากง่ายในการชำระภาษีของประเทศไทย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2006	33	264	36.4	29	5.7	1.7
2007	33	264	35.9	28.6	5.7	1.7
2008	33	264	36.4	29	5.7	1.7
2009	21	264	36.1	28.5	5.7	1.9
2010	21	264	35.8	29.5	5.7	0.7

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2011	21	264	35.8	29.5	5.7	0.7
2012	21	264	35.9	29.5	5.7	0.7
2013	21	264	36.1	28.6	5.7	1.9
2014	21	264	28.7	22.7	4	1.9
2015	21	264	26	19.8	4.3	1.9
2016	21	264	26.8	19.6	5.4	1.9

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ฟ. ความยากง่ายในการชำระภาษีของประเทศฟิลิปปินส์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2006	20.1	9.5	47.2	20.1	9.5	17.6
2007	20.5	9.5	47.6	20.5	9.5	17.6
2008	22	9.5	49.1	22	9.5	17.6
2009	23.1	9.8	47.1	23.1	9.8	14.2
2010	23.1	9.8	47.1	23.1	9.8	14.2
2011	19.8	9.8	43.8	19.8	9.8	14.2
2012	19.5	10.8	44.5	19.5	10.8	14.2
2013	19.6	10.8	44.5	19.6	10.8	14.2
2014	20.5	8	42.5	20.5	8	14
2015	20.5	8	42.5	20.5	8	14
2016	20.3	8.7	42.9	20.3	8.7	14

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ก. ความยากง่ายในการชำระภาษีของประเทศอินโดนีเซีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2006	51	560	38	27	10.8	0.1
2007	51	576	38	27	10.8	0.1
2008	51	266	38	27	10.8	0.1
2009	51	266	37.8	27.1	10.8	0.1
2010	51	266	37.8	26.9	10.8	0.1
2011	52	266	32.2	21.2	10.8	0.1
2012	53	266	32.3	21.2	10.8	0.2
2013	65	259	32.3	18.1	10.8	3.3
2014	65	259	32.2	18.1	10.8	3.3
2015	65	253.5	31.4	16.7	11.3	3.4
2016	54	234	29.7	17.2	9.2	3.4

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ม. ความยากง่ายในการชำระภาษีของประเทศอินเดีย ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2006	57	272	56.2	8.9	20.8	26.5
2007	60	272	63.3	23.3	20.8	19.2
2008	61	279	61.9	23.4	20.8	17.7
2009	61	279	61.1	24.4	20.8	15.8
2010	61	279	59.5	25	20.8	13.7
2011	58	266	58	22.8	20.9	14.3

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2012	35	262	57.1	23.1	20.8	13.2
2013	35	251	57	23.1	20.8	13.1
2014	35	251	55.7	23.7	20.8	11.2
2015	35	251	55.5	23.4	20.8	11.3
2016	35	251	55.5	23.4	20.8	11.3

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ข. ความยากง่ายในการชำระภาษีของประเทศศรีลังกา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2006	58	268	56.7	22.5	16.9	17.3
2007	59	268	59.8	25.6	16.9	17.3
2008	59	268	61.7	27.5	16.9	17.3
2009	59	268	61.7	27.5	16.9	17.3
2010	59	268	61.7	27.3	16.9	17.5
2011	71	268	96.6	22.6	16.9	57.1
2012	71	268	112.9	25.7	16.9	70.3
2013	61	266	55.3	1	16.9	37.4
2014	58	221.5	57	3	16.9	37.1
2015	47	179	55.4	1.4	16.9	37.1
2016	47	179	55.2	1.1	16.9	37.1

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ร. ความยากง่ายในการชำระภาษีของประเทศบังคลาเทศ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2006	33	520	38.8	29.6	0	9.2
2007	33	520	38.8	29.6	0	9.2
2008	33	520	40.8	31.6	0	9.2
2009	33	422	39.9	30.6	0	9.2
2010	34	422	38.8	29.6	0	9.2
2011	34	422	38.8	29.6	0	9.2
2012	34	422	38.8	29.6	0	9.2
2013	33	422	38.8	29.6	0	9.2
2014	33	422	35.4	31.6	0	3.9
2015	33	422	35.4	31.6	0	3.9
2016	33	422	34.4	30.5	0	3.9

ที่มา: Doing Business, 2017

ตาราง ล. ความยากง่ายในการชำระภาษีของประเทศปากีสถาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006-2016

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2006	47	307	46.7	29.4	15.8	1.5
2007	47	307	43.9	26.2	16.2	1.5
2008	47	307	43.7	26.4	15.8	1.5
2009	47	307	31.6	14.3	16.2	1.1
2010	47	307	34.5	14.5	18.9	1.1
2011	47	307	33.8	13.8	18.5	1.5

ปี ค.ศ.	จำนวน ขั้นตอนใน การ ดำเนินการ (ต่อปี)	ระยะเวลาใน การดำเนินการ (ชั่วโมง/ปี)	อัตราภาษี ทั้งหมด (ร้อยละ ของกำไร)	ภาษีกำไร (ร้อยละ ของกำไร)	Labor tax and contributions (% of profit)	ภาษีอื่น ๆ (ร้อยละของ กำไร)
2012	47	307	39.1	17.7	19.9	1.5
2013	47	307	39.1	17.7	19.9	1.5
2014	47	307	32.4	18.7	12.6	1.1
2015	47	307	32.5	18.7	12.7	1.1
2016	47	307	32.8	18.6	13.1	1.1

ที่มา: Doing Business, 2017

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวปิยาพัชร ล้อจรัสศรีวงษ์ เกิดเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2536 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2556 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ. 2559 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีเดียวกัน

